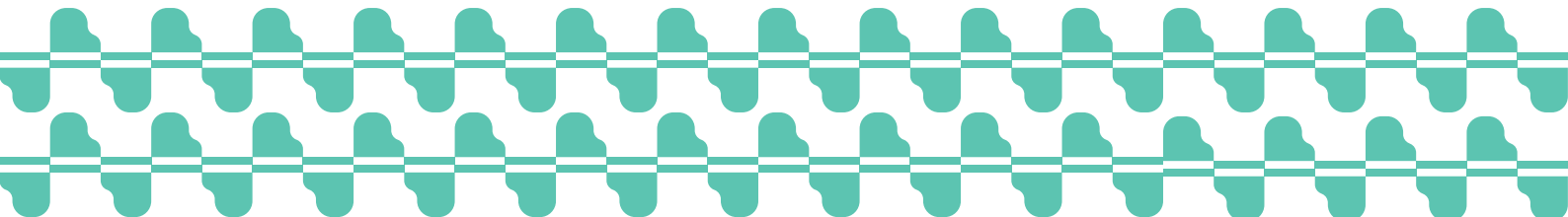

TALOUSARVIO 2022

Kaupunginjohtajan esitys – KH 25.10.2021

Kaupunginhallitus 1.11.2021

Kaupunginvaltuusto 15.11.2021

SISÄLTÖ

KAUPUNGINJOHTAJAN ESIPUHE	2
YLEISET LÄHTÖKOHDAT	3
<i>Kaupunkistrategia – strategiakortit</i>	3
KEHITYSNÄKYMÄT	20
<i>Järvenpään toimintaympäristö</i>	20
<i>Henkilöstöpolitiikka</i>	21
<i>Yleinen taloudellinen tilanne</i>	22
TALOUSSUUNNITTELUN PERUSTELUT	25
<i>Verotulot</i>	25
<i>Valtionosuudet</i>	26
<i>Toimintatuotot ja -kulut</i>	27
<i>Käyttöomaisuuden myyntivoitot</i>	29
<i>Rahoitustuotot ja -kulut</i>	29
<i>Investoinnit, poistot ja alaskirjaukset</i>	29
<i>Lainamäärä ja tulo-rahoituksen riittävyys</i>	30
ARVIO MERKITTÄVIMMISTÄ RISKEISTÄ JA EPÄVARMUUSTEKIJÖISTÄ	32
TALOUSARVION SITOVOUSMÄÄRÄYKSET JA RAKENNE	33
<i>Määrärahojen käyttäminen ja alitusten ja ylitysten kattaminen</i>	33
<i>Käyttötalousosa</i>	33
<i>Valtuuston sitovuus</i>	33
<i>Tuloslaskelmaosa</i>	35
<i>Investointiosa</i>	36
<i>Rahoitusosa</i>	37
<i>Raportointi</i>	37
<i>Kuntakonserni</i>	37
<i>Tilivelvolliset</i>	37
KÄYTTÖTALOUSOSA	38
<i>Konsernipalvelut</i>	40
<i>Tilaomistus</i>	45
<i>Palo- ja pelastustoimi</i>	48
<i>Keski-Uudenmaan sote -kuntayhtymä</i>	49
<i>Opetuksen ja kasvatuksen palvelualue</i>	51
<i>Kotikuntakorvaukset</i>	55
<i>Hyvinvoinnin palvelualue</i>	56
<i>Työmarkkinatuen kuntaosuus</i>	62
<i>Kaupunkikehitys</i>	63
<i>Käyttöomaisuuden myyntivoitot ja maankäyttökorvaukset</i>	71
TULOSLASKELMAOSA.....	74
RAHOITUSOSA.....	75
INVESTOINTIOSA.....	76
<i>Maanosto ja -myynti</i>	77
<i>Talonrakennus</i>	77
<i>Kunnallistekniikan rakentaminen</i>	77
<i>Liikuntapaikkarakentaminen</i>	79
<i>Osakkeet ja osuudet</i>	79
<i>Irtaimistoinvestoinnit</i>	80
<i>Kehitysinvestoinnit</i>	81
<i>Järvenpään vesi</i>	82
KONSERNIYHTEISÖT	83
<i>Tytäryhteisöt</i>	83
<i>Kuntayhtymät</i>	83
<i>Konserniyhteisöjen tavoitteet ja seuranta</i>	84
LIITTEET	86

KAUPUNGINJOHTAJAN ESIPUHE

Eduskunnan hyväksyttyä lain hyvinvointialueista vuosi 2022 on Järvenpään kaupungin viimeinen toimintavuosi kuntana, jonka tehtävä on järjestää asukkaidensa sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut. Muutos on todella merkittävä. 2023 käyttömenoista häviää 153,8 miljoonaa euroa, mikä on 52 % talousarvion loppusummasta. Sosiaali- ja terveysten budjettiylitykset 2022 tarkoittavat säädetyn rahoitusmallin mukaan käytännössä sitä, että kaupungin rahoitus pienenesi pysyvästi myös muiden palveluiden osalta vuodesta 2023 alkaen. Sosiaali- ja terveysten hollintä on nyt siksi historiallisen tärkeää.

Järvenpään edellytykset ottaa muutos vastaan on hallinnon rakenteiden puolesta erinomainen. Oppilashuoltoon liittyvää henkilöstöä lukuun ottamatta sotehenkilöstö työskentelee jo tulevan Keski-Uudenmaan hyvinvointiyhtymän aluetta vastaavan kuntayhtymän, Keusoten, palveluksessa. Lisäksi sosiaali- ja terveydenhuolto varten rakennetut kiinteistöt ovat jo valmiiksi yhtiömuodossa ja tukipalvelut on kilpailutettu ja niitä hoitavat palvelusopimuksin markkinoilla toimivat yhtiöt.

Talousarvion yhteydessä tehtävä päätös kuntaveroprosentista on merkittävä, sillä prosenttia ei voi soteuudistuksen vuoksi muuttaa vuodelle 2023. Tämänhetkisen arvion mukaan, kaupunki on vuoden 2023 alusta velvollinen alentamaan tuloveroprosenttiaan noin 13 prosenttiyksikköä. Tarkka luku varmistuu keväällä 2022.

Valtion hoitamia TE-palveluita kaavaillaan tätä kirjoittaessa siirrettäväksi kuntien tehtäväksi vuoden 2024 alusta. Järvenpään koko riittää siihen, että kaupunki voi halutessaan järjestää palvelut myös yksin, mutta voi halutessaan valita myös kuntayhteistyön.

Vuosia 2020 ja 2021 leimannut koronapandemia näyttöisi talttuvan rokotteiden ansiosta. Pandemia jätti pysyvät jäljet tapaan, jolla tietotyötä tehdään, sekä pitkäaikaisia vaurioita korjattavaksi niin lasten ja nuorten hyvinvoinnin kuin kulttuuri- ja tapahtuma-alan toimijoiden toimintaedellytysten osalta. Tuoreiden väestöennusteiden ja analyysien perusteella pandemia ja etätöiden yleistymisen ei tule vaikuttamaan kaupungin väkiluvun kasvuun ainakaan negatiivisesti. Järvenpää on väestöennusteessa yksi hyvin harvoista kaupungeista Suomessa, joissa lasten ja nuorten määrän ennustetaan pysyvän suunnilleen ennallaan, kun taas koko maassa 0-6 vuotiaiden määrä laskee vuoteen 2040 mennessä 20.000 lapsella ja peruskouluikäisten peräti 102.000 lapsella. Järvenpään investointipaineet siis jatkuvat.

Edellä mainittujen tekijöiden vuoksi vuosi 2022 on väli vuosi ja vasta valittu valtuusto lähteekin heti vuoden alussa strategian päivitysprosessiin, jonka yhteydessä rakennetaan myös uudenmuotoisen kaupungin talousraamit vuosille 2023-2026. Talous on ongelmallisessa tilanteessa pandemian ja sosiaali- ja terveysten hollintemattoman kasvun jäljiltä.

Rakennuskantaa piinannut sisäilmaongelmavyöhyhti ratkeaa tämän talousarvion investointien myötä lopullisesti. Katse on syytä kääntää kasvun hallintaan, joka on lopulta valtavan positiivinen ongelma. On aika saada pandemian kourissa kärsinyt kulttuurikaupunkimme taas kukoistamaan!

Järvenpäässä 20.10.2021,

Olli Naukkarinen

kaupunginjohtaja

YLEISET LÄHTÖKOHDAT

Kaupunkistrategia – strategiakortit

Kaupunginvaltuusto hyväksyi kaupungin strategiset päämäärät kokouksessaan 10.6.2019 § 42. Strategia ohjaa ja sitoo koko kuntakonsernia.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi osana vuoden 2020 talousarvion ja vuosien 2020-23 talousohjelman käsittelyä 11.11.2019 § 81 taloussuunnitelmavuosille asetettavat sitovat tavoitteet, joiden toteutuminen edistää strategisten päämäärien saavuttamista. Tavoitteiden tavoiteaikatauluja täsmennettiin valtuuston päätöksellä 7.9.2020 § 52.

Vuoden 2021 tavoitteiden siirtoesitykset tuleville vuosille on sisällytetty talousohjelmaan 2022-25.

Kuhunkin tavoitteeseen liittyen on tunnistettu keinot, joilla tavoitteeseen pääsemistä edistetään. Keinoja on tarkennettu talousarviokirjaan osana vuoden 2022 talousarvion laadintaa. Keinot eivät ole valtuustoon nähden sitovia, vaan sitovia ovat tavoitteet ja niiden toteuttamisaikataulu.

Strategisille päämäärille on asetettu myös mittarit, jotka mittaavat strategisten päämäärien toteutumisen edistymistä. Mittareille on määritetty lähtötaso ja tavoitetaso vuoteen 2026 asti ja niitä on tarkennettu tilinpäätösraportoinnin 2020 yhteydessä. Strategiakortteihin on tarkennettu vuosien 2019 ja 2020 mittareiden toteumatiedot, jotka eivät vuoden 2020 tilinpäätöstä hyväksyttäessä olleet vielä valmistuneet.

Strategisten tavoitteiden ja mittareiden toteutumista seurataan ja arvioidaan osavuosikatsauksessa sekä tilinpäätöksessä ja toimintakertomuksessa.

Strategiakortit on esitetty kokonaisuudessaan ohessa.

Strategiakortit laajennetaan koskemaan vuosia 2024-25 talousohjelman hyväksymisen jälkeen erillisestä valmistelusta. Samassa yhteydessä tarkennetaan tarvittaessa strategisia päämääriä ja tavoitteita ja seurannan mittarit.

Älykäs ja resurssiviisas kaupunki

Hyvä elämä ja toimiva arki

Kulttuurin tekijöiden ja kokijoiden kaupunki

Kaupunki yhteisönä – me teemme Järvenpään

Digitalisaatio, yrittäminen ja uudistuva työ

Tasapainoinen kestävällä pohjalla oleva talous

Asiakasnäkökulma

A1: Hyvä elämä ja toimiva arki
Olemme toimiva kaupunki, jossa elämä on sujuvaa ja turvallista.

A3: Aito identiteetti ja sitä rakentava puhutteleva brändi
Tuemme järvenpääläistä identiteettiä Järvenpää-brändin systemaattisella rakentamisella. Me teemme Järvenpään!

A2: Virikkeellinen kaupunki
Tarjoamme toiminnan edellytyksiä, joiden pohjalta dynaaminen kaupunkikulttuurimme vahvistuu.

Talousnäkökulma

T1: Pitovoima
Tarjoamme asukkaille kaikki elementit hyvään elämään ja yrityksille oikeanlaiset toimintaympäristön ratkaisut.

T3: Tehokkaat palvelutuotantoprosessit
Tuotamme palvelut sujuvilla prosesseilla verrokkejamme tehokkaammin.

T2: Vetovoima
Olemme Keski-Uudenmaan johtava kaupunkikeskus, joka tunnetaan erinomaisena paikkana asumiselle ja yrittäjyydelle.

T4: Skaalautuvat investoinnit
Toteutamme investoinnit suunnitelmallisesti niiden koko elinkaari huomioiden.

Sisäinen näkökulma

S1: Avoin hallinto
Teemme perusteltuja päätöksiä, joihin pääsee vaikuttamaan jo valmisteluvaiheessa.

S2: Palvelutuotannon selkeä ohjausmalli
Toimimme yhdessä kumppaneidemme kanssa selkeällä ja yhdenmukaisella ohjausmallilla.

S3: Kannustava talousohjaus
Ohjaamme käyttötaloutta tuotepohjaisella useamman vuoden talouskehyksellä.

S4: Muuntojoustavat, terveelliset ja turvalliset toimitilat
Tilamme ovat sisäilmaongelmattomia ja muuntojoustavia.

S5: Resurssiviisas toimintatapa
Toimimme ympäristöystävällisesti ja resurssiviisautta näkyvästi palvelutuotannossamme.

Oppimisen ja kasvun näkökulma

O1: Osaava ja kehittävä henkilöstö
Teemme työtämme ammattitaitoisesti ja sitä rohkeasti kehittäen.

O2: Informaatiopääoma ja tiedolla johtaminen
Varmistamme asiakkaillemme ja työntekijöillemme sujuvan tietotekniikan ja digitaaliset palvelut.

O3: Itseohjautuvuus ja valmentava johtaminen
Menestyksemme perustuu itseohjautuvuuteen ja valmentavaan johtamiseen.

O1: Osaava ja kehittävä henkilöstö

Järvenpäässä työskennellään rohkeasti uudistaen. Toiminta perustuu osaavaan ja positiiviseen kumppanuuteen. Oman työn kehittäminen on jokaisen oikeus, ja tätä myös edellytetään. Ammatillisen osaamisen lisäksi arvostetaan kehittävää asennetta, yhteistyötaitoja sekä halua ja innostusta oppia uutta. Työntekijöiden osaamisen perusta syntyy itsetuntemuksesta, itsesäätelyn ja näkökulman vaihtamisen sekä joustavuuden, sitkeyden ja palautumiskyvyn taidoista. Näitä täydentävät vaikuttamisen ja vuorovaikutuksen taidot sekä kyky oppia uusia teknisiä työmenetelmiä ja järjestelmiä.

Vuosi	Sitova tavoite	Keinot/2020 toteuman raportointi	Vastuu
2020	Henkilöstö voi hyvin työssään.	Uudistettu työhyvinvointikysely on toteutettu loppuvuonna, koronan aikana on tehty sekä työhyvinvointikyselyitä ja työpaikkojen riskien kartoitukset on tehty koronan myötä muuttuneisiin työolosuhteisiin sekä lähityöhön (varhaiskasvatus ja opetus) ja etätööhön (kaikki tsto työssä työskentelevät), Työterveyshuollon kilpailutuksen valmistelu pitkällä, itse kilpailutus alkuvuonna 2021. *79,6 % henkilöstöstä kokee työn imua vähintään useamman kerran viikossa.	Henkilöstöjohtaja
2021	Järvenpään hyvä työnantajakuva perustuu henkilöstön hyvinvointiin ja meille halutaan töihin.	Pyritään saamaan kiinni vuoden 2020 aikana syntynyt jälkeä jäänti strategisissa hankkeissa. Työnantajakuva pyritään ylläpitämään haastavan taloustilanteesta huolimatta.	Henkilöstöjohtaja
	Organisaatiossa työskennellään modernein työmenetelmin ja työvälinein.	Koulutussuunnitelman mukaisesti osallistuminen koulutuksiin. Sisäiset koulutukset toteutetaan sähköisesti ja ulkoiset koulutukset toteutetaan myös pääsääntöisesti sähköisesti, joten osallistuminen ei siirry.	Henkilöstöjohtaja
2022	Yhteis-/itseohjautuvuus ja asiantuntijuus ohjaa työskentelyä työyksioissä.	Koulutussuunnitelman mukaisesti osallistuminen koulutuksiin. Sisäiset koulutukset toteutetaan sähköisesti ja ulkoiset koulutukset toteutetaan myös pääsääntöisesti sähköisesti.	Henkilöstöjohtaja
	Henkilöstön kehittäminen perustuu strategisten kyvykkyyksien tunnistamiseen.	Edistetään Konpan siirtymistä ja järjestelmän systemaattista käyttöä.	Henkilöstöjohtaja

O1: Osaava ja kehittävä henkilöstö. Mittarit	TP 2019	TP 2020	TAV 2021	TA 2022	2023	2024	2025	2026
Työhyvinvointikyselyssä työnimun ka yli 4		79,6 %		4,5		4,5		
Henkilöstön osaaminen strategisissa kyvykkyyksissä, % hlöstöstä		Mittari valmisteilla	5 %	5 %	5 %			
Henkilöstö koulutautuu omaehtoisessa koulutuksessa, lkm/vuosi		Mittari valmisteilla	5 %	5 %	5 %			
Henkilöstön tekemien kehittämishdotusten määrä, kpl/vuosi	4		5 %	5 %	5 %			
Henkilöstön tekemien innovaatiohakemusten määrä, kpl/vuosi	11	14	5 %	5 %	5 %			

O2: Informaatiopääoma ja tiedolla johtaminen

Asiakkaat ja kaupungin työntekijät nauttivat sujuvasta tietotekniikasta ja digitaalisista palveluista. Asiointi ohjataan ensisijaisesti mobiileihin kanaviin. Kehittäminen on systemaattista ja rohkeaa. Digitaaliset palvelut nähdään strategisina investointeina. Asukkaat ja sidosryhmät saavat avoimesti ja ajantasaisesti tietoa kaupungilta sekä tuottavat dataa aktiivisesti kaupungin toiminnan ja päätöksenteon pohjaksi. Datan kerääminen, tiedon hallinta ja analysoidun tiedon käyttäminen on osa valmistelua ja päätöksentekoa. Toiminnan ja palveluiden jatkuva kehittäminen, automatisointi ja turhan työn poistaminen teknisiä ratkaisuja hyödyntäen on kaiken tekemisen lähtökohta.

Vuosi	Sitova tavoite	Keinot/2020 toteuman raportointi	Vastuu
2020	Kehittäminen on läpinäkyvää ja turha manuaalinen työ on vähentynyt	Kehittämisen toimintamalli (sis. projektinhallinta) on kuvattu, koulutettu, viestitty ja käytöön otettu. Malli on nyt jälkiseurantavaiheessa, jossa kerätään käyttäjien palautetta mallista ja konkreettisten tunnistettujen ongelmien kautta kehitetään sisältöä. Kehittämistehtävien ensimmäinen raportointi on tuotettu BI:llä. Jatkokehitystarpeita on tunnistettu ja niitä toteutetaan priorisoidusti. Kehittämistehtävien etenemisen raportointi vaatii vielä panostusta. Automatisaation (sis. ohjelmistorobotiikan, integraatiot) hallintamalli (palvelumalli) on kuvattu ja käytöön otettu, robotisaatiokumppani kilpailutettu ja kohteita on kartoitettu palvelualueilta ja konsernipalveluista. Kartoitus ja automatisointityö vaatii kuitenkin lisää resursseja, jotta tavoitellut hyödyt voidaan täysimääräisesti saavuttaa. Rakennusinvestointihankkeiden raportoinnin automatisointi toteutettu ja koulupaikkahakemuksen automatisointi valmistuu Q1/2021.	Tietohallintojohtaja Tietohallintojohtaja
2021	Tietojärjestelmäkenttä on yhtenäinen, kustannustehokas ja tuottaa lisäarvoa ja digitaaliset palvelut ovat saavutettavia	Sähköinen ja mobiiliasiointipalvelu käytössä. - Sähköisen ja mobiiliasioinnin tekniset alustat käytöön otettu. - Sähköisiä palveluita lisätty valituissa prosesseissa/palveluissa. Kokonaisarkkitehtuurityön hallintamalli on kuvattu ja käytöön otettu ja arkkitehtuurikuvaukset käytössä kehittämistoiminnassa ja johtamisessa. - Tietojärjestelmät kartoitettu ja päällekkäisyydet tunnistettu. - Looginen ICT-arkkitehtuuri kuvattu valituilta alueilta.	Tietohallintojohtaja Tietohallintojohtaja
2022	Kaupungin palveluista tuotettu tieto on asiakkaiden ja työntekijöiden saavutettavissa ja käytettävissä sekä luo pohjan tiedolla johtamiselle	Tietojohtamisen tekniset ratkaisut on käytöön otettu ja valitut tietokokonaisuudet tuoteistettu. - Datasisältöä laajennettu. - Valitut tiedot avattu (avoimet rajapinnat).	Tietohallintojohtaja
2023	Kaupungin palveluista tuotetut tiedot toimivat johtamisen pohjana	Tiedolla johtaminen toteutuu valittujen palveluiden/kohteiden osalta. - Valitut kohteet analytiikan ja BI:n piirissä ja johtaminen tehdään tietopohjaisesti.	Tietohallintojohtaja, Kaupunkikehitysjohtaja

O2: Informaatiopääoma ja tiedolla johtaminen. Mittarit:	TP 2019	TP 2020	TAV 2021	TA 2022	2023	2024	2025	2026
Robotisoidut tehtävät/prosessit, kpl (kumulatiivinen)		1	6	16	25	35	45	55
Työn vähentyminen/uudelleen kohdentaminen automatisoinnin johdosta, htv (kumulatiivinen)		0	2	7	12	17	22	27
Säästöt automatisoinnin avulla, €		0	60 000	210 000	360 000	510 000	660 000	810 000
Kuvatus ICT-arkkitehtuurin osuus järjestelmäsalkusta, %		3 %	10	15	20	30	50	70
Tietoaltaan tai tietovaraston hyödyntäminen %-osuus kehitettävistä palveluista (kumulatiivinen), %		16 %	15	20	30	40	50	60

O3: Itseohjautuvuus ja valmentava johtaminen

Järvenpään kaupunki on työnantajana rohkea uudistaja ja edelläkävijä. Kaupungin organisaatio, prosessit, toimintamallit ja päätöksenteon rakenteet tukevat itseohjautuvuuden toteutumista ja valmentavaa johtamista. Organisaatio on muutoskyvykäs ja joustava. Itseohjautuvuus tarkoittaa sitä, että työyksiköillä ja tiimeillä on mahdollisuus valita sopivimmat toimintamallit päästäkseen määritettyihin tavoitteisiin. Valmentava johtaminen on kannustavaa ja vahvuuksista ponnistavaa. Kaupunki tuottaa parhaita mahdollisia palveluita niin, että sen henkilöstö voi työssään hyvin.

Vuosi	Sitova tavoite	Keinot/2020 toteuman raportointi	Vastuu
2022	Rakenteet uudistetaan itseohjautuvuutta ja valmentavaa johtamista tukeviksi.	Ollaan aktiivisesti mukana uuden valtuustokauden perehdytyksessä.	Henkilöstöjohtaja
	Organisaation kyvykkyyttä kehitetään strategialähtöisesti.	Itseohjautuvuus/yhteisohjautuvuuden käynnissä olevat kehittämishankkeet saatetaan loppuun. Valmentava johtaminen ja itse/yhteisohjautuvuus päivitetään kaupungin uudessa strategiassa ja sitä edistetään valmennuksen ja työyhteisölähtöisin kehittämisaskelin.	Henkilöstöjohtaja
	Toimintamallit ja prosessit uudistetaan itse-/yhteisohjautuvuutta ja valmentavaa johtamista tukeviksi.	Sarastian kanssa toteutettavien ratkaisujen avulla tullaan tätä tavoitetta saavuttamaan merkittävästi, hr-palkanmaksujärjestelmän käyttöönotto on siirtynyt, tämän hetken arvio on, että käyttöönottoprojekti alkaa vuonna 2022.	Henkilöstöjohtaja
2023	Uuden ajan työntekoa tukevat tilat, työnteontavat ja teknologiat otetaan käyttöön.	Osana Perhelä 2023 -projektiä toteutetaan muutos -työtä.	Henkilöstöjohtaja

O3: Itseohjautuvuus ja valmentava johtaminen. Mittarit:	TP 2019	TP 2020	TAV 2021	TA 2022	2023	2024	2025	2026
Tyhykyselyssä: johtaminen, ka > 4		3,81		4,40		4,60		
Esihenkilöiden käyttämä työaika hallinnointiin, %			-5 %	-5 %	-5 %			
Sairauspoissaolojen määrä, pv/htv		13,3	12	< 12,0	11			
Kokemus oman työn mielekkyydestä, ka > 4		3,66		4,5		4,6		
Tyhykyselyssä: suosittelisin työnantajaani, % <i>*(huom ilmoitustapa muuttunut uudessa kyselyssä, nyt vain kyllä/ei)</i>		74,2% *		50 %		60 %		

S1: Avoin hallinto, joka nojaa aidosti vaikutusarvioihin ja hyödyntää tehokkaasti viestintäkanavia

Järvenpäässä asukkaat ja sidosryhmät saavat tietoa ja pääsevät aidosti vaikuttamaan itseään koskeviin asioihin mahdollisimman aikaisessa vaiheessa. Asioiden etenemisestä päätöksenteossa viestitään avoimesti, selkeästi ja monikanavaisesti. Asukkaat ja sidosryhmät voivat seurata heitä kiinnostavia asioita helposti. Kaupunkikonsernin päätöksenteossa käytettävät tiedot ovat julkisia ja avoimia, ellei tietojen salaamiselle ole erityistä perustetta. Ennakoiva ja avoin viestintä ehkäisee väärinkäsityksiä tehokkaasti. Ennakkovaikutusten arvioinnit kytketään valmistelun alussa mukaan päätöksentekoon ja ne nähdään mahdollisuutena tehdä parempia päätöksiä niiden seuraukset ymmärtäen. Kaupungin päätöksenteossa valmistelijan suositus tai esittelijän kanta muodostuu vasta, kun asiaa on käsitelty riittävän monista näkökulmista ja näkemyksiä on kerätty laajasti eri tahoilta.

Vuosi	Sitova tavoite	Keinot/2020 toteuman raportointi	Vastuu
2020	Kaupunki on tehnyt osallisuussuunnitelman, jossa on määriteltä, millä keinoilla se haluaa lisätä kaupunkilaisten osallisuutta, ja mitkä keinot toimivat missäkin asiassa parhaiten.	Nettisivut ja intranet julkaistiin vuonna 2020 suunnitelman mukaisesti. Osallisuusmallin valmistelu on loppusuoralla, mutta sen hyväksyminen on viivästynyt kevääseen 2021.	Viestintäjohtaja
2021	Merkittävien päätöksien vaikutukset kaupunkilaisiin arvioidaan ennakolta ja arviointi aloitetaan siinä vaiheessa, kun asian valmistelu päätöksentekoon aloitetaan	Valmistelijoiden kouluttamista ja prosessikehitystä jatketaan systemaattisesti. Malli ennakkovaikutusten arviointiin valmistellaan vuonna 2021.	Hallintojohtaja
2023	Kaupungin kaikki asiointi on keskitetty yhteen pisteeseen ja asiointitapa on ensisijaisesti sähköinen.	Palvelun kehittäminen jatkuu hyvää hallintoa - parasta palvelua -projektin puitteissa. Uusi asiakaspalvelukonsepti otetaan käyttöön uusiin tiloihin muuttamisen yhteydessä 2023.	Hallintojohtaja

S1:Avoin hallinto, joka nojaa aidosti vaikutusarvioihin ja hyödyntää tehokkaasti viestintäkanavia. Mittarit:	TP 2019	TP 2020	TAV 2021	TA 2022	2023	2024	2025	2026
Luottamus kunnan toimintaan (Mittarin muutos THL -> imagotutkimus)								4
Aktiiviset osallistumiset kaupungin osallisuuskanavissa	n.a.	n.a. Pohjaluku saatavissa puolelta vuodelta 2021						24 000
Imagotutkimus: Järvenpäässä pyritään ottamaan kaupunkilaiset mukaan kaupungin kehittämiseen (täysin/melko samaa mieltä olevien osuus), %	39 %	35 % (2021)						

S2: Palvelutuotannon selkeä ohjausmalli

Järvenpään kaupunkikonsernin palvelutuotanto toimii selkeällä ja yhdenmukaisella ohjausmallilla. Toimittajien ja alihankintaketjujen hallinta on palvelutuotannon ydintä. Ohjausmallissa hyödynnetään sujuvasti digitaalisia työvälineitä niin valmistelussa, päätöksenteossa, palvelun tuottamisessa, palvelukanavissa kuin viestinnässä. Keskeiset palvelujen tuottamisprosessit on kuvattu yhdenmukaisella, asiakaslähtoisellä tavalla.

Vuosi	Sitova tavoite	Keinot/2020 toteuman raportointi	Vastuu
2020	Keusoten ja kaupungin välinen yhdyspinta on selkeä ja toimiva.	Palveluprosesseja on kuvattu pilottien osalta (kotoutuminen, psyykkisesti oireilevien nuorten hoitoketju ja neuvolan, varhaiskasvatuksen ja varhaisen perhetyön prosessit). Sotepalveluiden osalta kehittäminen keskeytyi koronatilanteen takia. Korona määritellyt Keusoten ja kaupungin yhteistyötä vuonna 2020. Yhteistoiminta koronan hoidossa määritelty Keusoten ja kaupungin välillä toimivaksi. Keusoten ja kaupungin välillä sovittu vammaisten lasten aamu- ja iltapäivähoidon tuottamisesta.	Palvelualuejohtaja (Hyvo) Palvelualuejohtaja (Opka)
2021	Konsernipalveluiden ja palvelualueiden yhdyspinta on selkiytetty	Organisaatorakenteen, toimintamallien ja prosessien tarkastelu ja tarvittavat muutokset.	Kaupunginjohtaja
2022	Organisaatio toimii palvelutuotannon uudella ohjausmallilla. Hankintaorganisaation pääfokus on siirretty kilpailutuksesta toimitusketjun hallintaan.	Toimintamallin määrittely ja vastuutus, prosessikuvaukset. Sopimushallinnan uudelleen rakentaminen. Jalkauttaminen. Sopimushallintajärjestelmän ja toimittajahallintamallin käyttöönottoprojekti jatkuu vuonna 2022.	Hallintojohtaja Hallintojohtaja

S2: Palvelutuotannon selkeä ohjausmalli. Mittarit:	TP 2019	TP 2020	TAV 2021	TA 2022	2023	2024	2025	2026
Palveluiden/prosessien kuvaamisen aste, %				40 %				
Keskeisten toimittajien kanssa pidetään säännölliset yhteistyötapaamiset, %		6 %		70 %				

S3: Kannustava talousohjaus

Järvenpään kaupungin käyttötaloutta ohjataan useamman vuoden talouskehityksellä, jossa huomioidaan toimintaympäristön ja palvelutarpeiden muutokset. Budjettiylitykset täytyy kattaa ja alitukset voi käyttää kehittämiseen tulevinä vuosina. Tämä kannustaa toiminnan tehokkuuteen. Talouskehitykset perustuvat tuotepohjaiseen laskentaan, tuottavuustavoite huomioiden.

Vuosi	Sitova tavoite	Keinot/2020 toteuman raportointi	Vastuu
2020	Yksiköiden taloustietoisuus ja -osaaminen on lisääntynyt.	<ul style="list-style-type: none"> * Talousasioita on nostettu vuoden aikana keskusteluun, tarkasteluun ja osaksi päätöksentekoa aikaisempaa tiiviimmin ja tarkemmalla tasolla, mikä edesauttaa taloustietoisuuden lisääntymistä. * Taloushenkilöstölle on järjestetty koulutusta taloushallinnon prosesseihin liittyen vuoden 2020 lopulla. Kattavampi koulutussuunnitelma on tekeillä, mutta ensimmäiset koulutukset toteutuvat aikaisintaan keväällä 2021. Talouden ymmärryksen levittämistä jatketaan osana normaalia toimintaa. * Talousviestinnän systemaattisuuden ja visualisoinnin lisäämistä jatketaan vuonna 2021. 	Talousjohtaja
2021	Kaupungin taloutta ohjataan usean vuoden kehityksellä.	*Toimintamalli, jossa yksiköiden tuottama taloudellinen hyöty huomioidaan budjetoinnissa. Tiedolla johtaminen.	Talousjohtaja
2022	Toiminnan johtamisessa tarvittava taloustieto on helposti käytettävissä.	<ul style="list-style-type: none"> * Sarastia BIn palvelualuekohtaisten näkymien laadinta * Talouden järjestelmäkoulutus esimiehille, johdolle ja taloushenkilöstölle * Taloustiedon soveltaminen, koulutus ja johdon tuki 	Talousjohtaja
	Tuotepohjainen laskenta on otettu käyttöön.	<ul style="list-style-type: none"> * Tuotteiden määrittely * Asiakas ja suoritustietojen keruu ja keruun systematisointi * Vuositason suorite- ja asiakasperusteinen kustannuslaskennan määrittely ja laskennan suorittaminen * Johdon sitouttaminen tuotekohtaiseen seurantaan, yksikkökustannus ja asiakas/suoritemääräseurannan vakiinnuttaminen osaksi tiedolla johtamista 	Talousjohtaja

S3: Kannustava talousohjaus. Mittarit:	TP 2019	TP 2020	TAV 2021	TA 2022	2023	2024	2025	2026
Budjetista tuotteistuksen kautta määritellyn määrärahan osuus talousarviosta, %	0 %	0 %		80 %				
Yksiköiden tyytyväisyys vaikutusmahdollisuuksiin määrärahojen käytössä (ast 1- 5)	n.a.	Kysely 2021		4				

S4: Muuntojoustavat, terveelliset ja turvalliset toimitilat

Järvenpään kaupungin toimitilat ovat täysin sisäilmaongelmattomia vuoteen 2026 mennessä. Tilat ovat erittäin muuntojoustavia ja tehokkaassa käytössä. Tilaprosessilla on selkeä omistajuus ja eri osapuolten (käyttäjä, huolto, rakennuttaja) välinen työnjako on selkeä.

Vuosi	Sitova tavoite	Keinot/2020 toteuman raportointi	Vastuu
2020	Kaupungin toimitilojen realisointi	Useasta varhaiskasvatuksen epätarkoituksenmukaisesta toimipisteestä on luovuttu. Uusien kohteiden suunnittelussa korostetaan muuntojoustavuutta, terveellisyyttä ja turvallisuutta.	
	Tilojen käytön ja ylläpidon perusasiat ovat kunnossa.	Tiloja toteutettiin S4 tavoitteiden mukaisesti. Käyttäjäkyselyn perusteella ylläpitotoiminta parani edellisestä vuodesta ja oli tavoitteiden mukaista. Sisäilmaongelmia ratkaistiin sisäilmatyöryhmässä. Päätökset tehtiin S4 ja palveluverkkotavoitteiden mukaisesti kiinteistöryhmissä ja INKAJR:ssa	Mestritoiminnan TJ
2021	Uusi malli tilojen muuntojoustavalle käytölle on luotu ja kokeiltu.	Mallin kuvaus. Pilotti-case Kinnarin koulun hyödyntäminen mallinnuksessa.	Talousjohtaja
2022	Kaikki realisoitavilla olevat rakennukset on joko purettu tai jalostus on määritelty. Realisoituvien rakennusten toiminnoille on löytynyt korvaava ratkaisu.	Henkilöstön sitouttaminen uusiin toimitiloihin.	Kaupunkikehitysjohtaja
	Tilakustannuksia pystytään kohdentamaan oikein ja pystymme optimoimaan tilojen käytön.	Syksyllä 2021 käyttöönotetun tilahallintajärjestelmän tietosisältöjen laajentaminen ja käytön vakiinnuttaminen. Tuntikohtaisen varaus-vuokraustoiminnan mahdollistavan laajennusosion ja kulunhallinnan käyttöönotto. Tehokkaan tilankäytön toimintamallien vakiinnuttaminen	Tietohallintojohtaja
	Kaupungin toimitilojen realisointi	Hyvinvoinnin palvelualueen palveluverkon mukaan toimiminen. Realisoitavista, jonka mukaan turhista toimitiloista luovutaan. Tilojen yhteiskäyttöä tiivistetään. Vuokrattavien tilojen osalta toteutetaan aikaisemmin päätetyt toimet.	Palvelualuejohtaja (Hyvo)
2023	Kaupungilla on käytössä vain ydintoiminnan edellyttämät tilat.	Jatkuva tilankäytön tehostamiskohteiden tunnistus ja muutosten toimeenpano (myynnit, purut, vuokratiloista luopumiset). Rakennuskohtainen tilaohjelma, käyttäjien käyttötarpeiden ja monikäyttötilojen määrittely.	Mestritoiminnan TJ

S4: Muuntojoustavat terveelliset ja turvalliset toimitilat. Mittarit:	TP 2019	TP 2020	TAV 2021	TA 2022	2023	2024	2025	2026
Ulos vuokrattavien, muunneltavien tilojen osuus tiloista, %	n.a.	10,80 %						50 %
Tilojen käyttöaste, % <i>Tietoa ei saatavissa nykyjärjestelmistä - jatkossa Tilahallintajärjestelmästä</i>	n.a.	n.a.						80 %
Sisäilmaongelmien vuoksi käytöstä poistetut tilaneliöt, hum2	n.a.	12 266						0

S5: Resurssiviisas toimintatapa

Kaupunki on hiilineutraali vuonna 2035.

Kaupungin resurssiviisuus näkyy omassa palvelutuotannossa energiatehokkuuden jatkuvana parantamisena, kiertotalouden edistämisenä, liikennejärjestelmän kehittämisenä ja eheän yhdyskuntarakenteen ylläpitämisenä. Kaupunki sitoutuu omassa hankinnoissaan kestäväen kehityksen periaatteisiin. Kestävyyssnäkökulma on osa kaikkien toimialojen suunnittelua, päätöksentekoa ja käytäntöjä.

Vuosi	Sitova tavoite	Keinot/2020 toteuman raportointi	Vastuu
2020	Resurssiviisauden tiekartta ohjaa toimintaa, valintoja ja päätöksentekoa.	Työ on aloitettu suunnitellussa aikataulussa Kaukessa, ja etenee myös muilla palvelualueilla (työpajavaihe menossa).	Kaupunkikehitysjohtaja
2022	Resurssiviisauden tiekartta ohjaa toimintaa, valintoja ja päätöksentekoa.	Resurssiviisauden tiekartan käyttöönotto ja toteutus suunnitelmien toimeenpano. Resurssiviisauden kytkentä talousohjaukseen ja palveluohjauksen toimintamallin. Energiatehokkuuden kartoitus. Infran rakentamisen ilmastobudjetti.	Kaupunkikehitysjohtaja

S5: Resurssiviisas toimintatapa. Mittarit:	TP 2019	TP 2020	TAV 2021	TA 2022	2023	2024	2025	2026
Ympäristönäkökulman huomioiminen julkisissa hankinnoissa								
Kaupungin kiinteistöjen energiankulutus. (Tavoite perustuu kuntien ja valtion energiatehokkuussopimukseen 2017-2025, vertailuvuosi 2015) Kokonaisenergiankulutus. Lämmitys: kaukolämpö MWh + sähkölämmitys MWh, Sähkönkulutus MWh	Kaukolämpö 29500,3 MWh Sähkölämmitys 1184,1 MWh Sähkönkulutus 16 084,8 MWh	Kaukolämpö 19455,7 MWh Sähkölämmitys 2579,7 MWh Sähkö 10717,6 MWh	-4,0 %	-4,0 %	-4,0 %	-4,0 %	-7,5 %	-7,5 %
Kaupungin toiminnassa syntyvät jätteet (tavoite määritellään käynnissä olevan jätehuoltoselvityksen ja uudistuvan lainsäädännön myötä), Sekajäte, Biojäte, Yhteensä, (tuhatta kiloa)	Seka: 1102 t Bio: 198 t Yht: 1300 t	Seka: 1039 t Bio: 170 t Yht: 1209 t			-5 %			-10 %

A1: Hyvä elämä ja toimiva arki

Järvenpäässä elämä on sujuvaa ja turvallista. Elämän eri tilanteissa arkea tukevat palvelut ovat helposti kaupunkilaisten käytettävissä tiiviin ja uudistuvan palveluverkon sekä digitaalisten palvelujen kautta. Liikkuminen kaupungin sisällä ja työssäkäyntialueella on helppoa. Kaupunki on edelläkävijä asukkaiden hyvinvoinnin, terveyden ja toimintakyvyn edistämisessä. Se vahvistaa järvenpäälaisten omaa osallisuutta ja vastuuta. Järvenpäässä jatkuva oppiminen, itsensä toteuttaminen ja virikkeellinen elämä on kaikille mahdollista. Monimuotoiset tilat toimivat myös kaupunkilaisten kohtaamispaikkoina ja kansalaistoiminnan keskuksina. Ulkoilu- ja virkistysalueet kokoavat kaupunkilaisia ja vieraita liikkumaan, virkistytymään sekä viihtymään yhdessä. Hyvä elämä vahvistaa järvenpäälaistä identiteettiä sekä luo avointa, sallivaa ja toisia arvostavaa kaupunkikulttuuria.

Vuosi	Sitova tavoite	Keinot/2020 toteuman raportointi	Vastuu
2020	Kaupunkilaisten hyvinvointi on kaupungin kaiken toiminnan lähtökohhta.	Hyvinvointisuunnitelma 2020-2021 on hyväksytty. Vuoden 2019 suppea hyvinvointikatsaus (sisältäen ikääntyneiden hyvinvointisuunnitelman raportoinnin) on hyväksytty. Toimenpiteiden toteuttaminen on osin viivästynyt ja toimenpiteitä on muokattu epidemian edellyttämällä tavalla.	Palvelualuejohtaja (Hyvo)
2021	Kuntalaisten kokemus arjen turvallisuudesta kasvaa	Aloitetaan kaupungin kokonaisturvallisuussuunnitelman valmistelu.	Tietohallintojohtaja
2022	Tehokas, turvallinen ja taloudellinen palvelutarvetta vastaava palveluverkko. Palveluverkko vastaa kasvavan kaupungin asukkaiden eri elämänvaiheiden palvelutarpeeseen. Kuntalaisten kokemus arjen turvallisuudesta kasvaa Tehokas, turvallinen ja taloudellinen palvelutarvetta vastaava palveluverkko.	Palveluverkkosuunnitelman vuosittainen tarkastelu suunnitelmakaudella suhteessa väestösuunnitteisiin ja kiinteistöihin. Tilasuunnitteluohjeiden laatiminen (tilatehokkuuden ja laadun tasaisuuden lisääminen), tilojen yhteiskäytön lisääminen ja kapasiteetilaskennan mukainen käytön tehostaminen. Palveluverkon päivittäminen ja käytäntöön vieminen. Arjen turvallisuutta toteutetaan osana koko kaupungin hyvinvointisuunnitelman toimeenpanoa. Yhteisen turvallisuuden tilannekuvan luomista kehitetään kaupungin toimijoiden sekä poliisin kanssa sekä kohdennetaan turvallisuutta edistäviä toimenpiteitä tietoon perustuen. Digitaalisten palvelujen lisääminen palveluissa niin, että ne ovat paremmin saavutettavissa. Myös alueellisten palvelujen mahdollisuutta tutkitaan.	Palvelualuejohtaja (Opka) Palvelualuejohtaja (Hyvo) Palvelualuejohtaja (Hyvo)
2023	Toimiva ja turvallinen kaupunkiympäristö.	Otetaan käyttöön kaupunkimalliin perustuva yhdyskuntasuunnittelu.	Kaupunkikehitysjohtaja

A1: Hyvä elämä ja toimiva arki. Mittarit:	TP 2019	TP 2020	TAV 2021	TA 2022	2023	2024	2025	2026
Kokee terveydentilansa keskinkertaiseksi tai huonoksi, % (Lapset ja nuoret, Kouluterveyskysely 2019)	4.-5 lk 10,4 %; 8.-9.lk 19,5 %; lukio 1.-2. lk 18,9 %; ammatillinen koulutus 30,9 %	4.-5 lk 10,4 %; 8.-9.lk 19,5 %; lukio 1.-2. lk 18,9 %; ammatillinen koulutus 30,9 % (kouluterveyskysely 2019, seuraava 2021)	19,0		18,0		16,5	16,5
Kokee terveydentilansa keskinkertaiseksi tai huonoksi, % (Aikuiset, FinSote)	31,3		29,0		27,0		24,8	24,8
Tyytyväinen elämäänsä, % (Lapset ja nuoret, Kouluterveyskysely)	4.-5 lk 88,1 %, 8.-9.lk 77,7 %; lukio 1.-2. lk 75,5 %; ammatillinen koulutus 69,5 %	4.-5 lk 88,1 % 8.-9.lk 77,7 %; lukio 1.-2. lk 75,5 %; ammatillinen koulutus 69,5 %	78,0		78,2		78,5	78,5
Elämänlaatu koettu keskimäärin hyväksi, % (Aikuiset, FinSote)	61,3		62,0		63,0		63,8	63,8
Huoltajien tyytyväisyys varhaiskasvatuspalveluihin (asiakastytyväisyyskysely)	4,3	4,2	4,1	4,3	4,3	4,4	4,4	4,4
Oppilaiden/huoltajien tyytyväisyys perusopetuspalveluihin (asiakastytyväisyyskysely) * koronan vuoksi 2020 huoltajakyselyä ei suoritettu		Seuraava kysely 2021*	4 huolt.	4 opp.	4 huolt.	4 opp.	4 huolt.	4 opp.
Opiskelijoiden tyytyväisyys lukiopalveluihin (asiakastytyväisyyskysely)		Seuraava kysely 2021	4,15	4,18	4,20	4,25	4,28	4,30

A2: Virikkeellinen kaupunki

Järvenpää on kansallisesti tunnettu kaupunki, jolla on myös kansainvälistä näkyvyyttä ja vaikuttavuutta. Tunnetut kulttuurikohteet, virkistysalueet ja elävä kaupunkikeskusta houkuttelevat, innostavat ja inspiroivat nykyisiä ja uusia asukkaita, matkailijoita, kulttuurin ja liikunnan ystäviä sekä tapahtumien tekijöitä. Kaupunki tarjoaa asukkaiden, yritysten ja järjestöjen käyttöön monipuolisia tapahtuma- ja toimintapaikkoja sekä toiminnan edellytyksiä. Näin omaehtoinen toiminta mahdollistuu ja kehittyy. Tarjottujen toiminnan edellytysten pohjalta syntyy uutta dynaamista kaupunkikulttuuria.

Vuosi	Sitova tavoite	Keinot/2020 toteuman raportointi	Vastuu
2020	Matkailun kehittäminen ja kaupunkiympäristön kehittäminen tapahtuma-alustana.	Koronaepidemian vaikutus matkailusektoriin on ollut kova ja varsinkin ulkomailta tapahtuva matkailu on ollut pysähdyksissä. Matkailun kehittämistyö jatkuu kuitenkin normaalisti ja Järvenpään kaupungin uusi matkailuilme Tone of Finland lanseerattiin kesäkuussa 2020. Tällä hetkellä pääpaino kehittämisessä on digiympäristöissä, koska vaikka rajoituksia onkin hieman jo purettu, niin fyysisten tapahtumien ja varsinkin kansainvälisen matkailun palautuminen normaaliksi on tällä hetkellä iso kysymysmerkki.	Kaupunkikehitysjohtaja
	Tapahtumatuotanto osaksi kaupunkikulttuuria.	Tapahtumatuottaja rekrytoitu. Keskustan palvelun tuottajan kilpailutus toteutettu. Tapahtumaohjeen valmistelu ja kohteiden tuotteistaminen käynnistynyt.	Palvelualuejohtaja (Hyvo)
2021	Näkyvä ja yhteisöllinen juhluvuosi.	Tapahtumajärjestämisen sujuvoittaminen. Kaupunkilaisten ja tapahtumatuottajien tapahtumien lisääntyminen ja monipuolistuminen.	Palvelualuejohtaja (Hyvo)
2022	Kaupungin imagon rakentaminen ja olemassa olevan toiminnan esiin tuominen.	Jatketaan tehokasta tapahtumaviestintää ja -markkinointia yhteistyössä kulttuuripalvelujen ja tarvittaessa toimistoyhteistyökumppanin kanssa.	Viestintäjohtaja
2023	Kaupunkikokemus on tuotteistettu fyysisessä ja digitaalisessa ympäristössä.	Doertz-alustan käyttöönotto ja paikallisten palveluiden lisääminen digitaalisen kaupan piiriin.	Kaupunkikehitysjohtaja

A2: Virikkeellinen kaupunki. Mittarit:	TP 2019	TP 2020	TAV 2021	TA 2022	2023	2024	2025	2026
Kasvuyritysten määrä yrityskannasta (ei kumulatiivinen) 2019: 0,026	0,026 %	0,029 %	0,35 %	0,35 %	0,40 %	0,40 %	0,50 %	0,50 %
Kulttuuri- ja kaupunkitapahtumien määrä, kpl	241	183	250	210	230	260	290	320
Kulttuuritapahtumien kävijämäärät ml. kulttuurikohteet, hlö	50 594	30 589	55 000	50 000	55 000	65 000	76 000	86 000
Kaupunkitapahtumien kävijämäärät, hlö	n.a.	18 039	26 000	22 000	25 000	26 000	28 000	35 000

A3: Aito identiteetti ja sitä rakentava puhutteleva brändi

Järvenpääläisyyden ydin syntyy kaupungin asukkaiden ja yritysten toiminnasta, ympäröivästä luonnosta ja valmiudesta jatkuvaan muutokseen. Kehittyvä identiteetti luo yhteisöllisyyttä ja osallisuutta. Tuemme järvenpääläistä identiteettiä Järvenpää-brändin systemaattisella rakentamisella. Brändityössä vaalimme olemassa olevia vahvuuksia ja rakennamme uusia, strategian mukaisia vahvuusalueita. Koko kaupunkiorganisaatio hyödyntää yhteistä Järvenpää-brändiä. Sitä voivat halutessaan hyödyntää myös kaupungissa toimivat yritykset ja yhdistykset.

Vuosi	Sitova tavoite	Keinot/2020 toteuman raportointi	Vastuu
2021	Asiakkaat ja henkilöstö toimivat brändilähtöisinä.	Juhlavuoden aikana tehdään osallistavaa viestintää ja markkinointia.	Viestintäjohtaja
	Brändiuudistus on viety läpi koko organisaation.	Järvenpään brändi on yhtenäistetty vuoden ensimmäisen puoliskon aikana. Erillisbrändeistä on luovuttu.	Viestintäjohtaja
2022	Yritykset, yhdistykset ja muut sidosryhmät ovat ottaneet brändin käyttöönsä.	Tavoitetta arvioidaan uudelleen strategiatyön yhteydessä.	Viestintäjohtaja
2023	Kaupunkilaiset tuotteistavat brändin, brändi vahvistaa kaupunkikulttuuria ja lisää pito- ja vetovoimaa.	Kaupunkimarkkinointikampanja tehdään kaupunkilaisia osallistaen.	Viestintäjohtaja

A3: Aito identiteetti ja sitä rakentava puhutteleva brändi. Mittarit:	TP 2019	TP 2020	TAV 2021	TA 2022	2023	2024	2025	2026
Imagotutkimus: kokonaisnäkemys (erittäin/melko myönteisten osuus) %	37 %	42 % (2021)	45 %		50 %		55 %	
Imagotutkimus: muuttohalukkuus (olen kiinnostunut/voisi harkita osuus) %	16 %	18 % (2021)	20 %		22 %		24 %	

T1: Pitovoima

Järvenpää tunnetaan erinomaisena paikkana asumiselle ja yrittäjyydelle. Yrityksille tarjotaan kasvuedellytykset ja asukkaille kaikki elementit hyvään elämään. Kaupunki tarjoaa eri elämisen vaiheissa oikeanlaiset ja laadukkaat asumisen ratkaisut. Tiivistävä kaupunkirakenne mahdollistaa erilaisten yrittämisen ja asumisen konseptien kehittämisen.

Järvenpäässä on tarjolla puitteet nykyaikaiselle liikkumiselle, asumiselle ja palveluille. Kaupunki reagoi toimintaympäristöjen alati tapahtuviin muutoksiin. Ansoveropohja kasvaa, koska järvenpääläiset yritykset kasvavat ja asukkaat haluavat jäädä kaupunkiin elämäntilanteen muuttuessa.

Vuosi	Sitova tavoite	Keinot/2020 toteuman raportointi	Vastuu
2022	Tyytyväiset yrittäjät ja kasvavat yritykset pysyvät Järvenpäässä ja toimivat kaupunkimarkkinoinnin kumppaneina. Järvenpääläiset pysyvät kaupungissa elämän eri vaiheissa.	Helppo ja nopea kaavoitus ja rakentaminen. Yhteistyön ja kumppanuuden kehittäminen. Erityisesti kasvuyrittäjyyteen ja koronasta toipumiseen keskittyvät kumppanuudet ja toimenpiteet. Asumisen ketjujen ja monipuolisten asutustuotojen varmistaminen. Lisätään laadukkaiden pientalotonttien tarjontaa ja parannetaan puurakentamisen edellytyksiä.	Kaupunkikehitysjohtaja Kaupunkikehitysjohtaja

T1: Pitovoima. Mittarit:	2019	TP 2020	TAV 2021	TA 2022	2023	2024	2025	2026
Järvenpään sisäisen muuton ja lähialueille kohdistuneen lähtömuuton välinen suhde (Sisäinen/koko maa = 1,74)	2,15	2,22		2,60				3,0
EK-Yritysbarometri (2018 sija 6, 2019: sija 4)	Sija 4	Sija 4	Sija 4	Sija 3	Sija 3	Sija 3	Sija 3	Sija 3
Ansoveropohja, 1000€	902 017	926 123	994 917	1 036 324				1 212 352

T2: Vetovoima

Järvenpää on Keski-Uudenmaan johtava kaupunkikeskus, joka tunnetaan erinomaisena paikkana asumiselle ja yrittäjyydelle. Kaupungin keskeisiä kilpailukykytekijöitä ovat korkealaatuinen elinympäristö ja innovatiiviset asumismuodot sekä erinomainen seudullinen saavutettavuus. Järvenpäähän uusia asukkaita houkuttelevat toimivat raideyhteydet, viihtyisät ja monipuoliset viher- ja virkistysalueet sekä hyvinvointipalvelut. Helsingin seudun laajaa palvelu- ja työpaikkatarjonta on helposti asukkaiden hyödynnettävissä. Kriittinen tekijä vetovoiman pitämisessä on se, että raideliikenteen kapasiteetti paranee. Maahanmuutto edistää osaavan työvoiman saamista yrityksiin. Kaupunki määrittelee toimialat, jolle se tarjoaa sijaintinsa ja elinkeinorakenteensa vuoksi erinomaiset toimintaedellytykset. Näillä toimialoilla toimivien yritysten kasvua kiihdytetään ja uusia houkuttelee Järvenpäähän. Tähän liittyvissä vetovoimainvestoinneissa kannattavuuden arviointiin kytketään myös välilliset vaikutukset. Positiivinen muuttoliike ja yritysten kasvu kasvattavat kiinteistöveropohjaa.

Vuosi	Sitova tavoite	Keinot/2020 toteuman raportointi	Vastuu
2020	Järvenpää on Keski-Uudenmaan vetovoimaisin kaupunkikeskus: - Vetää uusia asukkaita - Vetää/syntyy uusia yrityksiä	Keskustan keskeiset rakentamishankkeet etenevät suunnitellussa aikataulussa. Perhelä-hankkeen toteutusaikataulua on kyetty nopeuttamaan. Perhelän vastipanarin "OP-korttelin" kehittämishanke on aloitettu. Investointiohjelman säästölista viivästyttää kaupungin omia keskustahankkeita Jannen kuntoonpanon osalta. Järvenpää on erittäin vetovoimainen, väkiluvun kasvu oli 1,75 %, mikä vastasi täysin ennustettua (väkiluvun muutos: väestöennuste 760, toteuma 755). Poikkeustilanteessa karsitut palvelut luovat haastetta jatkuvalla kehittämiselle. Palvelutarjontaa kehitetään jatkuvasti vastaamaan muuttuvaa tilannetta. Opetuksen ja kasvatuksen laatua seurataan ja kehitetään järjestelmällisesti.	Kaupunkikehitysjohtaja Viestintäjohtaja Kaupunkikehitysjohtaja Palvelualuejohtaja Viestintäjohtaja Kaupunkikehitysjohtaja Palvelualuejohtaja
2021	Järvenpää on Keski-Uudenmaan vetovoimaisin kaupunkikeskus: - Vetää uusia asukkaita - Vetää/syntyy uusia yrityksiä	Jatketaan tehokasta kaupunkimarkkinointia kilpailutuksella valitun toimistoyhteistyökumppanin kanssa.	Viestintäjohtaja Kaupunkikehitysjohtaja Palvelualuejohtaja
2022	Kaupungin keskustaa kehitetään järjestelmällisesti siten, että kaupunkiin tuleva ostovoima kasvaa alueellisen ostovoiman keskittymisen ja matkailutulon kasvun kautta.	Kävelykatu ja Perhelän ympäristön kaupunkitila modernisoidaan eläväksi tapahtumien ja kaupallisten palveluiden keskittämiseksi.	Kaupunkikehitysjohtaja
2023	Keskusta ja Rantapuisto ovat muodostaneet kokonaisuuden, jonka ympärille on syntynyt uusia kävijöiden ostovoiman varaan nojaavia yrityksiä.	Eteläisen Rantapuiston yleissuunnittelua edistetään. Rantapuiston kahvilaomistajan uusi kumppanihakua loppuvuonna 2021.	Kaupunkikehitysjohtaja

T2: Vetovoima. Mittarit:	TP 2019	TP 2020	TAV 2021	TA 2022	2023	2024	2025	2026
Nettomuutto, hlöä	206	527	500	500	500	500	500	500
EKK-elinvoimamittaus (2019: 2,465)	2,465	2,148	2,15	2,70	3,00	3,20	3,20	3,50
Kiinteistöveron veropohja, 1000 € (lähtötieto v.2017: 1 456 610€) <i>Tavoitteet tarkennettu 2019 toteumaluvun pohjalta.</i>	1 608 799	1 639 507	1 733 227	1 773 018				1 941 850

T3: Tehokkaat palvelutuotantoprosessit

Järvenpään kaupungin palvelutuotanto mitoitetaan kysynnän perusteella. Tehokkuus perustuu sujuviin prosesseihin ja toimiviin avainkumppanuuksiin. Palvelutuotannon nettomenot kasvavat veropohjaa maltillisemmin. Peruspalvelujen kulurakenne on verokkikuntia alhaisempi. Asiakkaat saavat tarpeenmukaiset palvelut oikeaan aikaan oikeassa paikassa.

Vuosi	Sitova tavoite	Keinot/2020 toteuman raportointi	Vastuu
2020	Kaupunki on yhdessä Keusoten kanssa sopinut toimenpiteistä, joilla saadaan Järvenpään tarvekioidut palvelupakettien hinnat Keusoten toiseksi halvimmalla jäsenkunnan tasolle.	Kuntayhtymän talousennusteet ovat pettäneet, mutta talouskehitys ilman koronakustannuksia on toteutunut kohtuullisesti. Asian kunnollinen arviointi edellyttää ensin sitä, että toteumadata saadaan luotettavaksi ja koronan vuoksi syntyneen hoitovelan tilanne arvioitua.	Kaupunginjohtaja
2021	Hallinnon tehostamisohjelma on toimenpiteistetty.	Valmistelutyö jatkuu (hallinnon keskittäminen, toimitilavalmistelu, uudet työn tekemisen tavat ja keinot).	Kaupunginjohtaja
2022	Järvenpään tarvekioidut sotemenot ovat pienimmät Keusoten jäsenkunnista. Peruspalveluiden kulurakenne on avattu ja sille on asetettu tavoitetasot. Varhaiskasvatuksen asiakaskohtaiset kulut allittavat kuntien mediaanin.	Sotemenojen kasvun hillintä kaikkiin käytävissä olevin keinoin ennen maakuntasiirtoa. * Talouden ja toiminnan tietojen yhdistämisen helpottaminen omaa BI-ratkaisua hyödyntäen * Varhaiskasvatuksen ja opetuksen palvelujen ja muiden merkittävien palvelujen kulurakenteen avaus osana tuotteistusta/ yksikkökustannuslaskentaa. Tiedolla johtamisen välineiden tehokas käyttö, talousosaamisen vahvistaminen, järjestelmien yhteen sovittaminen ja yksiköiden välisten erojen kaventaminen.	Kaupunginjohtaja Talousjohtaja (Konpa) Palvelualuejohtaja (Opka)

T3: Tehokkaat Palvelutuotantoprosessit. Mittarit:	TP 2019	TP 2020	TAV 2021	TA 2022	2023	2024	2025	2026
Keskeisimpien palveluiden nettokustannukset, e/as verrattuna verokkikuntiin (lähtötieto TK 2018)	5 862	5660		5 477				5 699
Yhteensä: Uusimaa: 5 296 e/as, Kerava: 4 835 e/as	(3 310 e/as)	(3372 e/as)						
Sote 3 327 e/as	2 020 e/as	1975 e/as						
Opetus ja kulttuuri 2 125 e/as	448 e/as)	400 e/as)						
Yhdyskuntapalvelut 490 e/as								

T4: Skaalautuvat investoinnit

Tuottavuutta parantavat investointipäätökset tehdään niiden käyttöajan kustannusten ja takaisinmaksuajan perusteella. Korjausvelka pidetään hallinnassa. Investointien jaksottaminen on suunnitelmallista ja jatkuvaa. Yhdyskuntateknisten rakenteiden investoinnit ja niiden yhteensovittaminen asuin- ja työpaikka-alueiden kehittämisen kanssa toteutetaan siten, että alueiden käyttöönoton painopisteen nopea muuttaminen on mahdollista.

Vuosi	Sitova tavoite	Keinot/2020 toteuman raportointi	Vastuu
2020	Investoinnit suunnitellaan kokonaisuutena ja ajoitetaan konsernin etu optimoiden.	<ul style="list-style-type: none"> * Investointien suunnitteluprosessi 10-vuotisen ohjelman osalta on selkeytetty ja rytmitetty vuosittain toistuvaksi prosessiksi. * Yksittäisen investointipäätösten vastuiden määrittely ja toimintatavan uudistus on kesken. Työ jatkuu osana allianssisopimuksen päivitystä kevään 2021 aikana. * 10-vuotisen investointiohjelman päivityksen yhteydessä ohjelmasta karsittiin 100Me, jotta taso saatiin lähemmäs talouden kantokykyä. Päivityksessä arvioitiin uudelleen koko palveluverkkosuunnitelma taustalla olevien palvelutarpeiden pohjalta. Palveluverkkosuunnitelma tuodaan päätettäväksi 2021. 	Talusojohtaja
	Investointien kannattavuuden arviointi toimii toteutus päätösten perusteena.	<ul style="list-style-type: none"> * Tuottavuushankkeiden arviointia varten on luotu lomakepohjat ja ohjeet kannattavuuslaskelmien tekoa varten. * Tuottavuuden arviointi ja laskentakoulutusta on annettu vierihoidon hankevastuulliselle. Laajempi koulutus on suunnitteilla vuodelle 2021. * Kannattavuusarvioinnit on liitetty osaksi kehittämisen toimintamallia ja ensimmäisille tuottavuushankkeille on myönnetty laskelmiin perustuen investointimääräraha. 	Talusojohtaja

T4: Skaalautuvat investoinnit. Mittarit:	TP 2019	TP 2020	TAV 2021	TA 2022	2023	2024	2025	2026
Kaupungin oman toiminnan käytössä olevat tilat, hum2 (2021 -5%, 2023 -10% 2019 tasosta arvio: 126 000 hum2)		144 510	119 700		113 400			
Infran arvioitu korjausvelkamäärä (Me) 26 Me. Korjausvelan muutos edellisvuoteen on noin +0,8Me (Tilinpäätöksessä raportoitu korjausvelka 2018 lopussa oli noin 25,2 miljoonaa euroa.)	26,0	23,1	20,1	19,7	19,3	18,9	18,5	18,1

KEHITYSNÄKYMÄT

Järvenpään toimintaympäristö

Järvenpään väestö on viime vuosina kasvanut nopeaa tahtia ja kasvun odotetaan jatkuvan nopeana myös talousohjelmakaudella. Väkiluku oli vuoden 2020 lopussa 44 455 henkilöä. Kasvu kohdistuu erityisesti vanhempiin ikäluokkiin, mikä lisää menopaineita erityisesti sosiaali- ja terveystalouteihin. Syntyneiden määrä jää aikaisempaa matalammaksi, joten alle kouluikäisten määrä ei muutu talousohjelmakaudella.

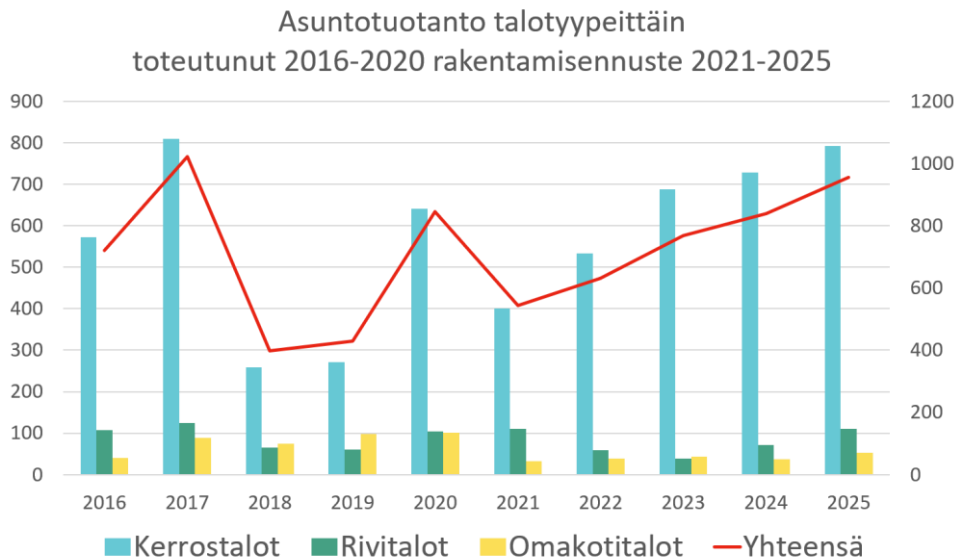
Väestöennuste 2019-25 ikäryhmittäin

Ikä	v 2019	v 2020	enn 2021	enn 2022	enn 2023	enn 2024	enn 2025	Muutos 2020-25
0-6	3 316	3 266	3 266	3 256	3 242	3 271	3 325	59
7-15	4 654	4 689	4 782	4 873	4 997	4 999	5 000	311
16-18	1 450	1 519	1 596	1 658	1 672	1 782	1 869	350
19-64	26 260	26 583	27 013	27 529	28 202	28 870	29 579	2 996
65-74	5 112	5 199	5 260	5 350	5 326	5 366	5 445	246
75+	2 919	3 199	3 530	3 826	4 147	4 442	4 725	1 526
Yhteensä	43 711	44 455	45 447	46 492	47 586	48 730	49 943	5 488
Muutos	301	744	992	1 045	1 094	1 144	1 213	
Muutos-%	0,7 %	1,7 %	2,2 %	2,3 %	2,4 %	2,4 %	2,5 %	

Järvenpään väkiluku kasvoi vuonna 2020 1,7 % kasvuvauhtia. Myös kuluvana vuonna kasvu on ollut nopeaa. Tilastokeskuksen ennakkotietojen mukaan väestö oli elokuun loppuun mennessä kasvanut 457:lla eli 1,2 %. Samalla vauhdilla jatkuessaan koko vuoden väestönkasvu olisi 882 asukasta eli 1,8 %, mikä on reilu 80 prosenttia ennustetusta.

Asuntotuotanto on mahdollistanut nopean väestökasvun. Asuntoja on valmistunut vuosina 2016-2019 keskimäärin yli 640 vuodessa. MAL-sopimuksessa sopimuskauden ensimmäisen nelivuotisjakson 2020-23 asuntotuotantotavoitteena on Järvenpäässä 566 asuntoa vuodessa. Valtion tukeman korkotukituotannon osuus kokonaistavoitteesta on 20 %, joista puolet tulee toteutua valtion tukemana tavallisena 40-vuotisena korkotukivuokra-asuntotuotantona ja erityisryhmien vuokra-asuntotuotantona. Rakentamiskustannusten voimakas nousu tullee laskemaan asuntotuotannon volyyymiä vuoden 2020 tasosta. Rakennuttajat näkevät Järvenpään edelleen houkuttelevana kohteena, mutta hankkeiden kannattavuus on erityisesti puurakennushankkeissa kriittisellä tasolla. On oletettavaa, että mikäli rakentamiskustannusten nousu jatkuu, tulee rakentamishankkeiden määrä vähentymään. Vaikka Järvenpää houkuttelee edelleen uusia asukkaita erityisesti Helsingistä, Espoosta ja Vantaalta, ei väestösuunnitteen mukainen kasvu (noin 600-900 asuntoa vuodessa) ole mahdollista, mikäli uusia asuntoja ei synny rakennushankkeiden heikkenevän kannattavuuden seurauksena tarpeeksi.

Yritystontteja myydään maanmyyntitavoitteen mukaisesti, ja kysyntä on ollut yritystonttien osalta tasaista.

Järvenpään työttömyys oli vuonna 2019 parhaimmillaan 7,1 prosenttia, mutta kääntyi nousuun vuoden 2019 lopussa käyden koronakriisin seurauksena korkeimmillaan 15,9 prosentissa kesäkuussa 2020. Elokuussa 2021 Järvenpään työttömyysaste oli 9,8 % ja työttömiä työnhakijoita reilu 2 200, mikä on 426 vähemmän kuin vuotta aikaisemmin. Koronapandemia on lisännyt erityisesti pitkäaikaistyöttömien määrää koronakriisin seurauksena. Elokuussa 2021 pitkäaikaistyöttömiä oli 928, mikä on 231 enemmän kuin vuotta aikaisemmin. Pitkäaikaistyöttömyyden lisääntyminen heijastuu välittömästi kaupungin menoihin kasvavina työmarkkinatuen kuntaosuuksina.

Henkilöstöpolitiikka

Järvenpään kaupungin henkilöstöpolitiikka perustuu kaupungin strategiaan. Järvenpään kaupunki haluaa työnantajana olla henkilöstöstään huolta pitävä, oikeudenmukainen, johdonmukainen, reilu ja rohkea, strategisten tavoitteiden ja arvojen mukaan toimiva. Johtamisen ja esihenkilötyön osaaminen ja sen kehittäminen on jo vuosia muodostanut vankan perustan kaupunkimme onnistumiselle sekä palvelutuotannon järjestämisessä, että henkilöstön työhyvinvoinnin johtamisessa. Tulevina vuosina panostamme valmentavan johtamisen lisäksi yhteisiin tavoitteisiin pohjautuvan itse/yhteisöohjautuvuuden kehittämiseen työyhteisöissämme. Lisäksi olemme panostamassa strategiaan kyvykkyyksiin. Yleisen osaamisen kehittämisen lisäksi panostamme ammatillisen osaamisen kehittämiseen ja ylläpitämiseen.

Kaupungin työntekijöiden määrä oli 31.12.2020 1515 työntekijää. Työntekijöistä suurin osa sijoittuu varhaiskasvatukseen ja perusopetukseen (noin 2/3).

Henkilöstön monipuolisella osaamisella ja kyvyllä ottaa joustavasti vastaan uudistuvia ja muuttuvia työtehtäviä, pärjätään tulevaisuuden muuttuvassa toimintaympäristössä. Järvenpään kaupungissa haluamme vahvistaa ja vaalia oppimista edistävää toimintakulttuuria, joka mahdollistaa tutkimisen, testaamisen, kokeilemisen ja jossa opitaan työtä tekemällä myös tavallisen arjen keskellä. Virheitä ei tarvitse pelätä, ja onnistumisia saa juhlia. Työtä tehdään asiakkaiden hyväksi yhteisten tavoitteiden ohjaamina. Koko henkilöstöltä, johtajilta, esihenkilöiltä ja työntekijöiltä, odotetaan avointa ja myönteistä asennetta ja kykyä nähdä oman osaamisen ja työn kehittäminen perustehtävän ohella jokaisen tehtäväksi.

Tavoitteenamme on, että voimme hyvin tuottaessamme hyvinvoinnin palveluita kaupunkilaisille.

Yleinen taloudellinen tilanne

Maailmantalouden kasvu oli keväällä 2021 erittäin nopeaa, mutta on vuoden edetessä hidastunut tavanomaiselle kasvutasolle. Eurooppa on elvyttänyt talouksiaan sekä raha- että finanssipolitiikan keinoin, minkä lisäksi patoutunut kulutuskysyntä on vaikuttanut talouskasvuun. Odotus on, että koronan aiheuttama pudotus bruttokansantuotteessa jää parin vuoden mittaiseksi ts. kansantaloudet palaisivat jo 2023-24 samalle uralle kuin, missä olisi oltu ilman korona.

Ekonomistien arvioiden mukaan talouskehityksessä on odotettavissa poikkeuksellisen paljon vaihtelua johtuen mm. tarjontapuolen haasteista ja inflaation vaihtelusta. Korona vaikuttaa tuotantoon merkittävästi edelleen, mikä johtaa kysynnän ja tarjonnan epätasapainoon ja tulee näkymään inflaatiopiikkeinä. Rahoitusmarkkinoilla odotetaan korkopolitiikan kiristyvän 2023-24, mikä vaikuttaa rahoituskustannuksiin, mutta edelleen pysytään matalalla noin prosentin korkotasolla.

Suomen talous kääntyi laskuun vuoden 2019 viimeisellä neljänneksellä. Koronapandemian seurauksena alamäki jatkui poikkeuksellisen nopeana vuonna 2020, mutta toipuminen on ollut kuluvaan vuoden kevästä alkaen nopeaa. Valtiovarainministeriö (VM) arvioi syksyn 2021 Taloudellisessa katsauksessaan, että bruttokansantuote kasvaa kuluvaan vuonna 3,3 % ja vuonna 2022 2,9 %, mutta hidastuu sen jälkeen reiluun prosenttiin vuosina 2023-25.

Suomen talous on kärsinyt koronapandemiasta vähemmän kuin suurin osa Euroopan talouksista. Suomessa epidemiatilanne on pysynyt paremmin kurissa, eikä Suomen tuotanto ole kärsinyt yhtä vahvasti mm. komponenttipulan aiheuttamista vaikutuksista. Suomen vientiteollisuuden näkymät ovat tällä hetkellä hyvin suotuisat.

Työllisyysaste on parantunut vuoden 2021 aikana odotuksia paremmin ja saavuttanut jo ennen koronapandemiaa edeltäneen tason. Työttömyys on tullut myös nopeasti alas, joskin osittain osa-aikatyön kautta. Talouden elpyminen lisää työllisten määrää vuosina 2022 ja 2023, varsinkin palvelutoimialoilla. Työvoimapula ja työvoiman kohtaanto on heikentynyt ts. työmarkkinoilla on samanaikaisesti paljon työttömiä ja avoimia työpaikkoja. Haaste heijastuu vahvasti myös julkiseen sektoriin.

Arviot vuoden 2022 kehityksestä vaihtelevat ennustelaitosten välillä merkittävästi, mikä kertoo ennusteympäristön haastavuudesta. VM:n ennusteessa tautitilanteen heikentymisen ei oleteta rajoittavan talouden toipumista vuonna 2022, vaikka yhteiskunnan avaaminen tapahtuisi hitaammin kuin kesän ennusteessa oletettiin. Taudinkehitykseen, virusmuunnoksiin sekä rokotekattavuuteen liittyvä epävarmuus lisää kuitenkin ennusteen epävarmuutta. Koronan mukanaan tuomat tuotannon pullonkaulat vaikuttavat Suomessakin, ja rakentamiskustannusten nousu vaikuttanee rakentamisen aloitukseen kustannuspaineista johtuen jo 2022.

Julkisen talouden merkittävimmät riskit linkittyvät edelleen yleiseen talouskehitykseen. Koronapandemian mahdolliset uudet virusmuunnokset voivat hidastaa talouden toipumista ja heikentää julkista taloutta hidastuneen talouskasvun ja epidemiaan liittyvien menojen mahdollisen uuden kasvun myötä. VM:n arvioiden mukaan Julkisen talouden alijäämä pienenee heikon vuoden 2020 jälkeen vuosina 2021 ja 2022 voimakkaasti, kun talouden toipuminen ja nopea työllisyyskasvu lisäävät verotuloja ja pienentävät työttömyysmenoja. Vuonna 2023 Suomen julkisyhteisöjen rakenne muuttuu, kun sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen järjestämistä vastuu siirretään kunnilta hyvinvointialueille. Tämä helpottaa kuntien rakenteellisia, väestön ikääntymisestä johtuvia, menopaineita. Julkisessa taloudessa on kuitenkin edelleen rakenteellinen alijäämä, joka kasvaa VM:n ennusteen mukaan lähivuosina.

Julkisyhteisöjen velka on kasvanut pandemian aikana yli 10 %-yksikköä ja se jatkaa kasvuaan reiluun 73 prosenttiin bruttokansantuotteesta vuonna 2025.

Keskeiset ennusteet 2019-25 (lähde: VM Taloudellinen katsaus syksy 2021)

Mittari	2019	2020	2021**	2022**	2023**	2024**	2025**
Bruttokansantuote, mrd. euroa	240	236	249	261	269	278	286
Bruttokansantuote, määrän muutos	1,3	-2,9	3,3	2,9	1,4	1,1	1,0
Palvelut, määrän muutos, %	1,7	-3,6	3,5	2,7	1,2		
Koko teollisuus, määrän muutos, %	2,6	-0,4	4,4	3,3	2,3		
Työn tuottavuus, muutos, %	0,3	0	1	1,4	0,9		
Työlliset, muutos, %	1	-1,5	2,2	1,5	0,6		
Työllisyysaste, %	71,6	70,7	72,4	73,6	74,1	74,3	74,5
Työttömyysaste, %	6,7	7,7	7,8	6,8	6,4	6,3	6,2
Kuluttajahintaindeksi, muutos, %	1	0,3	1,8	1,6	1,7	1,8	1,9
Ansiotasoindeksi, muutos, %	2,1	1,9	2,3	3	2,5		
Vaihtotase, mrd. euroa	-0,7	1,8	-0,9	-0,4	-0,2		
Vaihtotase, suhteessa BKT:hen, %	-0,3	0,8	-0,4	-0,2	-0,1		
Lyhyet korot (euribor 3 kk), %	-0,4	-0,4	-0,5	-0,5	-0,4		
Pitkät korot (valtion obligaatiot, 10 v), %	0,1	-0,2	-0,1	-0,1	0		
Julkisyhteisöjen menot, suhteessa BKT:hen, %	53,2	57,3	56,8	54,3	53,4		
Veroaste, suhteessa BKT:hen, %	42,2	42,1	43,2	42,1	42		
Julkisyhteisöjen rahoitusjäämä, suhteessa BKT:hen, %	-0,9	-5,4	-3,9	-2,4	-1,5	-1,3	-1,2
Valtion rahoitusjäämä	-1,1	-5,5	-4,2	-2,8	-1,7	-1,6	-1,5
Paikallishallinnan rahoitusjäämä	-1,2	0	-0,4	-0,7	-0,7	-0,6	-0,6
Hyvinvointialueiden rahoitusjäämä					-0,3	-0,2	-0,2
Sosiaaliturvarahastot	1,4	0,1	0,7	1,0	1,2	1,2	1,2
Julkisyhteisöjen bruttovelka, suhteessa BKT:hen, %	59,5	69,5	71,2	71,3	72,2	72,9	73,4
Valtionvelka, suhteessa BKT:hen, %	44,3	52,9	55,1	55,3	55,9	56,3	56,5

Kuntatalous heikentyi nopeasti vuosina 2018 ja 2019, jotka kumpikin vuorollaan olivat kuntatalouden tilastohistorian heikoimmat. Vuonna 2020 valtio tuki kuntia merkittävästi pandemian vaikutusten vähentämiseksi, minkä seurauksena taloustilanne koheni kaikissa kuntaryhmissä. Verotulot putosivat ennakoitua vähemmän ja kunnat pystyivät hillitsemään menokasvua poikkeusoloissa. Investoinneista aikaisempaa suurempi osa pystyttiin kattamaan tulorahoituksella ja kuntien lainakannan kasvua jäi edellisvuosia maltillisemmaksi.

Kuntatalouden näkymä on vahvistunut kevästä johtuen työmarkkinatilanteen parantumisen seurauksena. Koronaan liittyvät merkittävämmät tukitoimet päättyvät vuoteen 2021, minkä vuoksi kuntien rahoitusasema heikkenee 2022 merkittävästi. Kuntien tuloja leikkaa yhteisöverojen kuntaosuuden väliaikaisen korotuksen poistuminen ja valtionosuuksien kustannustenjaon tarkistuksen tekemättä jättäminen. Menoja puolestaan kasvattavat erityisesti kuntien uudet tehtävät ja väestön ikääntymisestä johtuva sosiaali- ja terveydenhuoltomenojen kasvu. Valtio kompensoi uusista tehtävistä aiheutuvat kustannukset koko maan tasolla täysimääräisesti, mutta kuntakohtaisesti tehtävälisäykset voi johtaa oleellisiin nettomenolisäyksiin. Käyttömenojen kasvun lisäksi kuntien investointipaineet ovat merkittävät muun muassa rakennuskannan iän ja väestön muuttoliikkeen vuoksi. Tulorahoituksen jäädessä jatkuvasti menotasoja pienemmiksi kuntien lainakanta kasvaa nopeasti suunnittelukauden edetessä.

Valtiovarainministeriön kuntatalousohjelman kuntakohtaisten 2022-25 painelaskelmien mukaan toiminnan ja investointien rahavirta pysyy lähivuosina kaikissa kuntakoryhmissä negatiivisena ja vuodesta 2022 on tulossa poikkeuksellisen haastava. Sote-uudistuksen myötä kunnilta poistuu väestön ikääntymisen aiheuttama menopaine, mutta menokehitys jää tästä huolimatta tulokehitystä nopeammaksi. Vuoden 2023 tilanne on poikkeuksellinen, kun suuri osa kustannuksista siirtyy maakunnille ja kunnallis- ja yhteisöverotuloja kertyy vielä aiemmilta vuosilta. Kuntatalouden toiminnan ja investointien rahavirta on painelaskelman mukaan selvästi negatiivinen vuosina 2024–2025, joten kuntataloudessa säilyy tarve tuottavuutta ja tehokkuutta lisääville rakenteellisille uudistuksille.

Maakuntauudistus vaikuttaa merkittävästi kuntien tulevaisuuden näkyymiin. Epävarmuus uudistuksen jälkeisistä tuloleikkauksista ja menovähennyksistä hankaloittaa taloudenpitoa ja suurempi valtionosuusriippuvuus vähentää käytettävissä olevien tulojen ennakoitavuutta. Muutos voi haastaa kuntien rahoituksen kestävyys tulevaisuudessa. Taloudellisten haasteiden edessä olevien kuntien talouden sopeutustarve säilyy, mutta sopeutuksen keinot ovat rajallisemmat, kun sopeutetaan kapeammasta toimintakokonaisuudesta. Kuntien toiminta muuttuu entistä pääomavaltaisemmaksi, jolloin investointikyvystä on pidettävä huolta entistä tarkemmin.

Kaupungin tulosenuste vuodelle 2021 on alijäämäinen, mutta likimain talousarvion mukainen. Suurimmat talousarviopoikkeamat kohdistuvat sosiaali- ja terveystalouden palveluihin, koronasta aiheutuvien tulomenetyksien ja koronakustannusten, erityisesti työmarkkinatuen kuntaosuuden talousarvioon sisällytettyä varausta korkeampaan tasoon, oppivelvollisuuden laajennuksen ja kotikuntakorvausten aiheuttamiin lisäkustannuksiin ja kiinteistöverotulojen alittumiseen vaiheittaisen valmistumisen seurauksena. Tulosenustetta parantaa talousarviota parempina toteutuvat verotulot ja vuoden aikana toteutuneet osakekaupat.

Valtionvarainministeriön viime hetkellä tekemän valtionosuuslaskelmavirheen korjauksen seurauksena kaupungin tulos on hienoisesti alijäämäinen vuonna 2022, mutta pysyy sen jälkeen positiivisena kaikkina ohjelmavuosina olettaen, että vuosien 2024-25 lisäsopeutus toteutuu. Vuoden 2023 ylijäämä on poikkeuksellisen korkea, koska verotulot eivät putoa täysimääräisesti heti hyvinvointialueiden aloittaessa toimintansa, kun kunnallis- ja yhteisöverotuloja kertyy vielä aikaisemmilta vuosilta.

Kaupungin taseen kertynyt ylijäämä vuoden 2021 lopussa on syyskuun tilinpäätösennusteen toteutuessa 6,1 miljoonaa euroa alijäämäinen. Tilannetta parantaa oleellisesti sotemenojen kattamiseksi saatavat koronakompensaatiot.

Tilikauden yli/alijäämän arvioidaan toteutuvan seuraavasti:

	1000e	TP 2020	TPE 2021	KJ TA 2022	2023	2024	2025
Tilikauden yli/alijäämä		1 071	-6 132	-58	11 003	3 336	1 631
Taseen kumulatiivinen yli-/alijäämä		10 747	4 616	4 557	15 560	18 896	20 528
Kumulatiivinen yli-/alijäämä, €/asukas		242	102	98	327	388	411

TALOUSSUUNNITTELUN PERUSTELUT

Talouden suunnittelussa lähtökohtana ovat strategiassa kaupungin toiminnalle asetetut pitkän aikavälin tavoitteet. Talousarviossa ja -suunnitelmassa otetaan huomioon koko kuntakonserni niin, että tytäryhteisöjen toiminta ja talous kytketään tavoitteiden avulla tiiviisti kunnan strategiaan.

Maakuntaudistus on huomioitu vuoden 2023 verorahoitus- ja toimintamenolaskelmissa. Tämänhetkisten vuosien 2021 ja 2022 talousarvio- ja suunnitelmatietoihin perustuvien laskelmien mukaisesti kunnilta siirretään kunnallisveroa 12,39 %-yksikköä hyvinvointialueiden tehtävien rahoitukseen sosiaali- ja terveyspalveluihin kohdistuvien valtionosuuksien, verotulomenetysten kompensatioiden ja yhteisövero-osuuksien (33%) lisäksi. Samassa yhteydessä kaupungilta poistuu menot sosiaali- ja terveyspalvelujen, pelastustoimen ja oppilashuollon psykologi- ja kuraattoripalvelujen järjestämiseen sekä osuus verotuskustannuksista.

Valtiovarainministeriön tekemien tasapainolaskelmien perusteella muutos parantaa esitetyn tuloleikkauksen ja menopoistuman mukaisesti toteutuessaan laskennallisesti Järvenpään taloustilannetta 60 €/asukas vuonna 2027. Koska Järvenpäältä poistuvat menot kuitenkin ylittävät merkittävästi vähenevät tulot, leikataan kaupungin valtionosuuksista pysyvästi vuodesta 2023 alkaen 69 % tulojen ja menojen erotuksesta ja sen lisäksi menojen ja tulojen välistä kuilua katetaan maksamalla vuosittain siirtymätasaus. Siirtymätasaus pienenee vuosittain, kunnes vuonna 2027 ollaan tilanteessa, jossa siirtymätasaus on tasolla, jolla järvenpääläistä kohden saavutetaan uudistuksen sallittu maksimivaikutus 60 euroa/asukas eli noin 2,7 miljoonaa euroa.

Laskelmat tarkentuvat vielä useampaan otteeseen ennen lopullisia siirtoja, mikä heikentää taloussuunnitelmavuosien arvioiden luotettavuutta ja voi merkittävästi muuttaa leikattavaa veroprosenttia ja kaupungille maksettavaksi jääviä valtionosuustasauksia.

Verotulot

Veroprosentteihin ei ole esitetty korotusta vuodelle 2022, vaikka kaupungin taseen kertynyt ylijäämä ovat marginaalinen ja riski alijäämäkriteerin täyttymiseen on olemassa. Verotulojen kertymäviiveestä johtuen tulosenuste on vuodelle 2023 ylijäämäinen. Johtuen maakuntaudistuksen aiheuttamasta epävarmuudesta vuosien 2023-25 suunnittelussa, ei ole etupainotteisesti haluttu tehdä veroratkaisuja, joiden tarpeesta talousohjelmakauden lopussa ei ole varmuutta. Mikäli alijäämäkriteeri täyttyy vuosien 2022 tai 2023 aikana, voidaan tasapainottava veroperustemuutokset tehdä 2024 alkaen.

Kaupunginvaltuusto päättää veroperusteista erikseen vuosittain marraskuussa talousarviokäsittelyn yhteydessä. Vuoden 2023 veroperusteista päätettäessä veroprosenttia voidaan laskea, mutta ei korottaa.

VEROPROSENTIT %	Vaihteluväli	2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025
Tulovero		20,25	20,25	20,25	20,25	20,25
Kiinteistöverot:						
Yleinen	0,93-2,00	1,45	1,45	1,45	1,45	1,45
Vakituiset asuinrakennukset	0,41-1,00	0,65	0,65	0,65	0,65	0,65
Muut asuinrakennukset	0,93-2,00	1,15	1,15	1,15	1,15	1,15
Rakentamattomat rakennuspaikat	2,00-6,00	6,00	6,00	6,00	6,00	6,00
Yleishyödylliset yhteisöt	0,00-2,00	0,50	0,50	0,50	0,50	0,50

Verotulot ovat kuluvana vuonna toteutuneet yli odotusten. Koronan vaikutukset verotuloihin ovat jääneet odotettua matalammaksi talouden ja palkkasummien kehittyessä odotettua paremmin. Kiinteistöverotuloissa verotuksen vaiheittaisen valmistumisen seurauksena kertymät jäävät jatkossa pysyvästi matalammiksi, kun osa verotuloista maksetaan vasta seuraavan vuoden puolella.

Talousohjelmakauden verotuloennusteet pohjautuvat Kuntaliiton veroennustekehikoihin ja niiden taustalla oleviin tietoihin järvenpäälaisten veronmaksajien palkka-, eläke- ja muista veronalaisista ansiotuloista, kunnan alueella sijaitsevista verotettavista kiinteistöistä ja niiden verotusarvioista sekä järvenpäälaisistä yrityksistä ja koko maan yritysten taloudellisesta tuloksesta. Yhteisöverotulojen osalta laskelmiin vaikuttaa kuntien jako-osuuteen vuosiksi 2020 ja 2021 väliaikaisesti tehdyt kuntien jako-osuuden korotukset, mitkä nostavat verotulokertymää. Vaikutus heikkenee kuitenkin merkittävästi jo vuonna 2022.

Verotuloennustekehikkoa täsmennetään kaupungin omilla väestö- ja rakentamisennusteilla, jotta kaupungin kehitysodotukset saadaan huomioitua suunnitelmissa.

Kunnallisverotuloennuste kasvaa ensi vuonna johtuen ansiotulojen suotuisasta kehityksestä ja kaupungin väestönkasvusta. Kiinteistöveron kasvussa on huomioitu Kaupunkikehityksen arvio lähivuosien asunto- ja yritysraikentamisesta. Vuoden 2021 kertymää pienentää kiinteistöverotuksen vaiheittaisen valmistumisen pysyväksi seuraukseksi jäänyt 10 % siirtymä tulevan vuoden maksatuksiin.

Yhteisöveron arviointi ei ole yhtä suoraviivainen, koska yhteisöveroina jaettavissa oleva euromäärä riippuu koko Suomen yritysten maksamista veroista. Maksut myös määräytyvät viiveellä useamman vuoden veroennakoiden ja -kertymien sekä työpaikkamäärien mukaisesti. Väliaikainen vuosien 2020-21 kuntien jako-osuuden korotuksen ansiosta Järvenpäälle tilittyy hieman enemmän yhteisöveroa vielä vuonna 2022.

Verotuloarvioihin on sisällytetty varovaisuutta talousennusteita hitaamman talouskehityksen ja väestönkasvun maltillistumisen sekä asuntomarkkinoiden hidastumisen varalta. Lisäksi maakuntauudistus vaikuttaa suunnitelmavuosien verokertymän ennustettavuuteen muuttuvan veroprosenttileikkauksen takia. Verotulojen ennakoitaan kehittyvän talousohjelmakaudella seuraavasti:

VEROTULOT 1000 €	TP 2020	TPE 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025	Yht. 22-25
Kunnallisvero	182 979	191 915	202 532	92 817	86 257	84 146	465 751
Muutos-%		4,9 %	5,5 %	-54,2 %	-7,1 %	-2,4 %	
Yhteisövero	4 673	6 058	4 446	3 270	3 232	3 372	14 321
Muutos-%		29,6 %	-26,6 %	4,4	3,7	3,7	
Kiinteistövero	13 798	16 343	16 976	17 280	17 530	17 770	69 556
Muutos-%		18,4 %	3,9 %	1,8 %	1,4 %	1,4 %	
VEROTULOT YHTEENSÄ	201 451	214 316	223 953	113 367	107 020	105 288	549 628
Muutos-%		6,4 %	4,5 %	-49,4 %	-5,6 %	-1,6 %	

Valtionosuudet

Valtionosuuksien määrään vaikuttaa Järvenpään suhteellinen asemituminen koko maassa. Olennaisimpina tekijöinä valtionosuuksiin vaikuttavat väkiluvun ja ikärakenteen muutos sekä kuntien ja valtion välinen kustannusten jako. Maksettavan valtionosuuden määrään vaikuttavat laskennalliset kustannukset, mahdolliset muutokset kuntien omarahoitusosuudessa (€/asukas) sekä verotulojen tasaus sekä uudet tehtävät, joiden aiheuttamia kustannuksia kompensoidaan kunnille valtionosuusjärjestelmän kautta.

Valtionosuusarvioina on käytetty viimeisintä Valtionvarainministeriön tuottamaa ennakkotietoa vuodelle 2022 ja ministeriön viime hetkillä 18. 10.2021 päivittämän kuntatalousohjelman painelaskurin tietoja. Valtionosuudet kasvavat vuonna 2022 johtuen verotulomenetysten kompensatioiden kasvusta, kunnille säädetyistä lisätehtävistä ja peruspalvelujen valtionosuuden indeksikorotuksesta sekä valtionosuuksien korotuksesta. Kuntien valtionosuuksien kustannustenjaon tarkistuksen tekemättä jättäminen aiempiin kertaluonteisiin koronakompensatioihin vedoten puolestaan leikkaa valtionosuuksia koko maan tasolla 562 miljoonaa euroa, mikä laskennallisesti vähentää Järvenpään

saamia valtionosuuksia 4,5 miljoonaa euroa. Myös kilpailukyky sopimuksen mukaisesti tehty leikkaus valtionosuuksiin on työaikavaikutusten poistumisesta huolimatta jätetty voimaan pysyvästi.

Valtionosuuksien arvioidaan toteutuvan seuraavasti:

VOS 1000 €	TP 2020	TPE 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025	Yht. 22-25
Valtionosuudet	50 715	39 859	43 668	11 236	12 810	16 388	84 103
Muutos-%		-21,4 %	9,6 %	-74,3 %	14,0 %	27,9 %	

Toimintatuotot ja -kulut

Jotta kaupungin talous saadaan tasapainoon, on toimintakatteen kehitys pystyttävä pitämään verorahoituksen kasvua maltillisempana. Koronan vuoksi kaupungin tulorahoitus on kuluvana vuonna oleellisesti matalampi, joten menokurin merkitys korostuu taloudenpidossa entisestään.

Talousohjelman lähtökohtana on vuosien 2021-23 talousohjelma, ja siihen sisältyneet sopeutustoimenpiteet, joilla toimintakatteen alijäämän kasvu pysähtyy talousohjelmakauden alkuvuosina. Vuoden 2020 talousarvion hyväksymisen yhteydessä hyväksyttiin rakenteellisia toimenpiteitä, joilla tavoiteltiin pysyvästi 10 % sopeutusta vuoden 2019 nettomenoista vuoden 2023 loppuun mennessä. Lisäksi koronan seurauksena, keväällä 2021 käytyjen yt-neuvottelujen jälkeen päätettiin 11,7 miljoonan euron lisäsopeutuksesta vuosille 2021-23, jotta voitiin välttyä alijäämäkriteerin täyttymisestä talousohjelmakaudella. Talouden pitämiseksi ylijäämäisenä vuosille 2024-25 on talousohjelmaan sisällytetty 3 miljoonan euron lisäsopeutustavoitteet, joiden sisältöä ja toimeenpanoa valmistellaan osana käyttösuunnitelmien laadintaa ja strategian päivitysprosessia vuonna 2022.

Huolimatta merkittävistä sopeutustoimista kaupungin tulos jää lievästi negatiiviseksi myös vuonna 2022. Aiemmin tunnistettujen ja käynnistettyjen toimenpiteiden vaikutus realisoituu täysimääräisenä vasta 2023, jolloin myös tulos kääntyy ylijäämäiseksi.

Kehysvalmistelussa on huomioitu 1 prosentin palkankorotukset. Nykyinen työehtosopimus on voimassa helmikuun 2022 loppuun, minkä jälkeen tiedetään mahdollinen lisäkorotustarve. Henkilöstösvikulujen ja eläkemenoperusteisten maksujen muutokset on huomioitu laskelmissa ennakkotietojen mukaisesti.

Toimintatuotoissa ja -kuluissa on huomioitu em. rakenteellisten sopeutustoimenpiteiden aiheuttamat vaikutukset, lainsäädännön ja palvelutarpeen muutoksista aiheutuvat menopaineet ja -helpotukset sekä muut poikkeukselliset, yksittäisiin talousohjelmavuosiin ja tapahtumiin liittyvät kertaerät on huomioitu. Syksyn budjettiriihessä päätetyt kuntien tehtävämuutokset on huomioitu niiltä osin, kun tietoa on ollut käytettävissä. Eduskunnan päätösaikataulun takia talousarviota tullaan tarvittaessa muuttamaan yksityiskohtaisten sisältöjen ja talousvaikutusten täsmentyessä.

Palvelualueet ja Keski-Uudenmaan sote-kuntayhtymä (Keusote)

Vuoden 2020 talousarviopäätöksen mukaisesti osana talouden tasapainotusta tullaan viemään läpi konsernin kaikkia hallintotehtäviä koskeva sopeutusohjelma. Hallinnon sopeutustavoitteeksi on asetettu 1,8 miljoonaa euroa vuodelle 2022 ja 2 miljoonaa euroa vuoden 2023 loppuun mennessä. Hallinnon toimenpiteitä on sisällytetty osin suoraan palvelualueiden määrärahoihin. Kohdentamaton osa sopeutustavoitteesta on huomioitu konsernipalvelujen määrärahassa, vaikka osa sopeutuksen hyödyistä kohdentuukin palvelualueiden kustannuksiin.

Palvelualueiden toimintakatteissa on huomioitu muutoksina vuoden 2021 alkuperäiseen talousarvioon nähden:

- Opetuksen ja kasvatuksen palvelualueelle on lisätty varausta kotikuntakorvauksiin 1,2 Me, oppivelvollisuuden laajennukseen 424-697te/vuosi, varhaiskasvatuksen mitoitukseen 90te ja tuen lisäykseen 50-121te/vuosi ja ateriapalvelujen ostoihin 500te

- Hyvinvoinnin palvelualueelle on lisätty 1Me työmarkkinatuen kuntaosuuden kattamiseen, korjattu aiempi talousohjelman syöttövirhe 739-600te/vuosi ja pienennetty vuodelle 2022 asetettua sopeutustavoitetta 275te koronan aiheuttaman toimenpiteiden läpiviennin hidastumisen vuoksi
- Kaupunkikehityksen kehyksestä on poistettu HSL:n aiheuttama menolisäys vuosilta 2022-23 ja siirretty se tarkennetuin kustannusarvion mukaisesti alkamaan vuodesta 2024 (3,3Me). Kehykseen on lisätty 30te rakennusvalvonnan laajennukseen.
- Konsernipalveluihin on lisätty 200-400te/vuosi ict-palvelujen laajennukseen, ateria- ja siivouspalvelujen toimittajahallintaan 100te ja vaalien järjestämistuloja 57te vuodelle 2024 ja pienennetty verotuskustannuksia 90te 2022 ja 57te 2022 alkaen.
- Konsernipalvelujen määrärahaan on lisäksi sisällytetty 500te määräraha, joka on myöhemmin kohdennettavissa koronan jälkihoitoon kulttuuri- ja yhteisötoimintaan.

Sosiaali- ja terveystalouksien talousarviomäärärahan lähtökohtana on Keusoten ja HUSin antamat talousarvioesitykset vuodelle 2022. Keusoten oman toiminnan toimintakate Järvenpään osalta kasvaa vuonna 2022 6,6 % vuoden 2021 talousarvioon nähden, mutta on lähes prosentin vuoden 2021 tilinpäätösennustetta pienempi. Erikoissairaanhoidon talousarvioesitys kasvaa 3,3 % vuoden 2021 talousarviosta. Keusoten määrärahaan on em. lisäksi sisällytetty 3 miljoonan euron riskivaraus aikaisempien realisoituneiden budjettiylitysten perusteella. Riskivaraus huomioiden sotepalvelujen määräraha kasvaa 4,8 % vuoden 2021 talousarviosta.

Vuodesta 2023 alkaen kaupungin budjetissa ei ole varausta sosiaali- ja terveystalouksien, pelastustoimen eikä opetuksen ja kasvatuksen palvelualueelle kuuluvien psykologi- ja kuraattoripalvelujen järjestämiseen.

Eduskunnan käsittelyyn tulossa olevia vuosina 2023-24 voimaan tulevia tehtävälisäyksiä ja lakimuutoksia ei ole huomioitu budjetissa, koska laadintahetkellä ei ole ollut käytettävissä riittävän luotettavaa tietoa muutosten sisällöistä ja taloudellisista vaikutuksista. Summia korjataan tarvittaessa talousarvionmuutoksella lopullisten lakiesitysten julkistamisen ja tarkentuvien vaikutuslaskelmien jälkeen ja osana tulevia talousohjelman hyväksymiskäsittelyjä.

Kaupungin oman toiminnan yhteenlasketun toimintakatteen ilman käyttöomaisuuden myyntivoittoja kasvuprosentti on talousohjelmakaudella keskimäärin nollassa.

Toimitilat

Talousohjelmassa on huomioitu vuoden 2020 talousarviokäsittelyssä hyväksytyt kaupungin toimintojen käytössä olevien tilojen tehostaminen. Tehostamisvaade on laskettu vuoden 2018 oleellisimmista kulueristä (sähkö, lämpö, vesi, jätevesi, jätehuolto, kiinteistöhuolto, siivous). Tavoitteena on, että kaupunki on vuoden 2021 loppuun mennessä vähentänyt em. tiloihin kohdistuvaa kuluja 5% (0,5 Me), 2022 loppuun 7,5% (0,8 Me) ja 2023 loppuun 10% (1 Me). Säästön voi toteuttaa tilakäyttöä tehostamalla, tai kasvattamalla tilojen ulos vuokraamista. Ainoastaan sellaisia sopeutustoimenpiteitä, jotka heikentävät tilojen kuntoa, ei tule toteuttaa, mikäli ko. rakennus on tarkoitus säilyttää kaupungin palvelutuotannossa vielä vuoden 2023 jälkeen.

Toimitiloihin kohdistuva sopeutustavoite on huomioitu tilaomistuksen kehyksessä päätetyn mukaisesti. Meneillään olevat rakennushankkeet ja käsittelyssä olevat palveluverkkoratkaisut tukevat tilankäytön tiivistämistavoitetta, mutta muutokset eivät ehdi vaikuttaa suunnitellussa aikataulussa. Käytännön tasolla vuoden 2022 tavoitteeseen pääseminen edellyttää merkittäviä päätöksiä, jotta kuluja saadaan karsittua halutun mukaisesti.

Käyttöomaisuuden myyntivoitot

Käyttöomaisuuden myyntivoitoilla on ollut viime vuosina merkittävä rooli kaupungin talouden tasapainon ylläpidossa. Myyntivoittoarvion pudottaminen on paljastanut talouden rakenteellisen epätasapainon. Pysyviä palvelutuotannon menoja on aiempina vuosina rahoitettu kertaluonteisilla omaisuuden realisoinnista saatavilla tuloilla.

Talousohjelmassa on tietoisesti pienennetty käyttöomaisuuden myyntivoittojen merkitystä palvelujen järjestämisen rahoituskeinona. Kaupunkikehitys on laatinut arvionsa myyntipotentialista, jonka toteutumiseen liittyy riskejä sekä kaavoituksen etenemiseen, että asuntomarkkinatilanteen ja yritystonttimyynnin kehittymiseen liittyen. Varovaisuuden periaatetta noudattaen potentialista 80 % on huomioitu talousohjelman valmistelussa, mikä tarkoittaa maanmyyntien jäämistä noin 4,5-7,3 miljoonaa euroon vuosittain. Myyntivoitoilla katetaan hankekehityksen resurssilisäys.

1000 €	TP 2020	TPE 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025	Yht. 22-25
Käyttöomaisuuden (Kom) myyntivoitot	9 718	8 011	4 555	7 011	7 267	6 643	25 476
Muutos-%		-17,6 %	-43,1 %	53,9 %	3,7 %	-8,6 %	

Rahoitustuotot ja -kulut

Kaupungin rahoitusta hoidettiin vuoteen 2020 asti useamman vuoden ajan lyhytaikaisilla kuntatodistustalainoilla. Vuonna 2019 lyhyen rahan markkinoihin liittyvää jälleenrahoitusriskiä pienennettiin muuttamalla lainoja pitkäaikaisiksi pankkilainoiksi ja laskemalla liikkeelle 5-vuotinen joukkovelkakirjalaina ja vuonna 2020 koronakriisin puhjettua konvertoitiin silloinen lainakanta kokonaisuudessaan pitkäaikaisiin lainoihin. Vuoden 2021 syksyllä rahoitustarvetta on katettu kuntatodistuksilla. Korkojen odotetaan varovaisten arvioiden mukaan lähtevän nousuun 2023-24. Korkokulut pysyvät talousohjelmakaudella edelleen maltillisina, mutta kasvavat kokonaisuutena investointien rahoittamiseksi otettavan lainan lisääntyessä.

Korkotuotoissa säilyy kaupungin tuotot konserniyhteisöille myönnettyistä tertiäärilainoista, ja rahoitustuotoissa korvaus Järvenpään veden sekä takausprovisiot kaupungin takaamista lainoista. Rahoituskuluissa näkyy vastaavasti Veden peruspääoman korvaus ja korkosuojauksiin liittyvien koronvaihtosopimusten kulut. Korkosuojauksen päättyessä joulukuussa 2021, poistuu siihen liittyvät rahoituskulut.

HUS:n peruspääomasta saatava korvaus poistuu vuoden 2023 alusta hyvinvointialueiden aloittaessa toimintansa.

1000 €	TP 2020	TPE 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025	Yht. 22-25
Rahoitustuotot ja -kulut	402	268	-581	-1 389	-1 715	-2 217	-5 903
Muutos-%		-33,4 %	-316,9 %	139,1 %	23,5 %	29,3 %	

Investoinnit, poistot ja alaskirjaukset

Talousohjelmakaudella toteutetaan merkittävä määrä investointeja. Sisäilmaongelmien aiheuttamat tilamuutostarpeet selittävät ohjelmakauden korkeaa investointitasoa ja ovat osaltaan johtaneet siihen, että investointeja ei ole pystytty toteuttamaan suunnitellusti. Talouden haasteet huomioiden kaikissa investointihankkeissa pyritään tilankäytön tehostamiseen.

Investoinnit vaikuttavat käyttötalouteen tiloihin sijoittuvan toiminnan kustannuksina, uusien tilojen ylläpitokustannuksina sekä kasvaneina poistoina. Talousohjelmakaudella valmistuvien kouluhankkeiden poistot lisäävät vuosittaista kulutasoa vuoden 2021 tilanteesta noin 1,5 miljoonalla eurolla aiheuttaen merkittävän haasteen tulorahoituksen riittävyydelle. Vaikka investointitasoa on

edelleen hiukan karsittu edellisvuotisesta investointiohjelmasta, on taso edelleen korkea kaupungin tulo-rahoitukseen verrattuna.

Samanaikaisesti, kun hankkeet valmistuvat, kaupungin kuluja lisää ennen aikaisesti, pääosin sisäilmaongelmien vuoksi käytöstä poistettavat kiinteistöt. Rakennusten jäljellä oleva, poistamaton arvo joudutaan kirjaamaan tulosvaikutteisesti alas siinä vaiheessa, kun rakennusta ei enää voida käyttää eli sillä ei ole enää palvelutuotantokykyä. Talousohjelmakaudella realisoituu mm. JYK yhtenäiskoulun 1,8 miljoonan euron alaskirjaus, kun tilaa ei voida enää käyttää vuodesta 2023.

Kaupungin rahoituksen tasapainon varmistamiseksi toimintakatteen kasvun hidastua pysyvästi aikaisemmasta tasosta, mikä on mahdollista vain tekemällä rakenteellisia muutoksia kaupungin tapaan toimia. Talousohjelmakaudella on varauduttu toteuttamaan useampia investointeja, joilla tähdätään toiminnan tehostamiseen mm. prosesseja automatisoimalla ja ottamalla käyttöön uusia vähemmän resursseja vaativia palvelutapoja.

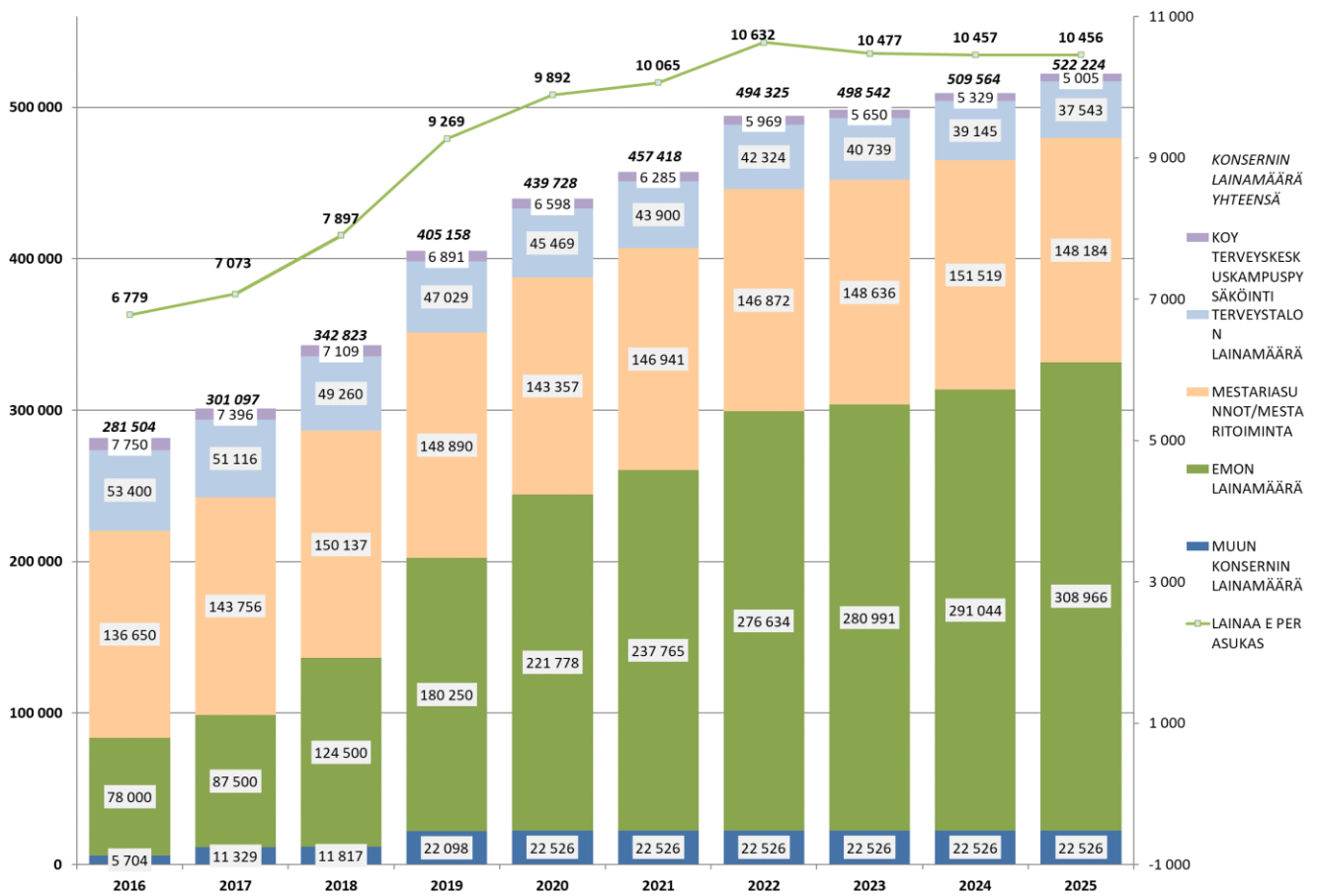
Nettoinvestointitaso sisältäen kaupungin ja Järvenpään Veden investoinnit tulevalla 10-vuotiskaudella on esitetyn investointiohjelman mukaan seuraava:

Järvenpään kaupunki sis. Jäve			Toteutusvaihe			Kehitysvaihe			Palveluverkkosuunnitteluvaihe			
1000 euroa	TP 2020	TPE 2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
Sisäiset tulot JV:iltä	-3 674	-3 125	-4 540	-4 550	-2 890	-2 190	-3 320	-2 740	-3 250	-2 640	-2 070	-1 950
Ulkoiset tulot	-2 297	-8 459	-1 269	-6 329	-3 367	-1 182	-1 204	-953	-1 147	-1 056	-1 140	-670
Tulot yhteensä	-5 970	-11 584	-5 809	-10 879	-6 257	-3 372	-4 524	-3 693	-4 397	-3 696	-3 210	-2 620
Sisäiset menot (JV:illä)	3 674	3 125	4 540	4 550	2 890	2 190	3 320	2 740	3 250	2 640	2 070	1 850
Menot	38 340	59 605	66 971	48 125	44 817	50 358	51 488	32 069	35 542	36 638	26 478	33 208
Menot yhteensä	42 014	62 730	71 511	52 675	47 707	52 548	54 808	34 809	38 792	39 278	28 548	35 058
Netto	36 043	51 145	65 702	41 796	41 450	49 176	50 284	31 116	34 395	35 582	25 338	32 438

Lainamäärä ja tulo-rahoituksen riittävyys

Talousarvioehdotuksen mukainen vuosikate ts. tulo-rahoitus vuonna 2022 on 24,8 Me. Vuosikate nousee vuonna 2023 38,9 Me ja tasaantuu 31,3 Me tasolle suunnitelmakauden loppuun mennessä. Koko suunnitelmakauden vuosikate on talousarvioehdotuksessa yhteensä 126,4 Me, mikä on noin 60,9 % kauden nettoinvestoinneista (207,5 Me).

Vähäisestä tulo-rahoituksesta ja korkeasta investointitasosta johtuen kaupungin lainamäärä kasvaa vuosina 2022-25 noin 71,2 Me. Lainaa arvioidaan tilinpäätösennusteen mukaan olevan vuoden 2022 lopussa n. 284,4 Me investointien tulo-rahoitusasteen jäädessä 37,3 %:iin. Ohjelmakauden viimeisenä vuonna investointien tulo-rahoitusasteessa saavutetaan 62,1 %, mutta kaupungin lainamäärä on noussut 316,8 miljoonaan euroon.

Konsernin lainamäärä 1000 euroa ja euroa/asukas v. 2016 -2025

* Kuvaajassa emon lainamäärässä on lähtötilanteessa huomioitu konsernin sisäiset lainat.

ARVIO MERKITTÄVIMMISTÄ RISKEISTÄ JA EPÄVARMUUSTEKIJÖISTÄ

Kaupungin taloudellinen tilanne on heikentynyt viime vuosina nopealla tahdilla. Kriisikuntakriteeristön mittarina toimiva taseen ylijäämä on huvennut ja kuluvan vuoden noin 6,1 miljoonan euron alijäämäennusteen toteutuessa ylijäämää on jäljellä vain 4,6 vuoden 2021 lopussa. Käsillä olevaan talousohjelmaan sisältyy jo aiempina vuosina hyväksytyjä, merkittäviä toimenpiteitä, joilla haetaan ratkaisua talouden palauttamiseksi tasapainoon, mutta siihen on myös sisällytetty uusia sopeutusvaateita vuosille 2024-25. Toimintaympäristössä on useampia merkittäviä riskejä ja epävarmuustekijöitä, jotka toteutuessaan uhkaavat tavoitteen saavuttamista.

Kaupungin talouden näkökulmasta merkittävin riski aiheutuu kaupungin taloudellisten puskureiden riittämättömyydestä suhteessa muihin taloutta uhkaaviin riskeihin, kuten sosiaali- ja terveyspalvelujen nopea kustannusnousu, uudet kuntien vastuulle siirtyvät tehtävät ja niiden riittämätön rahoitus, talouden taantumien pitkittyminen globaalin pandemian tai muiden yleiseen talouskehitykseen vaikuttavien tekijöiden seurauksena. Alijäämäkriteerin täyttyminen ja kykenemättömyys hoitaa taloutta kuntoon annetussa määräajassa johtaisi kaupungin itsemääräämisoikeuden menettämiseen valtionhallinnon virkamiesten sanellessa keinot, joilla kaupunki saatetaan takaisin raiteilleen. Tämä vaikuttaisi merkittävästi kaupungin maineeseen ja veto- ja pitovoimaan.

Maakuntaudistuksen toteutuessa vuoden 2023 alussa sotemenojen vaikutus kaupungin talouden tasapainoon poistuu. Riskin muodostaa kuitenkin vuoden 2022 menokehitys, joka ratkaisee kunnilta pysyvästi leikattavan rahoituksen tulevina vuosina. Maakuntaudistuksen myötä kaupungilta poistuu käyttömenoja, mutta investoinnit ja niiden rahoitus jää edelleen kaupungin katettavaksi. Rahoituspuhjan riittävyys voi muodostua merkittäväksi haasteeksi, jos tuloleikkaukset toteutuvat alustavia laskelmia suurempina. Riskienhallinnan näkökulmasta vaikuttaminen sotemenoihin 2022 onkin kaupungille ensisijaisen tärkeää.

Pandemian seurauksena maailmantaloutta on vaivannut komponenttipula ja raaka-aineiden poikkeuksellinen hinnan nousu. Kustannuskehitys voi vaikuttaa sekä yleisesti rakentamiseen että kaupungin omien hankkeiden toteutukseen ja komponenttien heikko saatavuus voi uhata kaupungin perustoimintoja, jos laitteita ei ole saatavilla ja olevat eivät kestä tarvittavan pitkään käyttökuntoisina.

Käynnissä olevat investointihankkeet ovat merkittävästi vähentäneet riskiä sisäilmaongelmaisten tilojen aiheuttamiin ennakoimattomiin, taloutta rasittaviin investointeihin. Haastetta aiheuttaa edelleen tilahallinnan epäselvyydet, joiden hallintaan käynnissä olevat ja palveluverkkoselvitykset ja tilahallinnan kehittämisprojekti ml. järjestelmän ja toimintatapojen uudistuksen tuonee selkeyttä.

Henkilöstön saatavuuden ja pysyvyyden haasteet yhdessä ohuen organisaation ja suunnittelun lyhytjänteisyyden kanssa heijastuvat koko kaupungin toimintaan sekä varsinaisessa palvelutuotannossa että strategian mukaisessa toiminnan kehittämisessä.

Kaupungin johtoryhmä on priorisoinut palvelualueiden riskikartoitusten pohjalta kaupunkitasoisen listauksen merkittävimmistä riskeistä ja määritellyt niille riskienhallintatoimenpiteet, joilla riskiä pyritään poistamaan tai pienentämään. Em. lisäksi johtoryhmässä kaupunkitasolla merkittäviksi riskeiksi nostettiin mm. tietosuojatapahtumat ja sopimushallinnan ongelmat. Riskit ja niiden hallitsemiseksi tunnistetut toimenpiteet on esitetty talousarvion liitteenä. Liitteessä on esitetty myös palvelualueiden omat riskiarvioinnit.

Konserniyhtiöissä kaupungin tilahallinnan tehostamisvaateet tulevat heijastumaan myös Mestaritoiminnan palvelukysyntään ja liikevaihtoon, kun ylläpidettävä tilamassa pienenee. Mestariasunnoissa asuntokohteiden lainarahoitukseen liittyy korkoriskiä, jota on hallittu sitomalla lainoja pitkiin korkoihin. Vuokralaisten vuokranmaksukyky on laskenut koronan takia, mikä näkyy Mestariasunnoissa luottotappioina. Järvenpään pysäköinti Oy:n suunnitelma autopaikkavuokrauksen laajentamisesta alueen asukkaisiin voi johtaa alv-palautuksiin.

TALOUSARVION SITOVUUSMÄÄRÄYKSET JA RAKENNE

Kaupunginvaltuusto määrää, miten talousarvio ja sen perustelut sitovat kaupunginhallitusta ja muita kaupungin viranomaisia.

Määrärahojen käyttäminen ja alitusten ja ylitysten kattaminen

Talousohjelma vuosille 2022-25 laaditaan valtuuston sitovuustasoilla koko nelivuotiskaudelle. Ohjelmakauden ensimmäinen vuosi muodostaa talousarvion. Valtuusto päättää määrärahojen nettositovuudesta koko talousohjelmakaudelle eli vuosille 2022-25. Myös investoinnit suunnitellaan ja päätetään talousohjelmakaudelle 2022–25. Maakuntaudistuksen aiheuttamasta poikkeuksellisen heikosta tulokehityksen ennakoitavuudesta johtuen talousohjelma laadinnan painopiste on vuodessa 2022. Vuosien 2023-25 laskelmia tarkennetaan tietojen tarkentuessa osana strategian päivitystä ja seuraavilla talousohjelmakerroksilla.

Nelivuotinen nettositovuus tarkoittaa, että yksittäisen vuoden talousarviomäärärahan ylittyminen tulee kattaa seuraavien vuosien määrärahasta ja vastaavasti yksittäisen vuoden talousarviomäärärahan alittuminen voidaan käyttää seuraavina vuosina. Määrärahojen käytön alittuessa kehyksestä vastaavan toimielimen tulee tehdä esitys menneen talousarviovuoden määrärahan siirrosta kyseisen vuoden tilinpäätöksen valmistuttua, viimeistään huhtikuun loppuun mennessä, jos se haluaa määrärahan käyttöönsä ohjelmakauden seuraaville vuosille. Vastaavasti tilanteessa, jossa vastuutoimielin havaitsee tilivuoden määrärahasa riittämättömäksi, sen tulee tehdä esitys siitä, kuinka ylitys katetaan pienentämällä tulevien vuosien määrärahoja. Esitys tehdään osavuosikatsauksen yhteydessä, tai viimeistään siten, että se on käsiteltävissä vuoden viimeisessä valtuuston kokouksessa.

Käyttöomaisuuden myyntivoittojen tuloylitysten osalta siirtomäärärahaa voidaan esittää kohdennettavaksi myös uudisalueiden kunnallisteknisten investointien toteuttamiseen.

Kaupunginvaltuuston päättämät sitovat toiminnalliset tavoitteet sekä niiden toteuttamiseksi myönnetty määrärahat ovat muutettavissa vain valtuuston päätöksellä. Lähtökohtaisesti lisämäärärahoja ei myönnetä. Talousarviokehystä tarkastetaan vuosittain verotuloissa ja palvelutarpeissa tapahtuvien muutosten perusteella. Palvelutarveperusteinen tarkastelu on tuotu osaksi investointisuunnittelua ja sen käyttö laajenee jatkossa vaiheittain myös käyttötalouden puolelle.

Käyttötaloulosa

Käyttötaloulosassa esitetään palvelualueiden ja muiden sitovien kokonaisuuksien toiminnan kuvaukset, toimintaympäristön muutokset sekä sitovat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet. Sitovuustasojen talouden kokonaisuuden hahmottamiseksi käyttötalous-osassa esitetään myös irtaimistoinvestoinnit sitovuustasoin.

Valtuuston sitovuus

Seuraavat taloudelliset ja toiminnalliset tavoitteet ovat kaupunginvaltuustoon nähden sitovia:

1. Sitovat toiminnalliset tavoitteet ja niiden mittarit
2. Määrärahat ovat nettositovia eli sitovia toimintakatteen osalta

Vuosien 2022-25 valtuustoon nähden sitovina tasoina (vastuutoimielin suluissa) ovat:

- Konsernipalvelut (kaupunginhallitus)
- Pelastustoimi (kaupunginhallitus, vain vuoden 2022)
- Tilaomistus (kaupunginhallitus)
- Keski-Uudenmaan sote -kuntayhtymä (kaupunginhallitus, vain vuoden 2022)

- Kaupunkikehitys (kaupunkikehityslautakunta)
- Käyttöomaisuuden myyntivoitot ja maankäyttökorvaukset (kaupunkikehityslautakunta)
- Opetus ja kasvatusta (opetus- ja kasvatustalautakunta)
- Kotikuntakorvaukset (opetus- ja kasvatustalautakunta)
- Hyvinvointi (hyvinvointilautakunta)
- Työmarkkinatuen kuntaosuus (hyvinvointilautakunta)
- Järvenpään Vesi – liikelaitos (Johtokunta)

Valtuusto päättää toimintakatteesta sekä sitovista toiminnallisista tavoitteista erikseen jokaisen yllä esitetyn sitovuustason osalta. Määrärahat ovat käyttötalousohjelmassa arvonlisäverottomia.

Uusi sitovuustaso Kotikuntakorvaukset on erotettu omaksi kokonaisuudekseen Opetuksen ja kasvatuksen määrärahasta seurannan läpinäkyvyyden lisäämiseksi ja välittömästi omissa ohjauksissa olevan toiminnan kulujen hallinnan parantamiseksi vuoden 2022 alusta alkaen.

Uusi sitovuustaso Työmarkkinatuen kuntaosuus on erotettu omaksi kokonaisuudekseen Hyvinvoinnin määrärahasta seurannan läpinäkyvyyden lisäämiseksi ja välittömästi omissa ohjauksissa olevan kulujen hallinnan parantamiseksi vuoden 2022 alusta alkaen.

Osana talouden tasapainotusta ollaan toteuttamassa konsernin kaikkia hallintotehtäviä koskevaa sopeutusohjelmaa. *Työnjaon muutosten seurauksena tarvittavista määrärahasiirroista palvelualueiden välillä päättää kaupunginjohtaja.*

Vuoden aikana käynnistetään vaihteellinen muutos, jossa yhteisöjen tilavuokrissa siirrytään malliin, jossa vuokralainen maksaa tiloista markkinavuokraa ja Hyvinvoinnin palvelualue myöntää yhteisölle hakemuksen perusteella vuokra-avusta. Malli on kaupungille kustannusneutraali. *Muutosten seurauksena tarvittavista määrärahamuutoksista, joilla ei ole toimintakatevaikutusta, palvelualueiden ja tilaomistuksen välillä päättää kaupunginjohtaja.*

Järvenpään Vesi -liikelaitos

Vesihuoltolaitos muutettiin vuoden 2006 alussa kunnalliseksi liikelaitokseksi. Järvenpään Vesi liikelaitoksen alustava taloussuunnitelma ja talousarvio esitetään valtuustolle taloussuunnitelman yhteydessä. Järvenpään Veden johtokunta hyväksyy lopullisen taloussuunnitelman valtuuston käsittelyn jälkeen valmisteluvuoden loppuun mennessä.

Järvenpään Veden toimintakatteeseen tulee olla vähintään hyväksytyyn talousohjelmakehityksen mukainen.

Kustannuslaskennalliset erät

Palvelualueiden toimintatulot ja -menot sisältävät sekä ulkoiset että sisäiset erät. Sisäisistä eristä tilojen ylläpitovuokrat, talouspalveluiden ja tietohallinnon palvelut, palkanlaskenta ja työterveyspalvelut kohdistetaan palvelualueille käytön mukaan sisäisenä laskutuksena. Tietohallinnon keskittäminen konsernipalveluihin lisää sisäistä laskutusta.

Tilaomistuksen sitovuustasolle on keskitetty kaikki ulkoiset tilakulut. Tilakulut laskutetaan palvelualueilta sisäisinä ylläpitovuokrina. Tiloihin sitoutuneen pääoman osalta peritään kaupungin tiloissa toimivilta yksiköiltä sisäistä pääomavuokraa. Sisäinen pääomavuokra on laskennallinen erä, joka vastaa Kiinteistöallianssin korjausinvestointibudjettia (6,4 Me) ja jaetaan kaupungin omistamien tilojen käyttäjille käytössä olevien neliöiden suhteessa. Vuoden 2022 aikana valmistaudutaan siirtymään yleisesti käytettyyn teknisiin arvoihin perustuvaan pääomavastikkeiden laskentamalliin vuoden 2023 alusta alkaen.

Tilasubventioiden läpinäkyvyys on varmistettu tilahallinnan sisäisten erien laskennassa. Yhteisöjen käyttöön luovutetut tilat laskutetaan kokonaisuudessaan palvelualueilta sisäisinä vuokrina. Tiloista

saatavat vuokratuotot kohdistetaan samoille, avustuksen myöntäneille yksiköille, jolloin tilasubvention osuus näkyy yksiköiden nettokuluina. Vuoden aikana käynnistetään vaiheittainen muutos, jossa yhteisöjen tilavuokrissa siirrytään malliin, jossa vuokralainen maksaa tiloista markkinavuokraa ja Hyvinvoinnin palvelualue myöntää yhteisölle hakemuksen perusteella vuokra-avusta. Malli on kaupungille kustannusneutraali.

Ne konsernipalveluiden hallinnon kuluerät, joita ei laskuteta, ja jotka eivät aiheudu välittömästi kuntademokratiasta (valtuusto, hallitus, kaupunginjohtaja) sekä palvelualueiden omat hallinnolliset nettomenot vyörytetään palvelualueiden yksiköiden menoksi neljännesvuosittain Valtiokonttorille tehtävän talousraportoinnin aikataulussa.

Järvenpään Veden ja kaupungin välisistä suorituksista laskutetaan osapuolten välisen valtuuston hyväksymän palvelusopimuksen mukaisesti.

Lautakuntiin nähden sitovat tavoitteet

Lauta-/johtokunnat (Konsernipalveluita, Pelastustoimea, Tilaomistusta ja Keusotea koskien kaupunginhallitus) päättävät talousarviota operatiivisemman tason käyttösuunnitelmista vuodelle 2022 tammikuun 2022 loppuun mennessä. Lautakunnat päättävät käyttösuunnitelmista lopullisesti sen jälkeen, kun valtuusto on antanut talousarviossa niille strategiset tavoitteet sekä rahoitusresurssit.

Käyttösuunnitelmassa lauta-/johtokunta asettaa avainalueille/vastuualueille muut kuin kuntalain tarkoittamat sitovat toiminnalliset tavoitteet sekä jakaa valtuuston antamat taloudelliset resurssit avain-/vastuualueille. Käyttösuunnitelmaan sisällytetään myös mahdolliset tiedot lautakunnan alaisista kehitysinvestointeihin haetuista ja myönnettyistä määrärahoista sekä tiedot tärkeimmistä suoritteista palvelukokonaisuuksittain.

Talospalvelut ohjeistavat tarkemmin käyttösuunnitelmien laadintaa kaupunginvaltuuston talousarviokäsittelyn jälkeen.

Tuloslaskelmaosa

Tuloslaskelmaosassa osoitetaan tulorahoituksen riittävyys palvelujen järjestämisestä aiheutuviin kustannuksiin. Tuloslaskelmassa esitetään kunnan palvelutoiminnan jaksotetut nettomenot, rahoitusmenot ja omaisuuden kulumista kuvaavat poistot sekä menojen kattamiseksi kerätyt verotulot, valtionosuudet ja rahoituserät.

Tuloslaskelma sitoo nettositovuudella kaupunginvaltuustoon nähden seuraavien ryhmien osalta:

- Verotulot
- Valtionosuudet
- Rahoitustuotot- ja kulut
- Satunnaiset tulot ja menot

Käyttöomaisuuden poistot lasketaan valtuuston hyväksymän poistosuunnitelman mukaisesti. Poistot kohdistetaan toimintayksiköille, jonka hallinnassa hyödyke on. Näin toimintaan sitoutuneiden varojen määrä voidaan osoittaa. Tiloihin liittyvät poistot kirjataan Tilaomistukseen. Poistot eivät ole sitovia.

Järvenpään Vesi -liikelaitos

Järvenpään veden peruspääomastaan maksama korko on korkotuotoissa erikseen sitovana tasona. Järvenpään Vesi liikelaitokseen sijoitetun pääoman tuotosta (=peruspääoman korko) päätetään valtuuston hyväksymässä kaupungin ja laitoksen välisessä palvelusopimuksessa. Palvelusopimuksen mukainen korko on 6 %.

Investointiosa

Investointiosassa esitetään investointien kustannusarviot ja niiden jaksottuminen suunnitteluvuosille sekä investointiin saatavat rahoitusosuudet ja muut tulot.

Investointikehys sisältää sekä kaupungin että Järvenpään Vesi -liikelaitoksen osuuden. Investointiosan esitykset annetaan erikseen maanostoista ja myynneistä, kunnallistekniikan rakentamisesta, liikuntapaikkarakentamisesta, talonrakennuksesta, osakkeista ja osuuksista, irtaimisto- ja ict-hankinnoista, kehitysinvestoinneista ja Järvenpään Veden investoinneista.

Liikuntapaikkarakentamisen sitovuustaso sisältää kaikki liikuntapaikkoihin ja -kenttiin sisältyvät kustannukset ml. rakennelmat ja liikuntahalleja ja -laitoksia kevyemmät rakennukset. Sitovaan määrärahaan kohdistuvat investointivaraukset ovat ennen vuotta 2020 sisältyneet osin kunnallistekniikan ja osin talonrakennuksen määrärahoihin.

Määrärahat ovat investointiosassa arvonlisäverottomia.

Investointimäärärahat on määritelty valtuustoon nähden brutto- tai nettositovaksi seuraavasti:

Sitovuustaso	Brutto/nettositovuus
Maanostot ja myynnit	
Maanostot	B
Maanmyynnit	B
Talonrakennus	
Allianssin investoinnit (korjaus- ja toiminnalliset investoinnit)	N
Yksittäinen talonrakennushanke	N
Kunnallistekniikan rakentaminen	
Infran ylläpito	N
Uudet alueet	N
Liikuntapaikkarakentaminen	N
Osakkeet ja osuudet	
Yksittäinen yhtiö/kohde	N
Irtaimistoinvestoinnit	
Konsernipalvelut	N
Tilaomistus	N
Kaupunkikehityksen palvelualue	N
Opetus- ja kasvatuksen palvelualue	N
Hyvinvoinnin palvelualue	N
Kehitysinvestoinnit	N
Järvenpään Veden investoinnit	N

Allianssin investointimäärärahan kohdentamisesta hankkeille päättää Investointi- ja kiinteistöallianssin johtoryhmä. Muista talonrakennushankkeista päättää kaupunginhallitus.

Maanostoista ja myynneistä, sekä kunnallistekniikan ja liikuntapaikkojen tarkemmasta/hankekohtaisesta seurannasta päättää ja vastaa kaupunginhallitus ao. lautakuntia kuultuaan.

Kehitysinvestoinneissa on varattuna määräraha tuottavuus- ja vetovoimainvestointeihin. Kehitysinvestointien toteuttamisen edellytyksenä on kannattavuuslaskelma, jolla osoitetaan, että investointi maksaa itsensä takaisin menosäästöinä tai tulolisäyksinä, joita voivat olla sekä toiminta ja muut tuotot kuin verotulotkin. *Kaupunginjohtaja päättää yksittäisten kehitysinvestointien käynnistämisestä 100 000 euroon asti ja sen ylittävistä hankkeista päättää kaupunginhallitus.*

Palvelualueiden irtaimistoinvestointien tarkemmasta seurannasta päättävät lautakunnat ja osakkeiden seurannasta kaupunginhallitus.

Järvenpään Veden investointien tarkemmasta sitovuudesta ja seurannasta päättää johtokunta.

Rahoitusosa

Rahoitusosassa esitetään toiminnan, investointien ja rahoituksen rahavirrat. Rahoituslaskelmassa esitetään käyttötalousosan sekä investointien tulojen ja menojen aiheuttama rahavirta (toiminnan ja investointien rahavirta) sekä antolainauksen, lainakannan ja oman pääoman muutokset sekä muut maksuvalmiuden muutokset (rahoituksen rahavirta). Näiden rahavirtojen yhteenlaskettu muutos kuvaa talousarvion vaikutusta kunnan maksuvalmiuteen vuoden aikana.

Rahoitusosan sitova erä on lainakannan muutos.

Raportointi

Talousarvion sitovien tavoitteiden toteutumisesta raportoidaan kaupunginhallitukselle ja -valtuustolle osavuosikatsauksessa, joka laaditaan puolivuosisiraporttina. Talousarvion ja käyttösunnitelmien rahamäärien toteutumisesta raportoidaan lautakunnille niiden päättäminä ajankohtina, kuitenkin vähintään osavuosikatsauksen aikataulussa.

Talouden toteutumisesta raportoidaan kuukausittain talousjaostolle.

Kuntakonserni

Omistajapolitiikassa noudatetaan kaupunginvaltuuston 15.11.2010 § 87 hyväksymää ja talousjohtajan päätöksellä tarkistettua omistajaohjeistusta. Kaupunginvaltuuston hyväksymä strategia ja kaupungin voimassa olevat henkilöstöohjeet sitovat konsernia soveltuvin osin. Omistajaohjeistus ja konserniohje ovat parhaillaan päivitettävänä.

Konserniyhteisöjen tavoiteasetanta on vuodesta 2020 alkaen kytketty kaupungin talousarviokäsittelyyn. Konserniin kuuluville tytäryhteisöille asetetaan talousarvion laadinnan yhteydessä strategisten päämäärien toteuttamista tukevat valtuustoon nähden sitovat tavoitteet.

Kuntayhtymien ja muiden kaupungin osin omistamien yhteisöjen valvonta- ja ohjausvastuu on toiminnan sisällöstä vastaavalla palvelualueella. Yhteisöjen toiminnassa tapahtuvista poikkeamista ja kaupungin toimintaan vaikuttavista tekijöistä tulee raportoida osana osavuosisiraportointia.

Tytäryhtiöiden tavoitteet ja kooste muiden konserniyhteisöjen tavoitteista esitetään talousarvion liitteenä. [Liite lisätään materiaaliin talousjaoston käsittelyn jälkeen.](#)

Tilivelvolliset

Tilivelvollisia ovat luottamushenkilöistä hallituksen, lautakuntien, johtokuntien ja niiden jaostojen jäsenet. Tilivelvollisia viranhaltijoita ovat toimielinten esittelijöinä toimivat sekä palvelualueiden itsenäisistä kokonaisuuksista vastaavat viranhaltijat. Seuraavien virkanimikkeiden haltijat, ja heidän sijaisinaan toimivat sijaistusajalta, ovat tilivelvollisia:

- kaupunginjohtaja
- hallintojohtaja, talousjohtaja, henkilöstöjohtaja, tietohallintojohtaja, viestintäjohtaja
- palvelualuejohtaja (opetus ja kasvatusta, hyvinvointi)
- varhaiskasvatusta johtaja, opetusjohtaja
- vapaa-aika- ja osaamispalvelujen johtaja, kulttuurijohtaja, hyte-johtaja
- kaupunkikehitysjohtaja
- elinvoimajohtaja, kaavoitusjohtaja, maankäyttöjohtaja, kaupunkitekniikan johtaja, johtava rakennustarkastaja
- toimitusjohtaja (Järvenpään Vesi -liikelaitos)

Osaakehtiöissä tilivelvollinen on toimitusjohtaja.

KÄYTTÖTALOUSOSA

Käyttötalouden sitovat määrärahat (vuosien 2022-25 toimintakatteiden summa) on esitetty taulukoissa harmaalla taustalla väritettyinä.

Valtuustoon nähden sitova							
KONSERNIPALVELUT 1000 €	TP 2020	TPE 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025	Yht. 22-25
Toimintatuotot	3 771	4 908	5 584	5 654	5 654	5 654	22 545
Valmistus omaan käyttöön	196	191	300	300	300	300	1 200
Toimintakulut	-11 180	-13 546	-13 651	-12 622	-12 478	-12 692	-51 444
Toimintakate	-7 212	-8 447	-7 768	-6 669	-6 524	-6 738	-27 699
<i>muutos-%</i>		17,1%	-8,0%	-14,1%	-2,2%	3,3%	
TILAOMISTUS 1000 €	TP 2020	TPE 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025	Yht. 22-25
Toimintatuotot	21 369	21 651	21 140	21 568	21 782	21 864	86 355
Valmistus omaan käyttöön	10	10	0	0	0	0	0
Toimintakulut	-13 452	-14 106	-14 642	-14 922	-14 859	-14 970	-59 393
Toimintakate	7 927	7 556	6 498	6 646	6 923	6 894	26 961
<i>muutos-%</i>		-4,7%	-14,0%	2,3%	4,2%	-0,4%	
PELASTUSTOIMI 1000 €	TP 2020	TPE 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025	Yht. 22-25
Toimintatuotot	0	0	0	0	0	0	0
Toimintakulut	-2 988	-2 997	-3 042	0	0	0	-3 042
Toimintakate	-2 988	-2 997	-3 042	0	0	0	-3 042
<i>muutos-%</i>		0,3%	1,5%	-100,0%			
KEUSOTE 1000 €	TP 2020	TPE 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025	Yht. 22-25
Toimintatuotot	2	0	0	0	0	0	0
Toimintakulut	-147 026	-148 034	-149 386	0	0	0	-149 386
Toimintakate	-147 025	-148 034	-149 386	0	0	0	-149 386
<i>muutos-%</i>		0,7%	0,9%	-100,0%			
KAUPUNKIKEHITYS 1000 €	TP 2020	TPE 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025	Yht. 22-25
Toimintatuotot	4 109	3 690	3 413	3 463	3 523	3 523	13 922
Valmistus omaan käyttöön	1 033	1 112	1 120	1 119	1 119	1 119	4 477
Toimintakulut	-14 916	-15 575	-15 462	-15 256	-18 515	-18 746	-67 978
Toimintakate	-9 774	-10 773	-10 930	-10 674	-13 873	-14 103	-49 580
<i>muutos-%</i>		10,2%	1,5%	-2,3%	30,0%	1,7%	
OPETUS JA KASVATUS 1000 € (ilman kotikuntakorvauksia)	TP 2020	TPE 2021	TA 2022*	TS 2023	TS 2024	TS 2025	Yht. 22-25
Toimintatuotot	3 461	6 343	3 843	3 803	3 803	3 803	15 252
Toimintakulut	-73 677	-77 085	-74 381	-74 434	-73 955	-74 664	-297 434
Toimintakate	-70 216	-70 741	-70 538	-70 631	-70 152	-70 861	-282 181
<i>muutos-%</i>		0,7%	-0,3%	0,1%	-0,7%	1,0%	

*Opkan 2022 kehysten toimintakate pitää sisällään 1,3 Me maakuntaan siirtyviä kuluja.

KOTIKUNTAKORVAUKSET 1000 €	TP 2020	TPE 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025	Yht. 22-25
Toimintatuotot	744	684	710	710	710	710	2 841
Toimintakulut	-2 357	-2 554	-3 145	-3 145	-3 145	-3 145	-12 582
Toimintakate	-1 613	-1 871	-2 435	-2 435	-2 435	-2 435	-9 741
<i>muutos-%</i>		16,0%	30,2%	0,0%	0,0%	0,0%	
HYVINVOINTI 1000 € (ilman työmarkkinatuen kuntaosuutta)	TP 2020	TPE 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025	Yht. 22-25
Toimintatuotot	3 670	3 520	5 147	5 153	5 153	5 153	20 606
Toimintakulut	-14 844	-17 349	-16 447	-16 050	-15 950	-15 991	-64 438
Toimintakate	-11 174	-13 828	-11 300	-10 897	-10 797	-10 838	-43 832
<i>muutos-%</i>		23,8%	-18,3%	-3,6%	-0,9%	0,4%	
TYÖMARKKINATUEN KUNTAOSUUS	TP 2020	TPE 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025	Yht. 22-25
Toimintatuotot	0	0	0	0	0	0	0
Toimintakulut	-3 649	-3 005	-4 005	-4 005	-4 005	-4 005	-16 020
Toimintakate	-3 649	-3 005	-4 005	-4 005	-4 005	-4 005	-16 020
<i>muutos-%</i>		-17,7%	33,3%	0,0%	0,0%	0,0%	
Järvenpään kaupunki ilman liikelaitosta ja kom-nettomyyntiä ja maankäyttökorvauksia 1000 €	TP 2020	TPE 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025	Yht. 22-25
Toimintatuotot	37 126	40 796	39 838	40 351	40 625	40 707	161 521
Valmistus omaan käyttöön	1 239	1 313	1 420	1 419	1 419	1 419	5 677
Toimintakulut	-280 439	-291 245	-290 157	-136 430	-138 902	-140 208	-705 697
Toimintakate	-242 075	-249 136	-248 899	-94 660	-96 858	-98 082	-538 500
<i>muutos-%</i>		2,9%	-0,1%	-62,0%	2,3%	1,3%	

Valtuustoon nähden sitova

KÄYTTÖMAISUUDEN NETTOMYYNTI JA MAANKÄYTTÖKORVAUKSET 1000 €	TP 2020	TPE 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025	Yht. 22-25
Toimintatuotot	11 235	9 011	5 555	8 511	8 267	7 643	29 976
Toimintakulut	-262	0	126	126	127	128	506
Toimintakate	10 973	9 011	5 681	8 636	8 394	7 771	30 482
<i>muutos-%</i>		-17,9%	-37,0%	52,0%	-2,8%	-7,4%	
KÄYTTÖMAISUUDEN NETTOMYYNTI 1000 €	TP 2020	TPE 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025	Yht. 22-25
Toimintatuotot	9 718	8 011	4 555	7 011	7 267	6 643	25 476
Toimintakulut	0	0	0	0	0	0	0
Toimintakate	9 718	8 011	4 555	7 011	7 267	6 643	25 476
<i>muutos-%</i>		-17,6%	-43,1%	53,9%	3,7%	-8,6%	
Järvenpään kaupunki ilman liikelaitosta 1000 €	TP 2020	TPE 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025	Yht. 22-25
Toimintatuotot	48 361	49 807	45 393	48 862	48 892	48 350	191 497
Valmistus omaan käyttöön	1 239	1 313	1 420	1 419	1 419	1 419	5 677
Toimintakulut	-280 702	-291 245	-290 031	-136 304	-138 776	-140 080	-705 191
Toimintakate	-231 102	-240 125	-243 219	-86 024	-88 464	-90 311	-508 018
<i>muutos-%</i>		3,9%	1,3%	-64,6%	2,8%	2,1%	-1
Käyttöomaisuuden (Kom) myyntivoitot	9 718	8 011	4 555	7 011	7 267	6 643	25 476
Toimintakate ilman Kom myyntivoittoja	-240 820	-248 136	-247 774	-93 034	-95 731	-96 954	-533 493
<i>muutos-%</i>		3,0%	-0,1%	-62,5%	2,9%	1,3%	
JÄRVENPÄÄN VESI 1000 €	TP 2020	TPE 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025	Yht. 22-25
Toimintatuotot	8 848	9 077	9 575	10 325	10 458	10 866	41 223
Valmistus omaan käyttöön	89	139	139	139	139	139	556
Toimintakulut	-4 398	-4 383	-4 571	-4 644	-4 719	-4 765	-18 699
Toimintakate	4 539	4 833	5 143	5 819	5 878	6 241	23 080
<i>muutos-%</i>		6,5%	6,4%	13,2%	1,0%	6,2%	
Kaupunki ja liikelaitos yhteensä 1000 €	TP 2020	TPE 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025	Yht. 22-25
Toimintatuotot	57 209	58 884	54 967	59 186	59 350	59 217	232 720
Valmistus omaan käyttöön	1 327	1 452	1 559	1 558	1 558	1 558	6 233
Toimintakulut	-285 100	-295 628	-294 602	-140 948	-143 495	-144 845	-723 890
Toimintakate	-226 563	-235 292	-238 076	-80 204	-82 587	-84 070	-484 938
<i>muutos-%</i>		3,9%	1,2%	-66,3%	3,0%	1,8%	
Käyttöomaisuuden (Kom) myyntivoitot	9 718	8 011	4 555	7 011	7 267	6 643	25 476
Toimintakate ilman Kom myyntivoittoja	-236 281	-243 303	-242 631	-87 215	-89 854	-90 713	-510 413
<i>muutos-%</i>		3,0%	-0,3%	-64,1%	3,0%	1,0%	
Maakuntaan siirtyvät	TP 2020	TPE 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025	Yht. 22-25
Toimintatuotot	18	41	41	0	0	0	41
Toimintakulut	-151 327	-152 389	-153 785	0	0	0	-153 785
Toimintakate	-151 309	-152 349	-153 745	0	0	0	-153 745
<i>muutos-%</i>		0,7%	0,9%	-100,0%			
Kaupunkiin jäävät	TP 2020	TPE 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025	Yht. 22-25
Toimintatuotot	57 192	58 844	54 927	59 186	59 350	59 217	232 679
Valmistus omaan käyttöön	1 327	1 452	1 559	1 558	1 558	1 558	6 233
Toimintakulut	-133 772	-143 239	-140 817	-140 948	-143 495	-144 845	-570 105
Toimintakate	-75 253	-82 944	-84 331	-80 204	-82 587	-84 070	-331 193
<i>muutos-%</i>		10,2%	1,7%	-4,9%	3,0%	1,8%	
Käyttöomaisuuden (Kom) myyntivoitot	9 718	8 011	4 555	7 011	7 267	6 643	25 476
Toimintakate ilman Kom myyntivoittoja	-84 972	-90 955	-88 886	-87 215	-89 854	-90 713	-356 668
<i>muutos-%</i>		7,0%	-2,3%	-1,9%	3,0%	1,0%	

Konsernipalvelut

Keskeiset palvelut

Hallintopalvelut

Hallintopalvelut vastaa kaupungin asiakirjahallinnosta, päätöksenteon tuesta sekä keskitetyistä toimisto-, hankinta- ja lakipalveluista. Hallintopalvelut tukee kaupungin johtoa ja palvelualueita valmistelussa ja päätöksenteossa ja edistää hyvää hallintoa.

Talouspalvelut

Talouspalvelut ohjaa ja johtaa kaupungin taloussuunnittelu- ja seurantaprosesseja, vastaa talouhallintoprosessien järjestämisestä ja huolehtii kaupungin toiminnan rahoituksesta. Talouspalvelut ohjaa kustannuslaskennan kehittämistä ja tuottaa laskentatietoa päätöksenteon tueksi.

Henkilöstöpalvelut

Henkilöstöpalvelut vastaa keskitetysti kaupungin työnantajapolitiikasta, linjauksista, ohjeistamisesta ja näiden toteuttamisen tukemisesta esihenkilöille ja työntekijöille. Henkilöstöpalvelut kehittää strategian mukaisia henkilöstön osaamista, työhyvinvointia ja työkykyisyyttä koskevia palveluja yhteistyössä muun organisaation kanssa. Henkilöstöpalveluilla on keskeinen tehtävä organisaation muutoskyvykkyyden ja toimintakulttuurin edistämässä.

Tietohallintopalvelut

Tietohallinto vastaa kaupungin ICT-arkkitehtuurista, yhteisistä ICT-palveluista, perustietotekniikan ja tietoliikenteen palveluiden tuottamisesta ja ICT-toimittajahallinnasta sekä kokonaisarkkitehtuurin, ICT-hankintojen ja -sopimusten, ICT-sidonnaisen kehittämisen sekä tietoturvan ja tietosuojan ohjauksesta.

Viestintä- ja markkinointipalvelut

Viestinnän, markkinoinnin ja osallisuuden edistämisen tiimi työskentelee Järvenpään kaupunkistrategian keskiössä toteuttaen sitä monipuolisesti viestinnän, markkinoinnin ja osallisuuden edistämisen keinoin. Tehtävänä on varmistaa, että viesti kulkee ja avoin hallinto toteutuu mm. toimivan päätösviestinnän ja mediasuhteiden kehittämisen kautta. Tiimi tukee palvelualueiden viestintää ja markkinointia ja varmistaa linjausten sekä brändin noudattamisen. Viestintä- ja markkinointipalvelut Huolehtivat osaltaan kaupungin pito- ja vetovoimasta. Tässä keinoja ovat mm. oma media sekä kaupunkimarkkinointi.

Viestintä- ja markkinointipalvelujen vastuulla on myös kaupunkilaisten osallisuuden edistäminen.

Muut konsernipalvelut

Konsernipalveluiden sitovuustasoon sisältyy yllä esitettyjen palvelukokonaisuuksien lisäksi kaupungin ylin luottamusmiesjohto ja vaikuttamistoimielimet.

Muutokset toimintaympäristössä ja toiminnassa 2022-25

Tulevaa taloussuunnittelukautta leimaa isot valtakunnalliset muutokset. Hyvinvointialueiden toiminnan käynnistyminen 1.1.2023 luo merkittäviä haasteita kaupungin taloudelle. Koska kaupunki on jo aiemmin tehnyt sotepalveluidensa siirtymän Keski-Uudenmaan sote -kuntayhtymään, vaikuttaa Hyvinvointialueiden perustaminen kaupungilla harvoin ammattiryhmiin. Vuonna 2024 toteutuva TE-palveluiden siirtyminen kuntien toteutettavaksi vaatii sen sijaan uuden toiminnan organisoimisen ja resurssoinnin kaupungin organisaatioon/ kaupunkikonserniin. Ratkaisujen valmistelu vaatii kaupungilta merkittävää panostusta.

Tulevien vuosien taloussuunnitelmiin vaikuttaa myös nykyisen työehtosopimuskauden päättyminen ja työehtosopimusneuvotteluiden ajoittuminen syksystä 2021 kevääseen 2022, jolloin elämme nousukautta ja uuden työehtosopimuskauden mukaiset palkkavaikutukset realisoituvat vuosina, jolloin kaupungin talouteen kohdistuu merkittäviä epävarmuuksia ja rakenteellisia muutoksia sekä tuloihin ja menoihin.

Hallinnon tehtävien ja tekijöiden keskittäminen ja hallinnon prosessien tehostaminen muun ohella ICT-ratkaisuina jatkuu taloussuunnitelmakaudella. Vuoden 2021 aikana uusitut taloushallinnon järjestelmät otetaan käyttöön 1.1.2021. Sarastia365 Talous järjestelmien sisäänajon jälkeen käynnistyy talouden rutiiniprosessien automatisointityö osana hallinnon tehostamista. Myös HR-palveluiden toiminnan kehittämisessä on edessä automatisointi ja järjestelmäuudistus. Tähän ei palveluntuottajalla ole ollut kestävää ratkaisua ja epävarmuus tulevina vuosina hr-palveluiden keskeisen tietojärjestelmän kehittämisestä optimaalisesti jatkuu.

Uudet toimitilat Perhelä-kortteliin valmistuvat tämänhetkisen arvion mukaan vuoden 2022 – 2023 vaihteessa. Tällöin otetaan käyttöön kaupungin uusi asiakaspalvelukonsepti. Työn tekemisen tavat muuttuvat, mikä otetaan huomioon uusien toimitilojen käyttöönotossa.

Palveluiden ja työtapojen siirtyessä yhä voimakkaammin sähköiseen muotoon on panostettava vahvasti sekä asiakkaiden että työntekijöiden mahdollisuuteen omaksua uusia toimintatapoja.

Palvelumuotoilussa otetaan erityisesti huomioon myös ne asiakasryhmät, joille sähköinen asiointi ei ole luontevaa tai mahdollista. Yhtenä selvitettävänä kysymyksenä on mahdollisuus tuottaa palveluita uudella toimintamallilla aiempaa läheisemmässä yhteistyössä esimerkiksi Kelan kanssa.

Ateria- ja puhtauspalvelut kilpailutettiin keväällä 2021. Kaupungin laaja ulkoistusaste edellyttää ammattimaista sopimusvalvontaa ja toimittajahallintaa. Peruspalveluiden ulkoistuksella on vaikutusta myös kaupungin varautumissuunnitelmiin.

Keskeisiä painopisteitä tuleville vuosille ovat yhteisten toimintamallien laadinta ja jalkauttaminen, jossa työntekijöiden osaaminen, työyhteisö- ja oppimisen taidot sekä muutoksen tekemisen ja erityyppiset projektityön taidot varmistetaan. Merkittäviä tulevaisuuden osaamisalueita ovat oman ammattitaidon ylläpitämisen ja digitaalisten valmiuksien lisäksi osaamisen kasvattaminen sekä muutoskyvykkyys. Keskeisiin tuleviin painopisteisiin kuuluu uudenlaisen ja yhteisen toimintakulttuurin rakentaminen, joka perustuu itse-/yhteisohjautuvuuteen ja valmentavaan johtamiseen. Kaupunginlaajuiset ryhmät kehittävät yhdessä kaupungin yhtenäisiä toimintatapoja ja prosesseja. Resursseilla pystytään tarttumaan ja viemään eteenpäin tavoiteltua muutosta sekä tukemaan palvelualueita työnteon tapojen ja prosessien muutoksissa.

Kansalliset ja kaupungin omat vaatimukset tiedolla johtamiselle ja sitä tukevalle raportoinnille edellyttävät kaupungin toimintamallien, osaamisen ja järjestelmien muutoksia.

Viestintävälineiden kehitys, erityisesti sosiaalinen media, on lisännyt tuntuvasti kuntien viestintään kohdistuvia odotuksia ja myös mahdollisuuksia. Viestinnän täytyy olla entistä nopeampaa, oikea-aikaisempaa, avoimempaa, vuorovaikutteisempaa, yhtenäisempää ja täsmällisempää. Järvenpäässä kehitetään monipuolista Järvenpäämediaa, jossa kuntaviestintää monipuolistetaan pelkistä tiedotteista erilaisiin blogi-, tarina-, video- ja äänisisältöihin. Tässä hyödynnetään Järvenpään rohkeaa ja helposti lähestyttävää brändikonseptia.

Osallisuuden edistämisessä saamme käyttöön uusissa Perhelän toimitiloissa sijaitsevan kaupunkilaisten osallisuustilan.

Kaupungin ICT-sidonnaisessa toiminnassa jatketaan korjausvelan poistoa useiden keskeisten tietojärjestelmien vaihdolla, kehittämällä samassa yhteydessä palvelutoimintaa. Kuntalaisten digitaalisten palveluiden kehittämiseen panostetaan pyrkien laadukkaaseen palvelu- ja käyttäjäkokemukseen ja asiakaspalvelun parantamiseen.

Käyttöön otetun hyperautomaattioratkaisun kautta keskitytään tuottavuutta edistäviin automaatioihin. Tiedolla johtamisen ratkaisujen avulla lisätään kaupungin johtamisen ja palveluiden tuottamisen kannalta näkymää toimintaan. Konsernitasoiseen toiminnan suunnitteluun ja ohjauksen kehittämiseen panostetaan edelleen.

Kehittämistoiminnan harmonisointia jatketaan kaupunkitasoisesti ja samalla toteutetaan lainsäädännöstä tulevia tietojen hyödyntämiseen, tietosuojaan ja tietoturvaan liittyviä vaatimuksia. Kokonaisarkkitehtuuri- ja tiedonhallintamallityötä (mm. organisaatio, palvelut, prosessit, tiedot, tietojärjestelmät, teknologiat, talous) jatketaan. Ratkaisut tuodaan osaksi kehittämisen ja palveluiden johtamista.

Perustietotekniikan ja tietoliikenteen osalta Järvenpää siirtyy omaan toimintaympäristöön ja palvelut siirretään uuden palveluntuottajan hoidettavaksi. Samalla kehitetään palvelumalleja hyödyntäen automaatiota ja moderneja ison toimittajan mahdollistamia toimintatapoja. Käyttöön otetaan myös uusia toimintaa tukevia palveluita ja tietoturvaan panostetaan.

Sitovat toiminnalliset tavoitteet 2022-25

Tavoite vuosi	Sitova tavoite	Keinot	Strategia
2022	Hankintaorganisaation pääfokus on siirretty kilpailutuksesta toimitusketjun hallintaan.	Sopimushallintajärjestelmän ja toimittajahallintamallin käyttöönottoprojekti jatkuu vuonna 2022.	S2
	Henkilöstön kehittäminen perustuu strategisten kyvykkyyksien tunnistamiseen.	Edistetään konpan siirtymistä ja järjestelmän systemaattista käyttöä.	O1
	Kaupungin imagon rakentaminen ja olemassa olevan toiminnan esiin tuominen.	Jatketaan tehokasta tapahtumaviestintää ja -markkinointia yhteistyössä kulttuuripalvelujen ja tarvittaessa toimistoyhteistyökumppanin kanssa.	A2
	Kaupungin palveluista tuotettu tieto on asiakkaiden ja työntekijöiden saavutettavissa ja käytettävissä sekä luo pohjan tiedolla johtamiselle	Tietojohtamisen tekniset ratkaisut on käyttöönotettu ja valitut tietokokonaisuudet tuotteistettu - Datasäilytystä laajennettu - Valitut tiedot avattu (avoimet rajapinnat)	O2
	Organisaatio toimii palvelutuotannon uudella ohjausmallilla.	Toimintamallin määrittely ja vastuutus, prosessikuvaukset. Sopimushallinnan uudelleen rakentaminen Jalkauttaminen	S2
	Organisaation kyvykkyyttä kehitetään strategialähtöisesti.	Itseohjautuvuus/yhteisohjautuvuuden käynnissä olevat kehittämishankkeet saatetaan loppuun. Valmentava johtaminen ja itse/yhteisohjautuvuus päivitetään kaupungin uudessa strategiassa ja sitä edistetään valmennuksen ja työyhteisölähtöisin kehittämisaskelin.	O3
	Peruspalveluiden kulurakenne on avattu ja sille on asetettu tavoitetasot.	* Talouden ja toiminnan tietojen yhdistämisen helpottaminen omaa BI-ratkaisua hyödyntäen * Varhaiskasvatuksen ja opetuksen palvelujen ja muiden merkittävien palvelujen kulurakenteen avaus osana tuotteistusta/ yksikkökustannuslaskentaa	T3
	Rakenteet uudistetaan itseohjautuvuutta ja valmentavaa johtamista tukeviksi.	Ollaan aktiivisesti mukana uuden valtuustokauden perehdytyksessä.	O3
	Toiminnan johtamisessa tarvittava taloustieto on helposti käytettävissä.	* Sarastia BIn palvelualuekohtaisten näkymien laadinta * Talouden järjestelmäkoulutus esimiehille, johdolle ja taloushenkilöstölle * Taloustiedon soveltaminen, koulutus ja johdon tuki	S3

	Toimintamallit ja prosessit uudistetaan itse-/yhteisohjautuvuutta ja valmentavaa johtamista tukeviksi.	Sarastian kanssa toteutettavien ratkaisujen avulla tullaan tätä tavoitetta saavuttamaan merkittävästi, hr-palkanmaksujärjestelmän käyttöönotto on siirtynyt, tämän hetken arvio on, että käyttöönottoprojekti alkaa vuonna 2022.	O3
	Tuotepohjainen laskenta on otettu käyttöön.	* Tuotteiden määrittely * Asiakas ja suoritettietojen keruu ja keruun systematisointi * Vuositason suorite- ja asiakasperusteinen kustannuslaskennan määrittely ja laskennan suorittaminen * Johdon sitouttaminen tuotekohtaiseen seurantaan, yksikkökustannus ja asiakas/suoritemääräseurannan vakiinnuttaminen osaksi tiedolla johtamista	S3
	Yhteis-/itseohjautuvuus ja asiantuntijuus ohjaa työskentelyä työyksioissä.	Koulutussuunnitelman mukaisesti osallistuminen koulutuksiin. Sisäiset koulutukset toteutetaan sähköisesti ja ulkoiset koulutukset toteutetaan myös pääsääntöisesti sähköisesti.	O1
	Yritykset, yhdistykset ja muut sidosryhmät ovat ottaneet brändin käyttöönsä.	Tavoitetta arvioidaan uudelleen strategiatyön yhteydessä	A3
2023	Kaupungin kaikki asiointi on keskitetty yhteen pisteeseen ja asiointitapa on ensisijaisesti sähköinen.	Palvelun kehittäminen jatkuu hyvää hallintoa -parasta palvelua -projektin puitteissa. Uusi asiakaspalvelukonsepti otetaan käyttöön uusiin tiloihin muuttamisen yhteydessä 2023.	S1
	Kaupungin palveluista tuotetut tiedot toimivat johtamisen pohjana	Tiedolla johtaminen toteutuu valittujen palveluiden/kohteiden osalta - Valitut kohteet analytiikan ja BI:n piirissä ja johtaminen tehdään tietopohjaisesti	O2
	Kaupunkilaiset tuotteistavat brändin, brändi vahvistaa kaupunkikulttuuria ja lisää pito- ja vetovoimaa.	Kaupunkimarkkinointikampanja tehdään kaupunkilaisia osallistaen	A3
	Uuden ajan työntekoa tukevat tilat, työnteontavat ja teknologiat otetaan käyttöön.	Osana Perhelä 2023 -projektia toteutetaan muutos -työtä.	O3

Sitovat taloustavoitteet

Osana talouden tasapainotusta viedään läpi konsernin kaikkia hallintotehtäviä koskeva sopeutusohjelma. *Työnjaon muutosten seurauksena tarvittavista määrärahasiirroista palvelualueiden ja konsernipalvelujen välillä päättää kaupunginjohtaja.*

Konsernipalvelujen toimintakateen muutos vuosina 2021 johtuu toimintojen keskittämisestä.

Valtuustoon nähden sitova

KONSERNIPALVELUT 1000 €	TP 2020	TPE 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025	Yht. 22-25
Toimintatuotot	3 771	4 908	5 584	5 654	5 654	5 654	22 545
Valmistus omaan käyttöön	196	191	300	300	300	300	1 200
Toimintakulut	-11 180	-13 546	-13 651	-12 622	-12 478	-12 692	-51 444
Toimintakate	-7 212	-8 447	-7 768	-6 669	-6 524	-6 738	-27 699
<i>muutos-%</i>		17,1 %	-8,0 %	-14,1 %	-2,2 %	3,3 %	

Investoinnit

Irtaimistoinvestoinnit	TPE 21	INV 22	INV 23	INV 24	INV 25	Summa 22-25
Aineelliset		430				430
Aineettomat	1 070	1454	850	225	285	2814
Yhteensä	1 070	1884	850	225	285	3 244

Keskeiset suoritteet ja tunnusluvut

Suorite	TP 2020	TPE 2021	TA 2022
Ostolaskut	26 783		
Myyntilaskut	58 585		
Palkkalaskelmat	22 715		
Kaupungin henkilöstö	1 407		
Käyttäjätunnukset henkilöstölle, oppilaille, luottamushenkilöille yms. (Windows-tunnukset)	8 550		

Vuosien 2021 ja 2022 suoritetiedot täydennetään viimeistään käyttösuunnitelmaan.

Tilaomistus

Keskeiset palvelut

Tilaomistus huolehtii kaupungin toimitilojen kokonaisuuden hallinnasta ja toimii koordinoijana tilojen käyttäjien ja tilojen ylläpidosta ja rakennuttamisesta huolehtivan Mestaritoiminta Oy:n välillä ja varmistaa kaupunkikonsernin kokonaisedun toteutumisen tilaratkaisuja suunniteltaessa. Tilaomistus huolehtii myös kaupungin omistamien tilojen ulosvuokrauksesta.

Kaupungin omistamien kiinteistöjen, rakennusten ja tilojen omistajuuteen ja hallintaan liittyvät tehtävät hoidetaan kiinteistöallianssisopimuksessa määritellyllä tavalla.

Kaupungin toimitilakokonaisuus muodostuu kaupungin omistamista tiloista sekä ulkoa vuokratuista tiloista. Toimitilat ovat pääasiassa kaupungin yksiköiden omassa käytössä, mutta tiloja vuokrataan myös ulkoisille toimijoille, lähinnä Keusotelle ja Jatsi Oy:lle. Tilaomistus perii kaupungin organisaatioilta sisäistä ylläpito- ja pääomavuokraa käytössä olevia tiloja vastaavasti. Alihintaan käyttäjille luovutetut tilat rinnastetaan avustuksiin. Nykytilanteessa avustusluonteiset sisäiset vuokrat laskutetaan tuen myöntäjyksiköltä, joka on päättänyt tilan edelleen luovutuksesta oman talousarvionsa puitteissa. Vaiheittain siirrytään malliin, jossa vuokralainen maksaa tiloista markkinavuokraa ja Hyvinvoinnin palvelualue voi myöntää yhteisölle hakemuksen perusteella vuokra-avusta. Kaupungin ja yhteisöjen sitoumuksia selkiytetään kehittämällä sopimushallintaa: vuokrasopimukset irrotetaan vaiheittain yhteistyö-, ostopalvelu- ja avustussopimuksista. Muutoksilla tavoitellaan tehokkaampaa tilojen käyttöä ja parempaa hallintoa.

Muutokset toimintaympäristössä ja toiminnassa 2022-25

Tilaomistukseen keskitettiin vuoden alusta 2020 alkaen kaikki kaupungin käytössä olevat ja omistamat tilat ja niiden kulut ml. aiemmin yksiköiden maksamat ulkoiset tilavuokrat. Tilaomistuksen vastattavaksi siirtyivät myös kaikkien kaupungin omistamien tilojen poistot, jolloin voidaan seurata tiloista ja niiden omistamisesta aiheutuvia kuluja ja -tuloja kokonaisuutena ja varmistua kustannukset kattavasta vuokrien määräytyksestä. Keskittäminen parantaa tilakokonaisuuden hallinnointia ja lisää tiloihin liittyvää läpinäkyvyyttä.

Kaupungissa on meneillään useampia vuosina 2022 ja 2023 valmistuvia rakennushankkeita, minkä jälkeen terveellisten ja turvallisten tilojen edellytykset paranevat merkittävästi ja akuutit sisäilmaongelmakohteet poistuvat toimitilaverkosta.

Investoinnit aiheuttavat kuitenkin haasteita kaupungin taloudelle. Tilahallinta nähdään yhtenä olennaisimmista mahdollisuuksista kaupungin talouden tasapainottamisessa ja siihen kohdistuu 10 % sopeutusvaade vuoden 2019 tasosta vuoteen 2023 mennessä. Sopeutusvaateen toteutuminen edellyttää kaupungin kiinteistöomistusten karsintaa, toimintojen oleellista tiivistämistä ja ulosvuokrauksen lisäämistä. Osana sopeutuksen toteuttamista tullaan esittämään kaupungin omistamista tarpeettomista osakkeista ja rakennuksista luopumista. Opetuksen ja kasvatuksen sekä Hyvinvoinnin palveluverkkosuunnitelmat valmistuessaan osoittavat, mistä kohteista voidaan luopua joko vuokrasopimuksella, myynnillä tai purkamalla.

Kaupungin toimitilahankkeiden suunnittelun lähtökohtana on tilatehokkuuden lisääminen mm. monikäyttöisiä ja muuntojoustavia tiloja rakentamalla, mikä mahdollistaa tilojen käyttöasteen nostamisen tarjoamalla tiloja oman toiminnan palveluaikojen ulkopuolella muille käyttäjille. Tilaomistuksen tehostamisella pienennetään varsinaiseen palvelutuotantoon kohdistuvia sopeutuspaineita.

Vuoden 2021 lopussa otetaan käyttöön tilahallintajärjestelmä, jonka avulla saadaan näkyvyys kaupungin tiloihin, niiden kuntoon, tilojen käyttäjiin ja kustannuksiin. Tilahallintajärjestelmä toteutetaan palvelemaan sekä Mestaritoiminnan että kaupungin tilahallinnan ja käyttäjien tarpeita.

Järjestelmää laajennetaan tilahallinnan kehityshankkeiden mukaisesti koskemaan tuntitasoista varausvuokraustoimintaa vuoden 2022 aikana. Hankkeella tähdätään tuntitasolla tapahtuvaan tilaoptimointiin. Järjestelmäuudistuksen rinnalla toimeenpannaan uutta tilahallinnan kulttuuria, jossa tilojen omistamisen sijaan korostetaan palveluiden ensisijaisuutta ja tilat nähdään kaupungin ja kaupunkilaisten yhteisenä resurssina. Tiloihin kohdistuvien kiinteiden kustannusten sijaan, tiloista maksetaan käytön mukaan ja varoja voidaan kohdentaa paremmin seinien sijasta palvelujen kehittämiseen.

Kaupungin ja Mestari toiminnan vuonna 2014 laadittu Kiinteistöallianssisopimusta ollaan uudistamassa. Uudistuksen tavoitteena on täsmentää osapuolten rooleja ja vastuita, selkiyttää päätöksentekoa ja päätösvaltuuksia sekä lisätä ylläpidon ja investointien hallittavuutta mm. vastuunjakotaulukkoa ja palvelukuvauksia päivittämällä.

Sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen järjestämisvelvoite siirtyy hyvinvointialueille 1.1.2023 lukien. Omaisuussiirroissa noudatetaan aiemmin valmistellun maakuntaudistuksen periaatetta (HE 15/2017 vp), jonka mukaisesti hyvinvointialueet vuokraavat kuntien omistamat soten ja pelastustoimen käytössä olevat tilat siirtymäkauden ajaksi so. vähintään vuoden 2025 loppuun saakka. Keski-Uudenmaan valmisteluorganisaation (VATE) tilaryhmän tehtävänä on tehdä selvitykset toimitiloista ja investointiohjelmista ja laatia mahdollisimmat yhtenäiset vuokrasopimukset Hyvinvointialueen kanssa.

Sitovat toiminnalliset tavoitteet 2022-25

Tavoite vuosi	Sitova tavoite	Keinot	Strategia
2022	Tilakustannuksia pystytään kohdentamaan oikein ja pystymme optimoimaan tilojen käytön.	* Syksyllä 2021 käyttöön otetun tilahallintajärjestelmän tietosisältöjen laajentaminen ja käytön vakiinnuttaminen. * Tuntikohtaisen varaus-vuokraustoiminnan mahdollistavan laajennusosion ja kulunhallinnan käyttöönotto. * Tehokkaan tilankäytön toimintamallien vakiinnuttaminen	S4
2023 (MTn tavoite)	Kaupungilla on käytössä vain ydintoiminnan edellyttämät tilat.	* Jatkuva tilankäytön tehostamiskohtien tunnistus ja muutosten toimeenpano (myynnit, purut, vuokratiloista luopumiset) * Rakennuskohtainen tilaohjelma, käyttäjien käyttötarpeiden ja monikäyttötilojen määrittely	S4

Sitovat taloustavoitteet

Talousarviossa on huomioitu vuoden 2020 talousarviokäsittelyssä hyväksytyt kaupungin toimintojen käytössä olevien tilojen tehostaminen. Tehostamisvaade on laskettu vuoden 2018 oleellisimmista kulueristä (sähkö, lämpö, vesi, jätevesi, jätehuolto, kiinteistöhuolto, siivous). Tavoitteena on, että kaupunki on vuoden 2021 loppuun mennessä vähentänyt em. tiloihin kohdistuvaa kuluja 5% (0,5 Me), 2022 loppuun 7,5% (0,8 Me) ja 2023 loppuun 10% (1 Me). Säästön voi toteuttaa tilakäyttöä tehostamalla, tai kasvattamalla tilojen ulos vuokraamista. Ainoastaan sellaisia sopeutustoimenpiteitä, jotka heikentävät tilojen kuntoa, ei tule toteuttaa, mikäli ko. rakennus on tarkoitus säilyttää kaupungin palvelutuotannossa vielä vuoden 2023 jälkeen.

Vuoden aikana käynnistetään vaiheittainen muutos, jossa yhteisöjen tilavuokrissa siirrytään malliin, jossa vuokralainen maksaa tiloista markkinavuokraa ja Hyvinvoinnin palvelualue myöntää yhteisölle hakemuksen perusteella vuokra-avusta. Malli on kaupungille kustannusneutraali. *Muutosten seurauksena tarvittavista määrärahamuutoksista, joilla ei ole toimintakatevaikutusta, palvelualueiden ja tilaomistuksen välillä päättää kaupunginjohtaja.*

Valtuustoon nähden sitova

TILAOMISTUS 1000 €	TP 2020	TPE 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025	Yht. 22-25
Toimintatuotot	21 369	21 651	21 140	21 568	21 782	21 864	86 355
Valmistus omaan käyttöön	10	10	0	0	0	0	0
Toimintakulut	-13 452	-14 106	-14 642	-14 922	-14 859	-14 970	-59 393
Toimintakate	7 927	7 556	6 498	6 646	6 923	6 894	26 961
<i>muutos-%</i>		-4,7%	-14,0%	2,3%	4,2%	-0,4%	

Keskeiset suoritteet ja tunnusluvut

Suorite	TP 2020	TPE 2021	TA 2022
Kaupungin oman toiminnan käytössä olevat tilat, hum2	147 749		
Sisäilmaongelmien vuoksi käytöstä poistetut tilaneliöt, hum2	12 266		
Pitkäaikainen ulosvuokraus, hum2	15 377		

Vuosien 2021 ja 2022 suoritetiedot täydennetään viimeistään käyttösuunnitelmaan.

Palo- ja pelastustoimi

Keskeiset palvelut

Keski-Uudenmaan pelastuslaitos järjestää kuntien yhteistoimintasopimuksen mukaisesti pelastustoimen tehtävät toiminta-alueellaan (Hyvinkää, Järvenpää, Kerava, Mäntsälä, Nurmijärvi, Pornainen, Tuusula ja Vantaa). Kunnat vastaavat toiminnan rahoituksesta väestömäärien mukaisessa suhteessa. Keski-Uudenmaan pelastuslaitos on Vantaan kaupungin liikelaitos.

Keski-Uudenmaan pelastuslaitos toimii ensihoidossa Helsinki-Uudenmaan sairaanhoitopiirin kanssa solmittuun yhteistoimintasopimukseen perustuen.

Muutokset toimintaympäristössä ja toiminnassa 2022-25

Eduskunnan kesäkuussa 2021 tekemän päätöksen mukaisesti sosiaali- ja terveystaloudelliset, pelastustoimi ja nykyisen opetustoimen alaisuuteen kuuluva psykologi- ja kuraattoripalvelut siirtyvät 1.1.2023 hyvinvointialueen järjestettäväksi.

Valmisteilla olevia hyvinvointialueita koskeva lainsäädäntö tuli voimaan 1.7.2021. Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksen alueella valmistelu käynnistyi Vantaan ja Keravan ja Keski-Uudenmaan hyvinvointialueilla. Valmistelun tavoitteena on Vantaan ja Keravan sekä Keski-Uudenmaan hyvinvointialueiden yhteinen pelastuslaitos myös jatkossa. Vuoden 2022 aikana valmistaudutaan muutokseen.

Sitovat taloustavoitteet

Järvenpään osuus Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksen pelastustoimesta on 10 %. Talousarvioesitys perustuu Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksen yhteistoimintakunnille tekemään talousarvioesitykseen.

Valtuustoon nähden sitova

PELASTUSTOIMI 1000 €	TP 2020	TPE 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025	Yht. 22-25
Toimintatuotot	0	0	0	0	0	0	0
Toimintakulut	-2 988	-2 997	-3 042	0	0	0	-3 042
Toimintakate	-2 988	-2 997	-3 042	0	0	0	-3 042
<i>muutos-%</i>		0,3%	1,5%	-100,0%			

Keski-Uudenmaan sote –kuntayhtymä

Keskeiset palvelut

Järvenpään kaupunki ostaa Keski-Uudenmaan sote -kuntayhtymältä (Keusote) sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut sekä erikoissairaanhoidon. Keusote on kuuden kunnan (Hyvinkää, Järvenpää, Nurmijärvi, Tuusula, Mäntsälä, Pornainen) perustama sote kuntayhtymä, joka vastaa jäsenkuntiensa sote-palvelujen järjestämisestä ja tuottamisesta 1.1.2019 lähtien.

Keusoten perustehtävänä on kustannustehokkailla ratkaisuilla tarjota kuntalaisille perusterveydenhuollon, sosiaalihuollon ja erikoissairaanhoidon palveluita, joiden avulla elämänhallinta, terveyden edistäminen ja ylläpitäminen, sairauksien ehkäiseminen ja hyvä hoito sekä viimesijainen toimeentuloturva mahdollistetaan asiakaslähtöisesti, yksilön omia voimavaroja tukien, itse- ja omahoitokykyä vahvistaen sekä aktiivista vastuuntuntoa lisäten. Lisäksi kuntayhtymä huolehtii, että ikääntyneet ja toimintarajoitteiset järvenpääläiset voivat elää ja asua kunnassa turvallisesti, täysivaltaisina ja vaikuttavina yhteiskunnan jäseninä riippumatta toimintakyvyn vajeista ja iästä.

Avopalvelut

Avopalveluihin kuuluvat terveysasemien lääkäri- ja hoitajavastaanotto toiminnan ja suun terveydenhuollon palvelut. Päivystyksessä tarjotaan kuntalaisille kiireellistä hoitoa.

Röntgenpalvelut (HUS Kuvantaminen) sisältävät muun muassa luuston- ja keuhkojen röntgenkuvauksen sekä ultraääni- ja mammografiatutkimukset, jotka tehdään HUS Kuvantaminen toimipisteissä. Laboratoriotutkimukset tehdään HUSLAB näytteenottopisteissä.

Kuntoutus- ja apuvälinepalvelut

Kuntoutuspalvelut sisältävät fysioterapia-, toimintaterapia- ja puheterapiapalvelut. Apuvälinepalvelut sijoittuvat kuntayhtymän alueen terveyskeskuksiin.

Sairaalapalvelut

Terveyskeskussairaaloiden akuuttiosastot tarjoavat lyhytaikaista osastohoitoa, johon potilaat tulevat osastolle terveyskeskuksen kiirevastaanotoilta ja erikoissairaanhoidon päivystyksistä tai osastoilta.

Alueellinen kotisairaala tarjoaa ympärivuorokautista hoitoa potilaan kotona. Hoitoon tullaan lääkärin läheteellä esim. akuuttivastaanotoilta ja erikoissairaanhoidon päivystyksestä tai osastoilta.

Ikääntyneiden palvelut

Ikääntyneiden palveluihin kuuluvat kotona asumista tukevat palvelut kuten kotihoito, ympärivuorokautinen hoito kuten palveluasuminen ja laitshoito, omaishoito ja päivätoiminta. Asiakasohjaus antaa apua ja neuvoja erilaisiin tilanteisiin.

Vammaisten palvelut

Vammaispalveluihin kuuluu asiakkaiden ohjaus ja neuvonta vammaispalvelulain mukaisista palveluista sekä palvelutarpeen arviointi ja palvelusuunnitelman mukainen sosiaalityö ja -ohjaus.

Lasten, nuorten ja perheiden palvelut

Lapsiperheiden palveluihin kuuluvat neuvolat, koulu- ja opiskeluterveydenhuolto sekä nuorisoasemat. Lastensuojelun kautta hoidetaan lastensuojeluilmoitukset, avo-, sijais- ja jälkihuolto.

Mielenterveys- ja päihdepalvelut

Aikuisten mielenterveys- päihde- ja sosiaalipalveluissa palveluita tarjotaan asiakkaan tarpeiden mukaisesti. Palveluihin kuuluvat neuvonta, kuntoutus, tuki toimeentuloon ja taloudenhallintaan liittyvissä asioissa sekä sosiaali- ja kriisipäivystys.

Erikoissairaanhoido

Keusote vastaa myös erikoissairaanhoidon järjestämisestä ja yhteistyöstä kuntien puolesta voimassa olevien sopimusten mukaisesti. HUS-kuntayhtymältä ostetut erikoissairaanhoidon palvelut laskutetaan kuntayhtymän jäsenkunnilta läpilaskutuksena.

Muutokset toimintaympäristössä ja toiminnassa 2022-25

Eduskunnan kesäkuussa 2021 tekemän päätöksen mukaisesti sosiaali- ja terveystaloudelliset palvelut, pelastustoimi ja nykyisen opetustoimen alaisuuteen kuuluva psykologi- ja kuraattoripalvelut siirtyvät 1.1.2023 hyvinvointialueen järjestettäväksi. Vuoden 2022 aikana valmistaudutaan muutokseen.

Maakunnalle suunnitellun rahoitusmallin mukaan Keusoten hyvinvointialue saa jatkossa käyttöönsä merkittävästi nykyistä pienemmän määrärahan. Toiminnan kustannuksia on siis sopeutettava merkittävästi nykyiseen verrattuna, mikäli palveluja aiotaan tuottaa samassa laajuudessa myös maakunnan toiminnan käynnistyttyä.

Kaupungin näkökulmasta vuoden 2022 tavoitteena on karsia sosiaali- ja terveystaloudelliset palvelukuluja nykyisestä. Kustannustason nousu, johtaa Järvenpään rahoitusaseman heikkenemiseen maakuntaudistuksen jälkeen, kun kustannusnousu joudutaan kompensoimaan maakunnille valtionosuuksissa. Vastaavasti kustannusten pieneneminen lisää kaupungin valtionosuuksia jatkossa, mikä helpottaa tunnistettuja talouspaineita.

Keski-Uudenmaan sote -kuntayhtymän talousarvion laadintaperusteet ja kuntakohtaiset talousarvioesitykset liitetään kaupunginhallituksen talousohjelmaesitykseen.

Sitovat toiminnalliset tavoitteet 2022-23

Tavoite vuosi	Sitova tavoite	Keinot	Strategia
2022	Järvenpään tarvevakioidut sotemenot ovat pienimmät Keusoten jäsenkunnista.	Sotemenojen kasvun hillintä kaikin käytettävissä olevin keinoin ennen maakuntasiirtoa.	T3

Sitovat taloustavoitteet

Sitovuustason talousarvioesitys perustuu Keusoten tekemään talousarvioesitykseen eroteltuna kuntayhtymän omaan toimintaan ja erikoissairaanhoidon. Määrärahaa sisältyy myös kunnilta laskutettavat sosiaali- ja terveystaloudellisten henkilöstön eläkemenoperusteiset maksut sekä aikaisempien kulukasvujen pohjalta arvioitu 3 miljoonan euron riskivaraus.

Keski-Uudenmaan sote -kuntayhtymän talousarvion laadintaperusteet ja kuntakohtaiset talousarvioesitykset liitetään kaupunginhallituksen talousohjelmaesitykseen.

Valtuustoon nähden sitova							
KEUSOTE 1000 €	TP 2020	TPE 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025	Yht. 22-25
Toimintatuotot	2	0	0	0	0	0	0
Toimintakulut	-147 026	-148 034	-149 386	0	0	0	-149 386
Toimintakate	-147 025	-148 034	-149 386	0	0	0	-149 386
<i>muutos-%</i>		0,7%	0,9%	-100,0%			

Opetuksen ja kasvatuksen palvelualue

Keskeiset palvelut

Palvelualueen talous- ja hallintopalvelut on siirretty konsernipalveluihin. Opetuksen ja kasvatuksen yhteiset toiminnot ovat järjestäytymässä uudelleen vastaamaan paremmin koko palvelualueen tarpeisiin. Samassa yhteydessä tullaan päivittämään hallintosääntöä tarvittavilta osin.

Varhaiskasvatuspalvelut koostuvat kaupungin järjestämästä varhaiskasvatuksesta ja esiopetuksesta sekä yksityisistä varhaiskasvatuspalveluista. Yksityiset varhaiskasvatuspalvelut järjestetään palvelusetelillä, lukuun ottamatta ostopalveluna järjestettävää ruotsinkielistä varhaiskasvatusta.

Opetuspalvelut koostuvat perusopetuksesta, lukiokoulutuksesta, oppimisen ja koulunkäynnin tuesta, ml. koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminta sekä opiskeluhuollosta. Opiskeluhuolto sisältää monialaisen opiskeluhuollon lisäksi psykologi- ja kuraattoripalvelut. Opiskeluhuollon koulu- ja opiskeluterveydenhuollon palvelut tuotetaan Keski-Uudenmaan sosiaali- ja terveystieteiden kuntayhtymässä.

Muutokset toimintaympäristössä ja toiminnassa 2022–25

Marinin hallitusohjelman osakokonaisuus Osaamisen, sivistyksen ja innovaatioiden Suomi korostaa kasvatuksen ja koulutuksen kaikkien asteiden roolia yhteiskunnallisen tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden lisäämisessä. Tavoitteena on vahvistaa myös johtamisjärjestelmiä, henkilöstön osaamista ja toiminnan kehittämistä. Myös Järvenpään kaupungin strategissa hyvään elämään kuuluu jokaisen oikeus elinikäiseen oppimiseen ja itsensä kehittämiseen.

Valtion taholta on sekä koronasta johtuviin erilaisiin haasteisiin vastaamiseksi että toiminnan kehittämiseksi ollut haettavissa erilaisia avustuksia. Opetuksen ja kasvatuksen palvelualueella on työskennelty erilaisten hankkeiden parissa aktiivisesti vuonna 2021, ja useat hankkeet jatkuvat myös vuodelle 2022. Työ oppimisen tuen palveluiden kehittämiseksi sekä esi- ja alkuopetuksen yhteistyön vahvistamiseksi jatkuu edelleen. Oppivelvollisuuden laajentuminen aloitettiin portaittain vuoden 2021 alusta. Tavoitteena on siis, se että jokainen peruskoulun päättävä suorittaa toisen asteen koulutuksen. Oppivelvollisuusikä korotetaan 18 ikävuoteen. Vuonna 2023 jokainen alle 18-vuotias on laajennetun oppivelvollisuuden piirissä. Koko oppivelvollisuuden aikaista opintojen ohjausta tehostetaan ja oppivelvollisille taataan maksuton opetus.

Koulu- ja päiväkotiverkkoa uudistetaan, ja samaan aikaan valmistellaan palveluverkkosuunnitelmaa tuleville vuosille. Cooperin ympärivuorokautinen päiväkotitoiminta otettiin käyttöön Hyvinvointikampuksella tammikuussa 2021. Harjulan uusi koulu ja päiväkotitoiminta ovat rakentumassa, ja otetaan käyttöön syksyllä 2022. Oinaskadun hanke on etenemässä rakennusvaiheeseen, ja JYK:n kouluhanke etenee siten, että sen ensimmäinen vaihe voidaan ottaa käyttöön tammikuussa 2023. Palveluverkkosuunnitelma, jossa esitetään palveluverkkoa ja tulevia investointeja tehtäväksi kaupungin kantokäytävien ja tulevan palvelutarpeen mukaisesti vuosille 2021–2030, on tulossa päätöksentekoon loppuvuodesta 2021. Palveluverkkoa on suunniteltu perusopetuksen, varhaiskasvatuksen ja HYVOn palvelualueen tarpeiden yhteensovittamisen näkökulmasta. Palveluverkkoesityksessä vanhoista ja huonokuntoisista tai muuten tarpeettomaksi jäävistä rakennuksista sekä pienistä toimipisteistä luovutaan. Näiden lisäksi joudutaan varautumaan uusiin mahdollisiin sisäilmakohteisiin ja niiden investointitarpeisiin.

Koronaviruksen laajeneminen maailmanlaajuisesti pandemiaksi on vaikuttanut merkittävästi kuntatalouteen ja sillä saattaa olla pandemian jatkuessa vaikutusta myös palvelujen järjestämiseen sekä varhaiskasvatuksessa, perusopetuksessa että lukiokoulutuksessa. Talousarviossa on huomioitu kaupungin heikkenevä taloustilanne sekä palvelualueelta edellytetyt sopeutustoimet.

Esikunta

Esikunnantuottamat tukipalvelut ovat monilta osin siirtyneet konsernipalveluihin, jossa ne ovat edelleen palvelualueen käytössä. Opetuksen ja kasvatuksen palvelualueella on käynnissä uudelleen organisoituminen siten, että vahvistetaan näkemystä yhteisestä kasvatus- ja opetustehtävästä. Lisäksi kaupungin tasolla edistetään Perhelä 2023 -projektia sekä erityisesti sen Hyvää hallintoa – parasta palvelua -osakokonaisuutta. Hallinnon tehtäviä pyritään automatisoimaan sekä järjestelemään uudelleen tarkoituksenmukaisiksi.

Varhaiskasvatus

Varhaiskasvatuksen lapsimäärä vaikuttaa ennusteiden mukaan pysyvän suhteellisen vakiintuneena vuosien 2022–2025 aikana. Alle 3-vuotiaiden osuuden arvioidaan kuitenkin hieman kasvavan, mikä edellyttää hieman suurempaa henkilöstömäärää ja tilojen käytön uusien ratkaisujen pohtimista. Yksityisen, palvelusetelillä tuotetun varhaiskasvatuksen osuus on vuonna 2020 ollut noin 20 %. Osuutta on tulevana vuosina mahdollisuus jonkin verran nostaa.

Varhaiskasvatuslakiin on tehty kuluvana syksynä muutoksia mitoitusta ja ilmoitusvelvollisuutta koskien. Lisäksi kesäkuussa on annettu lausunto kahteen lakiluonnokseen, joista toinen käsittelee oppimisen tukea ja toinen yksityisen varhaiskasvatuksen ilmoitusmenettelyn muuttamista lupamenettelyksi. Muutoksia esitetään astumaan voimaan 8/2022 ja 1/2023, ja toteutuessaan ne tulevat vaikuttamaan toiminnan järjestämiseen jonkin verran.

Uuden asiakastietojärjestelmän käyttöönotto vuoden 2022 alussa uskotaan tuovan parempia välineitä käyttöasteen seurantaan ja tätä kautta mahdollistavan paremmin liikkumavaratoimenpiteissä esitetyn tavoitteen käyttöasteen nostamisesta. Tiedolla johtamista pystytään uuden asiakastietojärjestelmän avulla vahvistamaan ja manuaalisia prosesseja tehostamaan.

Varhaiskasvatuksen haasteena kaudella tulee todennäköisesti olemaan koulutetun henkilöstön saatavuus. Varhaiskasvatuslain kelpoisuusvaatimusten siirtymäsäännön mukaisesti kaudella on valmistauduttava täyttämään 2030 voimaan tuleva vaatimus, jonka mukaan nykyisen minimin yksi varhaiskasvatuksen opettaja/ryhmä lisäksi toisella kasvattajalla on oltava varhaiskasvatuksen opettajan tai sosionomin koulutus. Samaan aikaan kaikkien ammattiryhmien rekrytointi on vaikeutunut, ja etenkin koulutetun henkilöstön saatavuus on heikko. Ongelma on yhteinen koko Etelä-Suomessa, ja henkilöstön suhteen pitovoiman lisäämiseen tulisi kiinnittää erityistä huomiota.

Perusopetus

Oppilasmäärän arvioidaan kasvavan vuoteen 2023 mennessä noin 200 oppilaalla. Kasvuun vastataan tehostamalla tila- ja opetusresurssien käyttöä. Pienten opetusryhmien kokoa kasvatetaan porrastetusti. Myös koulujen avustavan ja ohjaavan henkilöstön käyttöä priorisoidaan välttämättömään tukeen. Opiskeluhooltoon lisätään suunnittelukaudella lisää henkilöstöä vastaamaan oppilasmäärän kasvuun ja toisen asteen muutoksiin. Oppimisen haasteiden ennaltaehkäiseminen sekä oppimisen ja kasvun oikea-aikainen tukeminen lähikouluperiaatteen mukaisesti on resurssien niukentuessa perusopetuksen, oppimisen tuen ja opiskeluhoillon seuraavien vuosien yhteinen tavoite.

Oppivelvollisuuden laajentumisen kustannuksia seurataan ja valtion odotetaan korvaavan kustannukset täysimääräisenä.

Palveluverkkoselvityksen yhteydessä tuotettu tieto ja lukuvuoden 2021-2022 aikana valmistuva Järvenpään perusopetuksen pedagoginen suunnitelma ohjaavat uudenlaiseen tehokkaaseen tilojen käyttöön.

Lukiokoulutus

Lukion päivä- ja aikuislinjalla järjestetään opetusta ja toimintaa uuden opetussuunnitelman ja uuden lukiolain mukaisesti. Oppivelvollisuuden laajentumisen ja jatko-opinto-ohjausvelvollisuuden lisääntymisen vuoksi lukioon on lisätty yhden opinto-ohjaajan vakanssi. Edelleen jatketaan yhteistyötä toisen asteen oppilaitosten kanssa ja laajennetaan korkeakoulu yhteistyötä sekä vahvistetaan perusopetuksen nivelvaihetta. Lukion aloituspaikkoja on lisätty syksystä 2019 alkaen 10 opiskelijalla, mikä on lisännyt opiskelijoiden kokonaismäärää kolmen vuoden kuluessa noin 30 opiskelijalla.

Sitovat toiminnalliset tavoitteet 2022-25

Tavoite vuosi	Sitova tavoite	Keinot	Strategia
2022	Varhaiskasvatuksen asiakaskohtaiset kulut alittavat kuntien mediaanin.	Tiedolla johtamisen välineiden tehokas käyttö, talousosaamisen vahvistaminen, järjestelmien yhteen sovittaminen ja yksiköiden välisten erojen kaventaminen.	T3
	Tehokas, turvallinen ja taloudellinen palvelutarvetta vastaava palveluverkko.	Palveluverkkosuunnitelman vuosittainen tarkastelu suunnitelmakaudella suhteessa väestösuunnitteisiin ja kiinteistöihin. Tilasuunnitteluohjeiden laatiminen (tilatehokkuuden ja laadun tasaisuuden lisääminen), tilojen yhteiskäytön lisääminen ja kapasiteettilaskennan mukainen käytön tehostaminen.	A1

Sitovat taloustavoitteet

Opetuksen ja kasvatuksen palvelualueen määräraha on jaettu kahdeksi erilliseksi sitovaksi määrärahaksi erottamalla kotikuntakorvaukset omaksi sitovuustasokseen. Kotikuntakorvaukset on poistettu opetuksen ja kasvatuksen sitovista euroista myös vertailuvuosilta.

Valtuustoon nähden sitova							
OPETUS JA KASVATUS 1000 € (ilman kotikuntakorvauksia)	TP 2020	TPE 2021	TA 2022*	TS 2023	TS 2024	TS 2025	Yht. 22-25
Toimintatuotot	3 461	6 343	3 843	3 803	3 803	3 803	15 252
Toimintakulut	-73 677	-77 085	-74 381	-74 434	-73 955	-74 664	-297 434
Toimintakate	-70 216	-70 741	-70 538	-70 631	-70 152	-70 861	-282 181
muutos-%		0,7%	-0,3%	0,1%	-0,7%	1,0%	

*Opkan 2022 kehysten toimintakate pitää sisällään 1,3 Me maakuntaan siirtyviä kuluja.

Investoinnit

Irtaimistoinvestoinnit	TPE 21	INV 22	INV 23	INV 24	INV 25	Summa 22-25
Aineelliset	367	375	585	255	150	1365
Aineettomat	71	120				120
Yhteensä	438	495	585	255	150	1 485

Keskeiset suoritteet ja tunnusluvut

Varhaiskasvatukseen osallistuminen	2022	2023	2024	2025
0 - 2 vuotiaat, koko ikäluokan koko	1323	1335	1360	1390
3 - 6 vuotiaat, koko ikäluokan koko	1933	1907	1911	1935
, josta 6 vuotiaita 26%	503	496	497	503
0 - 2 vuotiaat osallistumisaste	40 %	42 %	42 %	42 %
3 - 5 vuotiaat osallistumisaste	88 %	88 %	88 %	88 %
6 vuotiaat osallistumisaste	95 %	99 %	99 %	99 %
alle 3 vuotiaat varhaiskasvatuksessa	529	558	569	581
3 - 5 vuotiaat varhaiskasvatuksessa	1260	1243	1246	1262
6 vuotiaat varhaiskasvatuksessa	477	490	491	497
alle 3 vuotiaat kunnan varhaiskasvatuksessa	407	430	438	447
Alle 3 vuotiaat kokopäiväisten osuus	95 %	95 %	95 %	95 %
Alle 3 vuotiaat osapäiväisten osuus	6 %	6 %	6 %	6 %
Alle 3 vuotiaat kokopäiväiset kunnan varhaiskasvatuksessa	385	406	414	422
Alle 3 vuotiaat osapäiväiset kunnan varhaiskasvatuksessa	22	24	24	25
3 - 5 vuotiaat kunnan varhaiskasvatuksessa	920	907	910	921
3 - 5 vuotiaat kokopäiväisten osuus	94 %	94 %	94 %	94 %
3 - 5 vuotiaat kokopäiväiset kunnan varhaiskasvatuksessa	860	848	850	861
3 - 5 vuotiaat osapäiväiset kunnan varhaiskasvatuksessa	60	59	59	60
6 vuotiaat kunnan varhaiskasvatuksessa	415	426	427	432
Pelkän esiopetuksen osuus 6 vuotiaista	10 %	10 %	10 %	10 %
6 vuotiaat kunnan esiopetuksessa	40	41	41	42
6 vuotiaat kunnan esiopetuksessa ja varhaiskasvatuksessa	375	385	386	390
Alle 3 vuotiaat kokopäiväiset perhepäivähoidossa	8 %	8 %	8 %	8 %
Alle 3 vuotiaat kokopäiväiset perhepäivähoidossa	30	32	33	33
3 - 5 vuotiaat kokopäiväiset perhepäivähoidossa	3 %	3 %	3 %	3 %
3 - 5 vuotiaat kokopäiväiset perhepäivähoidossa	26	26	26	26
Yksityisen varhaiskasvatuksen osuus (alle 3v)	23 %	23 %	23 %	23 %
Yksityisen varhaiskasvatuksen osuus (3 - 5v)	27 %	27 %	27 %	27 %
Yksityisen varhaiskasvatuksen osuus (6 v)	13 %	13 %	13 %	13 %
alle 3 vuotiaat yksityisissä päiväkodeissa	122	128	131	134
3 - 5 vuotiaat yksityisissä päiväkodeissa	340	336	336	341
6 vuotiaat yksityisissä päiväkodeissa	62	64	64	65

Perusopetus ja lukio	2022	2023	2024	2025
7-12 vuotiaat, ikäluokan koko	3223	3271	3257	3252
Ikäluokasta muissa kunnissa 5%	161	164	163	163
Ikäluokasta Järvenpäässä koulussa	3062	3107	3094	3089
13-15 vuotiaat, ikäluokan koko	1650	1726	1742	1748
Ikäluokasta muissa kunnissa 5%	83	86	87	87
Ikäluokasta Järvenpäässä koulussa	1568	1640	1655	1661
16-18 vuotiaat, ikäluokan koko	1606	1677	1754	1835

Tietoja täydennetään tuotteistuksen edistyessä.

Kotikuntakorvaukset

Keskeiset palvelut

Kaupunki saa kotikuntakorvaustuloa kaikista muun paikkakuntalaisista oppilaista, jotka ovat kaupungin esi- tai perusopetuspalveluissa, ja maksaa vastaavasti kotikuntakorvausmenoja jokaisesta järvenpääläisestä, joka osallistuu esi- tai perusopetukseen muussa kuin kaupungin omassa yksikössä.

Kotikuntakorvaukset tilitetään kaupungille osana valtionosuuksia ja ne määräytyvät laskennallisten esi-, alakoulu- ja yläkouluopetuksen yksikkökustannusten ja talousarviovuotta 2 vuotta aiemman vuoden oppilastietojen mukaan. Vuoden 2022 kotikuntakorvaukset perustuvat siis vuoden 2020 lopun oppilastietoihin.

Kaupunki ei voi välittömästi vaikuttaa kuntalaistensa hakeutumiseen muiden kuntien tai muiden opetuksenjärjestäjien palveluihin, eikä siten myöskään kaupungille kotikuntakorvauksista aiheutuviin menoihin. Jotta oman toiminnan kustannukset olisivat selkeämmin seurattavissa, on kotikuntakorvaukset erotettu omaksi sitovuustasokseen opetuksen ja kasvatuksen palvelualueen muusta toiminnasta.

Sitovat taloustavoitteet

Valtuustoon nähden sitova

KOTIKUNTAKORVAUKSET 1000 €	TP 2020	TPE 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025	Yht. 22-25
Toimintatuotot	744	684	710	710	710	710	2 841
Toimintakulut	-2 357	-2 554	-3 145	-3 145	-3 145	-3 145	-12 582
Toimintakate	-1 613	-1 871	-2 435	-2 435	-2 435	-2 435	-9 741
muutos-%		16,0%	30,2%	0,0%	0,0%	0,0%	

Keskeiset suoritteet ja tunnusluvut

Suorite	TP 2020	TPE 2021	TA 2022
Ulkopaikkakuntalaiset oppilaat kaupungin kouluissa*	88	91	
esiopetus	8	19	
alakouluopetuksessa	39	42	
yläkouluopetuksessa	41	30	
Järvenpääläiset muualla koulussa*	308	324	
esiopetus	19	19	
alakouluopetus	191	213	
yläkouluopetus	98	92	
Kotikunnan perusosa (kustannus), €/oppilas	6 796,81	7 112,84	

* Taulukossa on esitetty tiedot kunkin vuoden kotikuntakorvausten maksuperustevuoden mukaan. Ts. 2021 oppilasmäärä = oppilaat 31.12.2019.

Hyvinvoinnin palvelualue

Keskeiset palvelut

Hyvinvoinnin palvelualueen tehtävänä on edistää ja vahvistaa eri ikäisten kuntalaisten hyvinvointia ja terveyttä. Teemme työtä ennakoimalla, ohjaamalla ja voimavaroja oikein kohdentamalla. Ihmisten osallisuus on työssämme tärkeässä roolissa, samoin järjestöjen ja yhdistysten sekä muiden sidosryhmien kanssa tehtävä yhteistyö.

Palvelualue koordinoi kaupungin strategiaa toteuttavaa poikkihallinnollista hyvinvointityötä ja sen toteutumista seuraavaa hyvinvointikertomusta. Hyvinvoinnin palvelualueen palvelut organisoidaan uudella tavalla vuoden 2022 alusta.

Palvelualueen johto huolehtii tiedon tuottamisesta laajasti hyvinvointiin liittyen sekä koordinoi palvelualueen palvelupistettä.

Muutokset toimintaympäristössä ja toiminnassa 2022-25

Pääministeri Marinin hallitusohjelman tavoitteena on ”hyvinvoinnin edistäminen ja eriarvoisuuden vähentäminen, jolloin Suomi on entistä tasa-arvoisempi ja yhdenvertaisempi maa, jossa luottamus lisääntyy ja jokainen ihminen on arvokas.” Järvenpään kaupunkistrategiassa tavoitellaan hyvää elämää ja turvallista arkea.

lääkäiden kuntalaisten määrän kasvu ja voimakas muuttoliike tuovat haasteita hyvinvointia ja terveyttä edistävälle palveluille. Valtaosalla nuorista menee hyvin, mutta valtakunnan tasolla arvioituna 10–15 prosenttia nuorista voi huonosti. Hallitusohjelmaan on kirjattu useita nuorten syrjäytymisen ehkäisyyn ja osallisuuden vahvistamiseen tähtääviä toimenpiteitä.

Hallituksen työllisyystavoite ja siihen kytkeytyvät keinot tulevat vaikuttamaan suoraan tai välillisesti kuntiin. Työvoimapaalvelujen rahoitus- ja palvelurakennemuutos merkitsee työllisyys- ja yrityspalveluiden järjestämistä vastuun siirtymistä kunnille vuoden 2024 aikana.

Eduskunnan edellyttämä (TrVM 6/2018) selonteko kotoutumisen edistämisen uudistamistarpeista valmistui keväällä 2021. Selonteon esitykset vastaavat toimintaympäristön muutoksiin ja kytkevät kotoutumisen edistäminen laajasti osaksi hallituskauden muita uudistuksia. TEM käynnistää kotoutumislain kokonaisuudistuksen. Selonteossa esitetään kotouttamispalveluiden kokonaisvastuun siirtämistä kunnille.

Hallituksen esitys koskien hyvinvointialueiden perustamista sekä sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen järjestämisen uudistamista vuoden 2023 alusta, on hyväksytty eduskunnassa 23.6.2021.

Vapaa-aika- ja harrastuspalveluiden alueella hallitusohjelma painottaa väestön liikunnallisen kokonaisakiivisuuden kasvua kaikissa ryhmissä sekä erityisesti lasten ns. harrastustakuuta ja harrastamisen ja liikkumisen mahdollisuutta kaikille lapsille koulupäivän yhteydessä.

Kulttuurin ja taiteen merkitystä korostetaan ja niiden saavutettavuutta pyritään hallitusohjelmassa vahvistamaan.

Hyvinvoinnin palvelualueella kuvataan palveluverkko ja sen keskeiset muutostarpeet, sisältäen palvelut, tuotantotavat ja tilat. Muuntojoustavien tilojen sekä uusien tilankäytön toimintatapojen ja -järjestelmien käyttöönotolla voidaan turvata myös yhdistysten toimintaedellytyksiä jatkossa. Erilliskysymyksenä valmistellaan pääosin yhdistysten käytössä olevien tilojen yhteiskäyttöä, vanhoista kiinteistöistä luopumista ja ulosvuokrattavien tilojen vuokrausperiaatteita. Kaupungin avustuksiin tuodaan lisää läpinäkyvyyttä ja yhtenäiset kriteerit.

Koronavirus on vaikuttanut merkittävästi talouteen ja sillä on ollut vaikutusta palvelujen järjestä-miseen, yleisötapahtumiin ja yhdistysten toimintaedellytyksiin. Todennäköisesti vaikutukset jatkuvat vuoden 2022 aikana.

Johto

Palvelualueen johto koordinoi palvelualueen yhteisiä kehittämistoimia. Vuoden aikana tärkeimpinä kokonaisuuksina on tiedon tuottamisen lisäksi palveluverkkosuunnitelman toteuttamisen aloittaminen sekä Perhelä 2023 -projektin loppuun saattaminen palvelualueen näkökulmasta.

Järvenpää haluaa olla edelläkävijä hyvinvoinnin ja terveyden (hyte) edistämässä, mikä tarkoittaa poikkihallinnollisten, monialaisten hyte-perusrakenteiden vahvistamista, uudenlaisten menetelmien käyttöönottoa, viestinnän ja tiedolla johtamisen tehostamista sekä aktiivista toimintaa verkostoissa.

Palvelualue koordinoi ja huolehtii laajan hyvinvointisuunnitelman 2022–2025 toteutuksesta ja seurannasta. Keusoten ja kuntien alueellista yhteistyötä jatketaan vahvistamalla erityisesti Keusoten ja kaupungin palveluketjujen toimivuutta. Sote-uudistukseen valmistaudutaan tiivistämällä hyvinvointia ja terveyttä edistäviä toimia alueellisesti. Vastuuvirkahenkilönä kokonaisuudessa on hyte-johtaja.

Palvelualueen palvelut

Nuorisopalvelut

Nuorisopalvelut jatkavat vuonna 2022 Harrastamisen Järvenpään mallin, sekä toisen asteen koulunuorisotyön kehittämistä. Koronan vaikutuksia nuorten hyvinvointiin seurataan erityisesti ja toimenpiteitä havaittuihin ilmiöihin toteutetaan monialaisessa verkostoyhteistyössä.

Järvenpään Opisto

Järvenpään Opiston toiminta siirretään Kansakoulunkatu 1 kiinteistöstä pääasiassa kaupungin koulujen yhteyteen rakennuksessa alkavan remontin takia. Opiston hallinto siirtyy Mankalan koulun moduuliin ja palvelee siellä asiakkaita ainakin vuoteen 2023 saakka. Vuoden 2022 aikana laaditaan Opistolle tilasuunnitelma, jonka tavoitteena on varmistaa Opistolle pysyvämmät ja tarkoituksenmukaisemmat tilat toiminnan tueksi niin päivä- kuin iltaopetusta varten. Etäopetusta ja sen eri pedagogisia muotoja kehitetään edelleen.

Järvenpään Opisto suunnittelee osaamisperusteisesti laadittuja ja arvioituja opintokokonaisuuksia ja tarjoaa niitä kaupunkilaisille, myös heikommassa asemassa olevat huomioiden. Opiston toiminta ja kurssit tukevat yksilöllisiä opintopolkuja tarjoamalla mm. opiskelijoille ja työssäkäyville vaihtoehtoisia tapoja saada opintosuorituksia. Matalan kynnyksen kurssit ja opintojen ohjaus antavat mahdollisuuden useammalle heikommassa asemassa olevalle kuntalaiselle päästä mukaan tavoitteelliseen toimintaan ja sitä kautta löytää oman polun opiskelemaan ja työelämään. Kehittämistoimintaa rahoitetaan hankerahoituksella.

Kotoutumispalvelut

Kunnassa asuvien maahanmuuttajien määrä kasvaa, mutta korvausten piirissä olevien kansainvälistä suojelua tarvitsevien henkilöiden määrä todennäköisesti laskee vuonna 2022, sillä pandemian aikana turvapaikanhakijoiden Suomeen saapuminen on vähentynyt merkittävästi. Valtion laskennallisten korvausten määrä vähenee nykyisestä tasosta. Tarkkojen lukujen esittäminen on haasteellista, koska se perustuu kunnassa asuvaan korvausten piirissä olevaan henkilölukuun. Muuttoa kuntaan ja pois kunnasta tapahtuu kuukausittain. Suomen pakolaistilanteessa voi tapahtua nopeita muutoksia maailman tilanteen muuttuessa. Korvauksien avulla on ylläpidetty kotoutumisen alkuvaiheen asiakaspalvelua, joka palvelee kaikilla taustoilla kuntaan saapuvia maahanmuuttajia. Jos valtioneuvoston selonteon toimenpide-ehdotukset kokonaisvastuun siirtymisestä kunnille toteutetaan, se edellyttää resurssien lisäämistä tulevaisuudessa. Keski-Uudenmaan kunnat tekevät yhteistyötä

alueellisen ohjaus- ja neuvontapalvelun käynnistämiseksi ja edelleen kehittämiseksi 2022 TEM:n hankerahoituksella. Tavoitteena on vahvistaa alueellista yhteistä ohjausta ja neuvontaa kunnallisen palvelun tueksi.

Lapsiperheiden palvelut

Korona aika on edistänyt digitaalisen palvelun käyttöönottoa lapsiperheiden hyvinvoinninohjauksessa. Digitaalinen palvelu vakiinnutetaan osaksi palvelua, lasten ja perheiden hyvinvoinnin edistämiseksi.

Osana hyvön palveluverkkosuunnitelmaa arvioidaan lapsiperheiden palveluiden tilatarpeet, joissa huomioidaan kohtaamispaikkatoiminnan kehittäminen yhteistyössä Keusoten sekä kunta- ja yhdistystoimijoiden kanssa.

Osaamis- ja työllisyyspalvelut

Osaamis- ja työllisyyspalvelut edistävät oppivelvollisuusiän ylittäneiden henkilöiden osaamista ja työelämään siirtymistä ja pyrkii siten ennaltaehkäisemään työmarkkinoilta syrjäytymistä. Keskeiset palvelut ovat Vaikuttamon neuvonta- ja ohjauspalvelut ja ammatillinen työpajatoiminta. Etsivä nuorisotyö siirtyy Hyvinvoinnin palvelualueen sisällä nuorisopalvelujen alaisuuteen.

Työllisten ja avoimien työpaikkojen määrä Suomessa lisääntyy, mutta pandemian vaikutukset voivat näkyä pitkään eri aloilla. Vastuu pitkäaikaistyöttömyydestä ja sen aiheuttamista kustannuksista kasvaa edelleen. Työ- ja elinkeinopalvelujen järjestämisvastuun siirron valmistelu käynnistyy, mikä edellyttää tiivistä valmistelua yhteistyössä Työ- ja elinkeinoministeriön ja muiden sidosryhmien kanssa. Muutos edellyttää myös henkilöstön osaamisen kehittämistä sekä mahdollisia uusia resursseja.

Työllisyysvaikutusten ennakoarviointi otetaan osaksi koko kaupungin päätösten vaikutusten ennakoarviointimallia.

Yhteisöpalvelut

Tehtävänä on tarjota ja koordinoita sosiaalista hyvinvointia ja terveyttä edistävää toimintaa ja ehkäisevää päihdetyötä. Tavoitteena on vahvistaa yhteistyörakenteita 3. ja 4. sektorin kanssa sekä tukea vaikuttavien ja hyvinvointieroja kaventavien toimintamallien toteuttamista erilaisten kumppaneiden ja kuntalaisten kanssa.

Hyvinvoinnin palvelualueen palveluverkkosuunnitelmassa on huomioitava eri yhteisöjen hyvinvointia edistävän toiminnan tarvitsemat tilat.

Toimintakykyä ylläpitävän ja edistävän toiminnan laajuudessa ja laadussa tulee ottaa huomioon Järvenpään väestönkasvu ja hyvinvoinnin tarpeet, erityisesti ikääntyneiden osalta. Toiminta perustuu hyvinvointitietoon ja hyvinvointivaikutusten arviointiin.

Järvenpää-talon toiminta

Kaupallisten toimijoiden toimintavaikeuksien seurauksena Järvenpää-talon konsertti- ja muu tapahtumatoiminta tulee olemaan normaalia selvästi vähäisempää suunnittelukauden alussa. Oletettavaa on, että syyskaudella 2022 tilanne palautuu lähemmäksi normaalia.

Järvenpää-talon osalta suunnittelukauden alkupuolella talo toimii kaupungin konsernipalveluiden toimipisteenä. Jakson loppupuolella, Perhelän toimitilojen valmistumisen myötä, tilat palautetaan alkuperäiseen käyttöön eli asiakkaille vuokrattaviksi tiloiksi ja henkilökunnan käyttöön. V. 2023 alkava PTS:n mukainen jaksotettu peruskorjaus sovitetaan talon toiminnan mahdollistaen. Hyvinvoinnin palveluverkon valmistumisen kautta saadaan näkymä kulttuuri- ja tapahtumapalveluiden tilojen käytölle suunnittelukauden aikana ja pitkälle sen jälkeen. Varsinkin Järvenpää-talon osalta PVS on toiminnallisesti ja taloudellisesti merkittävä.

Keskisen Uudenmaan Musiikkiopisto

Keskisen Uudenmaan Musiikkiopisto on vuosina 2022–2023 alueen laaja-alaisin ja monipuolisin musiikkioppilaitos. Taiteen perusopetuksen musiikin laajan oppimäärän opetusta kehitetään erityisesti syventävien opintojen osalta ja oppilasmääriä kasvatetaan. Maaliskuussa 2022 Järven helmi -musikaali kokoaa yhteen kaikki taiteen perusopetuksen toimijat Järvenpäässä. Lisäksi kaikille avoimia, maksuttomia elävän musiikin konserttien tarjontaa rikastetaan ja monimuotoistetaan. Lisäksi kehitetään musiikkiopiston monimuoto-opetusta, etäopetuskäytänteitä ja laajaa sidosryhmäyhteistyötä yritysten ja yhdistysten kanssa.

Kirjastopalvelut

Monipuolisia, eri asiakasryhmille suunnattuja kirjastopalveluita toteutetaan kirjastolain ja kaupungin strategisten linjausten mukaisesti sopeuttaen palvelutuotanto resurssikehykseen.

Kirkes-yhteistyötä edelleen tiivistämällä, Kirkes- ja Ratamo -kirjastokimppojen yhteistyön syventämismahdollisuuksia kartoittamalla 2021-22 sekä valtakunnallisia kirjastopalveluiden kehittämishankkeita mahdollisuuksien mukaan hyödyntämällä pyritään osaltaan turvaamaan kirjastopalveluiden toimivuus toimintaympäristön muutoksissa. Avoimen lähdekoodin kirjastojärjestelmään siirtymistä selvitetään taloudellisista ja toiminnallisista näkökulmista.

Digitaalisiin palveluihin, sisältöihin ja e-aineistoihin panostetaan edelleen. Koulukirjastojen toiminnan kehittämistä jatketaan ja lukemista edistetään myös lapsi- ja aikuisryhmäohjauksin. Koronatilanteen salliessa kirjaston tiloja hyödynnetään monipuolisesti tapahtumatuotannossa yhteistyössä eri toimijoiden kanssa sekä kuntalaisten yhteisinä luku- oleskelu-, työskentely- ja ryhmätyötiloina.

Kulttuuri- ja tapahtumapalvelut

Kulttuuri- ja tapahtumapalveluiden osalta näkymä on edelleen hyvin epävarma koronan tuomien rajoitustoimien osalta. Varsinkin alkuvuosi 2022 on tuskin vielä esitystoiminnan ja tapahtumatuotannon osalta samankaltainen kuin ennen pandemiaa.

Kulttuuripalvelut toteuttavat monimuotoisia ja saavutettavia kulttuurisisältöjä ja osallistuu ja toteuttaa eri kehittämishankkeita kaupungin sisäisesti ja laajoissa verkostoissa. Yhteistuotannot ja yhteistyö eri toimijoiden kanssa nousee suurempaan rooliin kuin aiemmin

Tapahtumapalveluiden ja kaupunkikulttuurin kehittäminen strategisten tavoitteiden mukaisesti on edelleen painopisteenä. Toiminnan tarkoitus on lisätä tapahtumien määrää ja sitä kautta edistää Järvenpään yhteisöllisyyttä, imagoa tapahtumakaupunkina sekä vahvistaa Järvenpään aluetaloutta.

Liikuntapalvelut

Liikuntapalveluiden toiminta ohjaavat kaupungin strategiaan pohjautuvat Liikkumishankkeet 2021–2024 sekä syksyllä 2021 päätettävä Liikuntaolosuhdeverkoston kehittämissuunnitelma 2021–2035. Liikuntapalveluiden tehtävänä on järvenpääläisten liikkumisen edistäminen ja tätä kautta hyvinvoinnin lisääminen tarjoamalla mahdollisuuksia matalan kynnyksen liikkumiseen ja harrastamiseen sekä liikunta- ja elintapaneuvontaan.

Liikuntapalvelut toteuttavat toimintaansa poikkihallinnollisesti. Vahva ylikunnallinen yhteistyö, sekä yhteistyö 3. sektorin kanssa jatkuu. Poikkihallinnollisuuden ja laajan yhteistyön kehittäminen mahdollistaa monipuoliset ja helposti saavutettavat liikuntapalvelut. Osana taloudellisia liikkumavaratoimenpiteitä selvitetään liikuntapaikkojen huolto- ja ylläpitotoimintojen mahdollista ulkoistamista.

Museopalvelut

Taidemuseon saavutettavuutta parannetaan ilta-aukioloaikojen käyttöönotolla sekä siirtymällä kokoelmien osalta valtakunnalliseen digitaaliseen tietovarantoon (Finna). Suvirantaa voidaan alkaa avata täysimittaisena taiteilijakotimuseona Suvirannan museosuunnitelman (2021) ja museopuutarhasuunnitelman (2022) mukaisesti, jos kohde vapautuu yksityiskäytöstä ajanjaksolla. Avaaminen edellyttää investointeja infrastruktuuriin, taidehankintoihin sekä henkilöstöön. Villa Kokkonen voidaan avata taiteilijakotimuseokäyttöön museosuunnitelman (2021) mukaisesti. Villa Kokkonen käyttöönotto edellyttää kohtuullisia investointeja infrastruktuuriin, konservointiin, kalustehankintoihin ja henkilöstöön. Aholan perusnäyttelyn, tilojen sekä osin toimintakonseptin (ulosvuokrattu taiteilijan työhuone) uudistustyö alkaa, työhön haetaan ulkopuolisia avustuksia. Julkisen taiteen osalta museopalvelut jatkaa asiantuntijatyötä taidehankkeiden toteuttamiseksi. Lisääntyvä julkinen taide kaupungissa edellyttää investointeja julkisen taiteen huoltoon, ylläpitoon ja konservointiin.

Sitovat toiminnalliset tavoitteet 2022-25

Tavoite vuosi	Sitova tavoite	Keinot	Strategia
2022	Kaupungin toimitilojen realisointi	Hyvinvoinnin palvelualueen palveluverkon mukaan toimiminen. Realisointilista, jonka mukaan turhista toimitiloista luovutaan. Tilojen yhteiskäyttöä tiivistetään. Vuokrattavien tilojen osalta toteutetaan aikaisemmin päätetyt toimet.	S4
	Kuntalaisten kokemus arjen turvallisuudesta kasvaa	Arjen turvallisuutta toteutetaan osana koko kaupungin hyvinvointisuunnitelman toimeenpanoa. Yhteisen turvallisuuden tilannekuvan luomista kehitetään kaupungin toimijoiden sekä poliisin kanssa sekä kohdennetaan turvallisuutta edistäviä toimenpiteitä tietoon perustuen.	A1
	Tehokas, turvallinen ja taloudellinen palvelutarvetta vastaava palveluverkko.	Digitaalisten palvelujen lisääminen palveluissa niin, että ne ovat paremmin saavutettavissa. Myös alueellisten palvelujen mahdollisuutta tutkitaan.	A1
	Palveluverkko vastaa kasvavan kaupungin asukkaiden eri elämänvaiheiden palvelutarpeeseen.	Palveluverkon päivittäminen ja käytäntöön vieminen.	A1

Sitovat taloustavoitteet

Hyvinvoinnin palvelualueen määräraha on jaettu kahdeksi erilliseksi sitovaksi määrärahaksi erottamalla työmarkkinatuen kuntaosuudet omaksi sitovuustasokseen. Työmarkkinatuen kuntaosuus on poistettu hyvinvoinnin sitovista euroista myös vertailuvuosilta.

Valtuustoon nähden sitova							
HYVINVOINTI 1000 € (ilman työmarkkinatuen kuntaosuutta)	TP 2020	TPE 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025	Yht. 22-25
Toimintatuotot	3 670	3 520	5 147	5 153	5 153	5 153	20 606
Toimintakulut	-14 844	-17 349	-16 447	-16 050	-15 950	-15 991	-64 438
Toimintakate	-11 174	-13 828	-11 300	-10 897	-10 797	-10 838	-43 832
muutos-%		23,8%	-18,3%	-3,6%	-0,9%	0,4%	

Investoinnit

Irtaimistoinvestoinnit	TPE 21	INV 22	INV 23	INV 24	INV 25	Summa 22-25
Aineelliset	250	150	115	150	200	615
Aineettomat		95	103			198
Yhteensä	250	245	218	150	200	813

Keskeiset suoritteet ja tunnusluvut

Hyvinvoinnin palvelualueen tavoitesuoritteet ja -tunnusluvut määritetään tuotteistuksen edistyessä.

Työmarkkinatuen kuntaosuus

Keskeiset palvelut

Kunta vastaa osittain pitkään työttömänä olleiden työmarkkinatuen kustannuksista. Kunnilla on osittainen rahoitusvastuu (50%) työmarkkinatuella yli 300 päivää olleiden henkilöiden työmarkkinatukikustannuksista. Rahoitusvastuu kasvaa 70 prosenttiin, kun työmarkkinatukipäivien kesto ylittää 1 000 päivää.

Kaupunki ei voi välittömästi omalla toiminnallaan vaikuttaa työmarkkinatuen kuntaosuuksiin, vaan yleinen työmarkkinatilanne vaikuttaa tilanteen kehittymiseen. Jotta oman toiminnan kustannukset olisivat selkeämmin seurattavissa, on työmarkkinatuen kuntaosuus erotettu omaksi sitovuustasokseen hyvinvoinnin palvelualueen muusta toiminnasta.

Sitovat taloustavoitteet

Valtuustoon nähden sitova

TYÖMARKKINATUEN KUNTAOSUUS	TP 2020	TPE 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025	Yht. 22-25
Toimintatuotot	0	0	0	0	0	0	0
Toimintakulut	-3 649	-3 005	-4 005	-4 005	-4 005	-4 005	-16 020
Toimintakate	-3 649	-3 005	-4 005	-4 005	-4 005	-4 005	-16 020
<i>muutos-%</i>		-17,7%	33,3%	0,0%	0,0%	0,0%	

Keskeisen suoritteet ja tunnusluvut

Suorite	TP 2020	TPE 2021	TA 2022
Työmarkkinatuen kuntaosuutta saavat työttömät			
Työmarkkinatuen kuntaosuus, €/työtön			
Työmarkkinatuen kuntaosuuspäivät			
Työmarkkinatuen kuntaosuus, €/päivä			

Suoritetiedot täydennetään viimeistään käyttösuunnitelmaan.

Kaupunkikehitys

Keskeiset palvelut

Esikunta

Esikunta hoitaa yksiköiden tilastointi-, talous- ja hallintopalvelutehtäviä sekä huolehtii avainalueiden asiakirjahallinnosta, tietosuoja- ja tietoturva-asioista, viestinnästä, ICT-palveluista, tiedonhallinnasta ja kuntatason arvioinnista. Esikuntaan kuuluu myös Seutulantaloon asiakaspalvelupiste tuottaen kaupunkikehityksen ja kaupungin yleiset asiakaspalvelutehtävät sekä kaupungin pysäköinninvalvonnan.

Palvelupiste

Palvelupisteen keskeinen tehtävä on hoitaa kaupungin tekninen neuvonta muun muassa rakentaminen, kaavoitus, kunnallistekniikka sekä maankäyttö- ja karttapalvelut, että kaupungin yleinen asiakaspalvelu. Palvelupisteessä sijaitsee kaupungin kassapalvelut, johon otetaan vastaan kaupungin laskujen maksusuoritukset. Lisäksi palvelupisteessä hoidetaan venepaikka- ja viljelypalstojen vuokraukset, omistaja- ja osoiteselvitykset sekä asiakaspalautejärjestelmän ylläpito ja kaupunkikehityksen tukipalvelut, kuten valmistelu-, toimeenpano- ja ylläpitotehtäviä.

Pysäköinninvalvonta

Pysäköinninvalvonta hoitaa kaupungin pysäköinninvalvonnan yleisillä katualueilla sekä myös osalla yksityisalueista. Pysäköinninvalvonnalla lisätään kaupungin liikenneturvallisuutta ja varmistetaan pysäköintipaikkojen riittävyys erityisesti kaupungin keskustan alueella.

Asuminen

Asuntopalveluiden tavoitteena on asuntoasioiden kehittäminen ja ohjelmointi siten, että eri asunnon tarvisijaryhmien edut tulevat riittävästi huomioon otetuiksi. Tavoitteena on osaltaan edistää asuntojen ja asuntoalueiden laadukasta toteutusta ja MAL-sopimuksen mukaisesti kohtuuhintaista asumista. Asuntopalveluiden tehtävään kuuluu kunnan asuntoviranomaiselle asetetut viranomaistehtävät.

Elinkeino- ja matkailupalvelut

Elinkeino- ja matkailupalvelut vastaavat elinkeinoelämän toimintaedellytysten ja elinkeinorakenteen kehittämisestä asetettujen tavoitteiden mukaisesti. Elinkeino- ja matkailupalveluiden tehtävänä on mahdollistaa uusien yritysten sijoittuminen Järvenpään, ylläpitää ja kehittää jo toimivien yritysten toimintaedellytyksiä, mahdollistaa erityisesti kasvuyrittäjyyttä sekä edistää Järvenpään kehittymistä matkailukohteena. Elinkeino- ja matkailupalvelut pyrkivät varmistamaan, että Järvenpään kaupungilla on kysyntää vastaavaa tonttitarjontaa, joka soveltuu monipuoliseen yritystoimintaan sekä toimia myynti- ja markkinointirajapintana erityisesti yritysten ja esimerkiksi yritysten toimitiloja tuottaviin toimijoihin.

Hankekehitys

Hankekehittämisen ja asumisen konseptoinnissa yhdistetään maankäytön kehittäminen, palveluverkon ja kiinteistöjen kehittäminen sekä yhteistyö elinkeinoelämän kanssa tukemaan parhaalla mahdollisella tavalla kaupungin elinvoiman kasvua.

Hankekehittäminen ja asumisen konseptointi vastaa kaupunkikehityksen strategisesta suunnittelusta, kaupunkikehityksen hankekehityksestä sekä kaupungin palveluverkon kehittämisen koordinoinnista.

Kaavoitus

Kaupunkialueiden yleis- ja detaljisuunnittelulla tarkoitetaan yleis- ja asemakaavoituksen sekä liikennesuunnittelun muodostamaa kokonaisuutta. Hierarkkisessa suunnittelukokonaisuus pyrkii

luomaan kaupunkitilaa, jossa ihmisten, ympäristön ja eri toimintojen tarpeet on huomioitu kokonaisuutena. Suunnittelulla toteutetaan kaupunkistrategiaa. Vaikka kaupungilla on kaavoitusmonopoli, ohjaavat suunnittelua valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet, maakuntakaava sekä erityisesti maankäyttö- ja rakennuslain kaavan sisältö- ja prosessivaatimukset.

Liikennesuunnittelun sekä joukkoliikenteen järjestämisen ja hoidon asiantuntijatehtäviä hoitavat liikenne -yksikön liikenneasiantuntijat. Keskeisiä osa-alueita ovat liikennejärjestelyiden suunnittelu, liikennevalojärjestelmän kehittäminen, joukkoliikenne- ja liikenneturvallisuusasiat sekä kävelyn ja pyöräilyn edistäminen.

Ympäristövastuu

Ympäristövastuun ja kestäväen kehityksen edistämiseksi toteutetaan kaupunkistrategiaa ja erityisesti resurssiviisauden ja hiilineutraaliuden tavoitteita. Toiminnalla pyritään kestäväen kehityksen näkökulman huomioimiseen ja tavoitteiden edistämiseen kokonaisvaltaisesti kaupungin toiminnassa ja sidosryhmien parissa. Kaupungilla on ympäristövastuun edistämässä merkittävä rooli asennerympäristön muokkaajana, mahdollistajana ja esimerkin näyttäjänä.

Kiinteistönmuodostus

Järvenpään kaupunki ylläpitää kiinteistörekisteriä alueellaan. Kiinteistörekisteri on yksi maamme perusrekistereistä, johon mm. pankkien vakuusjärjestelmä nojaa. Kiinteistörekisteriä ylläpidetään pääasiassa kiinteistötoimitusten avulla. Kiinteistötoimitusten ydin on muodostaa maa-alueista asemakaavan mukaisia, omistukseltaan yhtenäisiä, vakuuskelpoisia ja rakentamisvalmiita omistuksen yksiköitä (tontteja).

Maa-alueiden osto ja myynti sekä sopimusten hallinta

Kaavoitusmonopolin turvin kaupunki määrittelee alueellaan, minne tuleva rakentaminen ja muu alueiden käyttöönotto sijoittuvat. Ennen pellon tai metsän jalostamista rakentamisvalmiiksi tonteiksi, tulee kaupungin hankkia maat itselleen – ja jalostustoiminnan päätteeksi – luopua niistä. Koska kaupunki omistaa suuren osan kaupungin rajojen sisäpuolella olevista maa-alueista, tulee kaupungin hallinnoitavaksi mittavaa määrää erilaisia käyttöoikeussopimuksia (esim. maanvuokrasopimukset, rasitesopimukset, osto- ja myyntikaupat).

Maasto- ja paikkatiedot

Kaupunki ylläpitää paikkatietojärjestelmää alueellaan. Kaupungista on tehty digitaalinen kaksonen, ns. kaupunkimalli. Paikkatietoina on Järvenpään alueelta kuvattu lukuisa määrä ympäristöä kuvaavia muuttujia, kuten kiinteistörajat, rakennukset ja niiden ulottuvuudet, kaupungin infraomaisuus sekä lukuisa määrä muuta paikkaan sidottua tietoa. Tämä edellyttää maastotietojen jatkuvaa keräämistä, jota tehdään moninaisin keruumenetelmin (esim. ilmakuvaukset, laserkeilaus, maastokartoitus, rakennetun infran tarkatiedot). Kerättyä maastotietoa jatkojalostetaan ja siirretään digitaalisiin ympäristöihin ja tietojärjestelmiin muiden palveluiden tuottamiseksi ja tiedolla johtamisen tueksi.

Kadunpito

Kadunpito sisältää yleisten alueiden (kadut, torit, puistot, aukiot ja kevyen liikenteen väylät) suunnittelun, rakentamisen ja ylläpito- ja huoltopalvelutuotannon. Palvelut tuotetaan omana työnä tai ostopalveluina.

Kadunpidossa huomioidaan MRL:n mukaisesti, että yleiset alueet ovat käyttäjilleen (kevytliikenne ja ajoneuvo- ja huoltoliikenne) turvallisia, toimivia sekä kaupunkikuvaan ja ympäristöön soveltuvia.

Viranomaispalveluihin sisältyy jätehuollon ja romuajoneuvojen siirron palvelut sekä yleisten alueiden tilapäisen käytön lupapalvelut.

Rakennusvalvonta

Rakennusvalvonta on viranomaistoimintaa. Sen tehtävänä on osaltaan varmistaa, että rakentamisessa noudatetaan hyvää rakennustapaa ja rakennetusta ympäristöstä muodostuu terveellinen, turvallinen, kestävä, sopusuhtainen sekä kaunis kokonaisuus. Rakennusvalvonnan työssä yhdistyvät rakentamisen, kaupunkikulttuurin ja rakennuslainsäädännön tietotaidot.

Maankäyttö- ja rakennuslaki ja sen nojalla annetut säännökset sisältävät suurimman osan rakennusvalvonnalle säädetyistä viranomaistehtävistä. Rakennusvalvonnan tehtävistä keskeisin on valvoa kaavojen noudattamista sekä osaltaan ohjata ja valvoa, että rakentamisessa noudatetaan säännöksiä, määräyksiä ja hyvää rakennustapaa. Rakennusvalvonnan tehtäviin kuuluu myös luvattoman rakentamisen ja rakennetun ympäristön hoidon valvonta. Lisäksi se toimii kadun ja eräiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta annetussa laissa tarkoitettuna valvontaviranomaisena. Valvontaa suoritetaan yleisen edun näkökulmasta.

Muutokset toimintaympäristössä ja toiminnassa 2022-25

Järvenpään kaupungin kasvun oletetaan jatkuvan läpi suunnitelmakauden, mikä haastaa kaupungin resurssit kaupunkikehityksen palvelualueella läpi organisaation (esim. kaavoitus, hankekehitys, rakennusvalvonta). Uusi Yleiskaava 2040 luo suuntaviivat sille, minne kaupunki kasvaa. Kasvua ohjaa yleiskaavan ohella uudet asumisen ja liikkumisen trendit sekä ympäristötietoisuus.

Keskeinen onnistumisen avain on hallita henkilökunnan työhyvinvointia ja jaksamista kiireisessä arjessa. Samalla on tärkeää varmistaa osaamisen kehittyminen nopeasti muuttuvassa työympäristössä. Työn tekeminen ja asiantuntijoiden rooli muuttuu yhä nopeammin mm. teknologian nopean kehityksen vuoksi. Kaupunkilaisten osallisuus ja osallistaminen osana Kaupunkikehityksen toimintaa halutaan varmistaa erilaisin osallisuutta lisäävin menetelmin. Kaupungin tietojärjestelmiä ja sekä tietovarantoja yhtenäistetään mallipohjaisen tiedonhallinta- ja toiminnanohjausjärjestelmän avulla (ns. kaupunkimalli). Osaamista myös yhä useammin hankitaan ulkopuolisilta toimijoilta, minkä vuoksi sopimustenhallintaosaaminen ja sopimusten valvonta korostuvat kaupunkikehityksessä.

Kiinteistömarkkinoilla asuntomarkkinat ovat ylikuumentuneet ja toisaalta toimitilarakentaminen on täysin pysähtynyt. Asuntomarkkinoiden kasvutrendi on nostanut rakentamiskustannuksia merkittävästi, mikä näkyy asuntohankkeiden kannattavuuden heikkenemisenä, sillä asuntojen hinnat eivät ole nousseet Järvenpäässä yhtä nopeasti kuin rakentamiskustannukset. Kannattavuuden heikkenemisen seurauksena toimijat saattavat laittaa hankkeita jäihin tai jättäytyä pois niistä kokonaan, mikä toteutuessaan heijastuu kasvutavoitteiden toteutumiseen ja maanmyyntitulojen tuloutumiseen. Toimitilarakentamisen heikko trendi heijastuu koko pääkaupunkiseutuun. Toimitilarakentamisen elpyminen käynnistyy ensiksi parhailta paikoilta ja lopuksi sekundäärisiltä markkinoilta kuten Järvenpäästä. Tästä johtuen voidaan ennakoida, ettei merkittävää toimitilarakentamista ole tulossa Järvenpään pitkiin aikoihin.

Kaupunkikehitykseen kohdistuvat säästötoimenpiteet lisäävät riskiä kaupunkikehityksen kykyyn toteuttaa investointiohjelmaa ja rakentamishjelmaa suunnitellusti. Molemmat lisäävät riskiä, sille, että kasvutavoitteet toteudu ja maanmyyntitulot toteudu suunnitellusti.

Esikunta

Kaupungin toimistohenkilöstön keskittäminen Perhelä-kortteliin 23 vuoden alusta, jolloin hallintoa keskitetään yhdeksi kokonaisuudeksi.

Palvelupiste

Palvelupisteen toiminnan kehittämistä jatketaan sähköisen palvelun ja tietomallipohjaisen suunnittelun suuntaan. Perhelään muutettaessa kaupungin asiakaspalvelut tullaan yhdistämään yhdeksi

kokonaisuudeksi. Nämä edellyttävät henkilöstön kouluttautumista, uudelleen järjestäytymistä ja uuteen perehtymistä.

Pysäköinninvalvonta

Tieliikennelain muutos 1.6.2020 vaikuttaa pysäköintivirhemaksutuloihin vuosina 2022-25. Pysäköintikiekon käyttövelvollisuuden muutos, sekä yksityisten alueiden valvonnan päättyminen toistaiseksi tulevat pienentämään pysäköintivirhemaksutuloja. Korona pandemia luo kuitenkin epävarmuutta edelleenkin tulevina vuosina liikenteen vähentymisenä.

Asuminen

Erillisosakehuoneistot on myyty Mestariasunnot Oy:lle. Kaupungilla on välivuokrauksessa Y-Säätiön asuntoja 97 kpl. ARA-lausunnot ja muu asuntotuotantoa tukeva työ jatkuu MAL-linjausten mukaisena.

Elinkeino- ja matkailupalvelut

Elinkeino- ja matkailupalveluiden suhteen on edelleen jatkettu BusinessJärvenpää-konseptin jatkokehittämistä toimivana osana kaupungin brändiuudistusta siten, että sen kautta on mahdollista palvella yhä paremmin yritysasiakkaita yhden luukun periaatteella. Yritystonttimyynti on vilkastunut huomattavasti alkuvuoden aikana, ja useita neuvotteluja käydään Svengin alueella. Boogien yritysalue on myyty vuoden 2021 aikana loppuun. Kansainvälisten investoreiden houkuttelemista on jatkettu Kuuma-kuntien Helsinki Ring of Industry-ilmeen kautta.

Yrityskanta on kasvanut koronasta huolimatta ja vuosi 2021 näyttää olevan uusien perustettujen yritysten suhteen jopa ennätysvuosi. Myös lopettaneita yrityksiä on normaalitrendiä vähemmän.

Matkailussa suurimmat ponnistelut on keskitetty digitaalisen sisällön tuottamiseen ja matkailua sekä matkailuelinkeinoja tukevien hankkeiden edistämistä. Tärkeimpänä näistä uusi hotellihanke Järvenpään keskustassa.

Hankekehitys

Asuntorakentamisen näkymät ovat olleet koronasta riippumatta hyvät ja hankkeet ovat edenneet aikataulussa. Erityisesti kaupunkirakenteessa olevia kehittämiskohteita edistetään edelleen voimakkaasti, koska niiden taloudellinen vaikutus kaupungille on edullisempi ja nopeampivaikutteisempi kuin alueellisten, uusien kokonaisuusien rakentaminen. Ainolan aluekeskus etenee jopa ennakoitua paremmin ja ensimmäiset uudet kumppanit on jo julkistettu alueelle.

Nykyinen henkilöstöresursointi riittää priorisoinnin kautta tapahtuvaan hankekehittämiseen, mutta useiden, suurien hankekokonaisuusien yhtäaikainen kehittäminen ei ole mahdollista ainakaan nykyistä suuremmassa mittakaavassa.

Kaavoitus

Toimintaympäristön keskeisin muutos on vuoteen 2040 ulottuvan Järvenpään yleiskaavan toimeenpano. Yleiskaava linjaa kaupungin maankäytön suuntaviivat pitkälle ja se toteutuu tarkemman tason yleispiirteisten suunnitelmien ja asemakaavoituksen kautta. vaatii laajaa osallistamista eri viranomaisten, maanomistajien, kaupunkilaisten ja yritysten kesken.

Kaupungin voimakas kasvu näkyy asemakaavoituksessa suurena määränä uusia asemakaavahankkeita. Kasvun lisäksi resursseja vievät ns. realisointilistaan liittyvän strategisen tavoitteen edistäminen ja kouluhankkeet. Molemmat em. tehtävät sitovat laajasti kaupunkikehityksen henkilöstöä.

Keskeisiä läpileikkaavia muutostekijöitä kaupunkialueen yleis- ja detaljisuunnittelussa ovat Maankäyttö- ja rakennuslain uudistaminen, osallistamisen edistäminen ja ympäristöasioiden korostaminen.

Liikenne

Liikennesuunnittelussa keskeisimpiä muutoksia tulee olemaan uuden tieliikennelain mukanaan tuomat muutostyöt sekä yhteistyön laajentaminen pääkaupunkiseudun liikennejärjestelmäkokonaisuudessa.

Ympäristövastuu

Keskeisiä toimintaympäristön muutoksia on ympäristönäkökulman painottuminen entistä vahvemmin aina kansainväliselle paikalliselle tasolle, sekä kaupungin asettama tavoite olla hiilineutraali vuoteen 2035 mennessä. Tämä heijastuu laajalti kaupungin toimintaan ja tulee edellyttämään uusien toimintatapojen kehittämistä ja omaksumista kaupunkiorganisaation toiminnoissa. Tavoitteiden jalkauttamista edistetään muun muassa toimialakohtaisilla toteutussuunnitelmilla.

Kiinteistönmuodostus

Kiinteistömuodostustoiminnan keskeiset muutostekijät liittyvät prosessin asiakaslähtöisyyden parantamiseen ja digitalisointiin. Tärkeimpänä ajurina muutokselle on palveluprosessimainen ajattelu, missä kaupungin sisäiset prosessit erotetaan asiakkaalle tarjottavasta palveluprosessista. Palveluprosessimainen toiminta edellyttää sisäisten prosessien digitalisointia.

Maa-alueiden osto ja myynti sekä sopimusten hallinta

Maanhankintatoimenpiteet jatkuvat niillä kaupungin kasvualueilla, joissa kaupungilla ei ole yhtenäistä maanomistusta. Maanhankinta tulee edellyttämään pakkotoimien käyttöönottoa tulevalla kaudella.

Kiinteistökauppojen ja maanvuokrasopimusten tekeminen ja hallinta on digitalisoitu lähes kokonaisuudessaan, minkä myötä paperille tehtävät allekirjoitukset ja sopimukset jäävät historiaan suunnitelmakaudella.

Maasto- ja paikkatiedot

Paikkatietojärjestelmän kokonaisuudistus, ns. kaupunkimalliin liittyvä strateginen hanke, tullaan toteuttamaan suunnitelmakaudella. Keskeisin muutostekijä on kaupunkimalliin pohjautuvan yhtenäisen ja eheän tietojärjestelmän suunnittelu, tilaus ja käyttöönotto. Tietojärjestelmän keskeisimpiä vaatimuksia ovat ohjelmien yhteensopivuus ja yhteiset tietokannat sekä kuntarajat ylittävät avoimet rajapinnat. Tavoite on, että kiinteistönmuodostus, kaavoitus, infraomaisuuden hallinta, rakennusvalvonta, arkistointia, ym. keskeiset palvelut ja niihin liittyvät ohjelmat ovat kiinteästi kytköksissä toisiinsa ns. kaupunkimallin avulla.

Kadunpito

Kadunpidon edellyttämät tehtävät suoritetaan kaupungin strategian, talousarvion ja investointiohjelman mukaisessa laajuudessa. Infran rakentamisen osalta yhteistyötä jatketaan Järvenpään Veden kanssa osallistumalla myös oman rakentamisen osalta Järvenpään Veden 100 % hankkeisiin. Elohopealamppujen vaihtoa suoritetaan vuosittain erikseen sekä valaistuksen peruskorjauksen yhteydessä. Samalla varaudutaan energiatehokkuuden parantamiseen selvittämällä älykkäämmän valaistusverkoston rakentamisen aloitusta ja varaudutaan uusilla asuinalueilla (Ainola) valaistuksen ohjauksen mahdollisuuteen.

Resurssiviisauden tiekartan toimenpiteitä selvitetään ja toteutetaan osana infran rakentamisen suunnittelua, hankintaa, rakentamista ja ylläpitoa suunnitelmakaudella.

Rakennusvalvonta

Maankäyttö- ja rakennuslain uudistuminen vuonna 2023 asettaa rakennusvalvonnalle ja sen toiminnalle merkittäviä uusia vaatimuksia. Pykäläluonnosten perusteella rakennusvalvonnat jaetaan tavanomaisen ja vaativan tasoihin rakennusvalvontoihin. Ainoastaan vaativan tasoinen rakennusvalvonta saa

itsenäisesti käsitellä pientaloja suuremmat hakemukset, mutta sillä tulee olla riittävän laaja asiantuntemus rakentamisen eri osa-alueilta. Lisävaatimuksia rakennusvalvonnan asiantuntemukselle asettavat myös rakentamisen hiilijalanjälkilaskenta ja lupakäsittelyn muuttuminen tietomallipohjaiseksi.

Rakennuslupa- ja valvontaprosesseja kehitetään jo ennen uuden lain voimaantuloa tietomallipohjaiseksi. Samalla rakennusvalvonnan digitaalista asiointialustaa kehitetään tukemaan entistä paremmin seudullista ja valtakunnallista yhteistyötä. Kehitystyötä tehdään yhteistyössä muiden kuntien, erityisesti Hyvinkään, Vantaan ja Oulun rakennusvalvonnan sekä ympäristöministeriön ja ohjelmistotoimittajien kanssa. Työn tuloksena rakennusvalvontaprosessit ovat entistä sujuvampia ja valtakunnallisesti yhtenäisempiä. Lisäksi eri kunnissa olevaa asiantuntemusta voidaan tarvittaessa hyödyntää helposti paikallisiin tarpeisiin.

Uusien toimintamallien kehittäminen ja niihin siirtyminen edellyttää tarvittavan asiantuntemuksen hankkimista rakennusvalvontaan sekä nykyisen henkilöstön kouluttamista uuden lainsäädännön asettamiin vaatimuksiin.

Sitovat toiminnalliset tavoitteet 2022-25

Tavoite vuosi	Sitova tavoite	Keinot	Strategia
2022	Järvenpääläiset pysyvät kaupungissa elämän eri vaiheissa.	Asumisen ketjujen ja monipuolisten asuntomuotojen varmistaminen. Lisätään laadukkaiden pientalotonttien tarjontaa ja parannetaan puurakentamisen edellytyksiä.	T1
	Kaikki realisointilistalla olevat rakennukset on joko purettu tai jalostus on määritelty. Realisoituvien rakennusten toiminnoille on löytynyt korvaava ratkaisu.	Henkilöstön sitouttaminen uusiin toimitiloihin.	S4
	Kaupungin keskustaa kehitetään järjestelmällisesti siten, että kaupunkiin tuleva ostovoima kasvaa alueellisen ostovoiman keskittymisen ja matkailutulon kasvun kautta.	Kävelykatu ja Perhelän ympäristön kaupunkitila modernisoidaan eläväksi tapahtumien ja kaupallisten palveluiden keskittämiseksi.	T2
	Resurssiviisauden tiekartta ohjaa toimintaa, valintoja ja päätöksentekoa.	Resurssiviisauden tiekartan käyttöönotto ja toteutussuunnitelmien toimeenpano. Resurssiviisauden kytkentä talousohjaukseen ja palveluohjauksen toimintamallin. Energiatehokkuuden kartoitus. Infran rakentamisen ilmastobudjetti.	S5
	Tyytyväiset yrittäjät ja kasvavat yritykset pysyvät Järvenpäässä ja toimivat kaupunkimarkkinoinnin kumppaneina.	Helppo ja nopea kaavoitus ja rakentaminen. Yhteistyön ja kumppanuuden kehittäminen. Erityisesti kasvuyrittäjyyteen ja koronasta toipumiseen keskittyvät kumppanuudet ja toimenpiteet.	T1
2023	Keskusta ja Rantapuisto ovat muodostaneet kokonaisuuden, jonka ympärille on syntynyt uusia kävijöiden ostovoiman varaan nojaavia yrityksiä.	Eteläisen Rantapuiston yleissuunnittelua edistetään. Rantapuiston kahvilatoimijan uusi kumppanihakua loppuvuonna 2021.	T2
	Toimiva ja turvallinen kaupunkiympäristö.	Otetaan käyttöön kaupunkimalliin perustuva yhdyskuntasuunnittelu.	A1
	Kaupunkikokemus on tuotteistettu fyysisessä ja digitaalisessa ympäristössä.	Doertz-alustan käyttöönotto ja paikallisten palveluiden lisääminen digitaalisen kaupan piiriin.	A2

Sitovat taloustavoitteet

Valtuustoon nähden sitova							
KAUPUNKIKEHITYS 1000 €	TP 2020	TPE 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025	Yht. 22-25
Toimintatuotot	4 109	3 690	3 413	3 463	3 523	3 523	13 922
Valmistus omaan käyttöön	1 033	1 112	1 120	1 119	1 119	1 119	4 477
Toimintakulut	-14 916	-15 575	-15 462	-15 256	-18 515	-18 746	-67 978
Toimintakate	-9 774	-10 773	-10 930	-10 674	-13 873	-14 103	-49 580
<i>muutos-%</i>		10,2%	1,5%	-2,3%	30,0%	1,7%	

Investoinnit

Irtaimistoinvestoinnit	TPE 21	INV 22	INV 23	INV 24	INV 25	Summa 22-25
Aineelliset	0	20				20
Aineettomat	429	475	285	70	65	895
Yhteensä	429	495	285	70	65	915

Keskeiset suoritteet ja tunnusluvut

Pysäköinninvalvonta	2020 TP	2021 TA	TA 2022	T S 2023	TS 2024	TS 2025
Virhemaiksu (kpl)	4 422	4 100	5 170	5 170	5 170	5 170
Toimintatuotot	224 437	260 180	310 180	310 180	310 180	310 180
Toimintakulut	109 194	107 768	113 040	113 966	114 901	115 845
Toimintakate	115 243	152 412	197 140	196 214	195 279	194 335
Hinta (kulut / suoritteet)	- 24,89 €	- 26,28 €	- 21,86 €	- 22,04 €	- 22,22 €	- 22,41 €
Hinta (toimintakate / suoritteet)	26,06 €	37,17 €	38,13 €	37,96 €	37,77 €	37,59 €

Kaavoitus	2020 TP	2021 TA	TA 2022	T S 2023	TS 2024	TS 2025
Kaavat (kpl)	30	20	25	25	25	25
Toimintatuotot	3 421	0	0	0	0	0
Toimintakulut	588 235	686 561	724 357	734 727	740 150	745 626
Toimintakate	-584 814	-686 561	-724 357	-734 727	-740 150	-745 626
Hinta (kulut / suoritteet)	- 19 607,83 €	- 34 328,05 €	- 28 974,28 €	- 29 389,10 €	- 29 608,02 €	- 29 825,04 €
Hinta (toimintakate / suoritteet)	- 19 493,80 €	- 34 328,05 €	- 28 974,28 €	- 29 389,10 €	- 29 608,02 €	- 29 825,04 €

Joukkoliikenne	2020 TP	2021 TA	TA 2022	T S 2023	TS 2024	TS 2025
Sisäiset matkat (kpl)	69 947	69 000	80 000	90 000	100 000	110 000
Toimintatuotot	445 885	450 000	450 000	450 000		
Toimintakulut	1 100 912	1 068 808	1 068 808	1 068 808	3 900 000	3 900 000
Toimintakate	-655 027	-618 808	-618 808	-618 808	-3 900 000	-3 900 000
Hinta (kulut / suoritteet)	- 15,74 €	- 15,49 €	- 13,36 €	- 11,88 €	- 39,00 €	- 35,45 €
Hinta (toimintakate / suoritteet)	- 9,36 €	- 8,97 €	- 7,74 €	- 6,88 €	- 39,00 €	- 35,45 €

Kiinteistömuodostus	2020 TP	2021 TA	TA 2022	T S 2023	TS 2024	TS 2025
Kiinteistötoimitukset (kpl)	70	70	70	70	70	70
Toimintatuotot	138 268	90 000	90 000	90 000	90 000	90 000
Toimintakulut	111 013	110 821	117 774	118 878	119 993	121 119
Toimintakate	27 255	-20 821	-27 774	-28 878	-29 993	-31 119
Hinta (kulut / suoritteet)	- 1 585,90 €	- 1 583,16 €	- 1 682,49 €	- 1 698,26 €	- 1 714,19 €	- 1 730,27 €
Hinta (toimintakate / suoritteet)	389,36 €	- 297,44 €	- 396,77 €	- 412,54 €	- 428,47 €	- 444,56 €

Maa-alueiden osto ja myynti sekä sopimusten hallinta	2020 TP	2021 TA	TA 2022	T S 2023	TS 2024	TS 2025
Maa-alueiden osto ja myynti (kpl)	58	48	45	45	45	45
Toimintatuotot	753 795	780 000	830 000	880 000	940 000	940 000
Toimintakulut	195 501	230 035	223 762	225 442	227 139	228 852
Toimintakate	558 294	549 965	606 238	654 558	712 861	711 148
Hinta (kulut / suoritteet)	- 3 370,71 €	- 4 792,40 €	- 4 972,49 €	- 5 009,82 €	- 5 047,53 €	- 5 085,80 €
Hinta (toimintakate / suoritteet)	9 625,76 €	11 457,60 €	13 471,96 €	14 545,73 €	15 841,36 €	15 803,29 €

Kadunpito (Talvikunnossapito)	2020 TP	2021 TA	TA 2022	T S 2023	TS 2024	TS 2025
Kadunpito (km)	390	390	390	390	390	390
Toimintatuotot	54 614	50 000	50 000	50 000	50 000	50 000
Toimintakulut	1 512 312	1 535 444	1 566 799	1 513 234	1 463 234	1 463 234
Toimintakate	-1 457 698	-1 485 444	-1 515 799	-1 463 234	-1 413 234	-1 413 234
Hinta (kulut / suoritteet)	- 3 877,72 €	- 3 937,04 €	- 4 014,87 €	- 3 880,09 €	- 3 751,88 €	- 3 751,88 €
Hinta (toimintakate / suoritteet)	- 3 737,69 €	- 3 808,83 €	- 3 886,66 €	- 3 751,88 €	- 3 623,68 €	- 3 623,68 €

Kadunpito (Katualueiden muu kunnossapito)	2020 TP	2021 TA	TA 2022	T S 2023	TS 2024	TS 2025
Kadunpito (km)	390	390	390	390	390	390
Toimintatuotot	8 552					
Toimintakulut	725 688	739 457	750 935	485 495	435 495	435 495
Toimintakate	-717 134	-739 457	-750 935	-485 495	-435 495	-435 495
Hinta (kulut / suoritteet)	- 1 880,73 €	- 1 896,04 €	- 1 925,47 €	- 1 244,86 €	- 1 116,65 €	- 1 116,65 €
Hinta (toimintakate / suoritteet)	- 1 838,80 €	- 1 896,04 €	- 1 925,47 €	- 1 244,86 €	- 1 116,65 €	- 1 116,65 €

Viheralueiden hoito	2020 TP	2021 TA	TA 2022	T S 2023	TS 2024	TS 2025
Viheralueet (m2)	1 796 950	1 796 950	1 796 950	1 796 950	1 796 950	1 796 950
Toimintatuotot						
Toimintakulut	1 864 412	1 905 022	1 923 216	1 961 221	1 961 221	1 961 221
Toimintakate	-1 864 412	-1 905 022	-1 923 216	-1 961 221	-1 961 221	-1 961 221
Hinta (kulut / suoritteet)	-1,04	-1,06	-1,07	-1,09	-1,09	-1,09
Hinta (toimintakate / suoritteet)	-1,04	-1,06	-1,07	-1,09	-1,09	-1,09

Rakennusvalvonta	2020 TP	2021 TA	TA 2022	T S 2023	TS 2024	TS 2025
Rakennuslupa (kpl)	312	270	300	300	300	300
Toimintatuotot	915 898	830 000	830 000	830 000	830 000	830 000
Toimintakulut	676 175	725 440	766 608	774 256	767 961	773 723
Toimintakate	239 723	104 560	64 392	55 744	62 039	56 277
Hinta (kulut / suoritteet)	- 2 167,23 €	- 2 686,81 €	- 2 552,03 €	- 2 580,85 €	- 2 559,87 €	- 2 579,08 €
Hinta (toimintakate / suoritteet)	768,34 €	387,26 €	214,64 €	185,81 €	208,80 €	187,59 €

Käyttöomaisuuden myyntivoitot ja maankäyttökorvaukset

Keskeiset palvelut

Käyttöomaisuuden nettomyynnin sitovuustason muodostavat kaupungin omaisuuden (maa-alueet, rakennukset, osakkeet, muu taseeseen kirjattu omaisuus) myynnistä saatavat voitot tai tappiot sekä maankäytösopimuksiin liittyvät korvaukset.

Keskeiset palvelut ovat maan myynti ja osto, muu käyttöomaisuuden myynti ja maankäytösopimukset ja niihin perustuvat korvaukset.

Muutokset toimintaympäristössä ja toiminnassa 2022-25

Toimintaympäristöön vaikuttaa tällä hetkellä kiinteistömarkkinoiden epävarmuus erityisesti toimitilapuolella. Toistaiseksi se ei ole heijastunut Järvenpään asuntomarkkinoille mutta näkyy kuitenkin hankkeissa, joissa kohteet sisältävät monipuolisia käyttötarkoituksia, kuten esimerkiksi Ainolan aluekeskuksen keskuskorttelissa. Voidaan todeta, että toimitilakaupat ovat olleet täysin jäissä koko Suomessa maaliskuusta 2020 lähtien, liiketilakaupat ovat alkaneet elpymään viimeisen puolen vuoden aikana. On siis mahdollista, että erityisesti yritystonttipuolella ja keskustan hankkeissa, joihin liittyy toimitila ja liiketilakokonaisuuksia, tullaan kohtaamaan hankaluuksia, jotka voivat heijastua myös käyttöomaisuuden myyntivoittotavoitteeseen ja laajemmin hankkeiden läpivientiin.

Sitovat taloustavoitteet

Käyttöomaisuuden myyntivoittotavoite on 80-85% investointiohjelmassa esitetystä maanmyyntipotentialista. Sitovuustason tavoitteeseen sisältyvien sopimus- ja maankäyttökorvausten osuus tavoitteesta on kaudella yhteensä 6,0 miljoonaa euroa.

Valtuustoon nähden sitova

KÄYTTÖOMAISUUDEN NETTOMYYNTI JA MAANKÄYTTÖKORVAUKSET 1000 €	TP 2020	TPE 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025	Yht. 22-25
Toimintatuotot	11 235	9 011	5 555	8 511	8 267	7 643	29 976
Toimintakulut	-262	0	126	126	127	128	506
Toimintakate	10 973	9 011	5 681	8 636	8 394	7 771	30 482
<i>muutos-%</i>		-17,9%	-37,0%	52,0%	-2,8%	-7,4%	

KÄYTTÖOMAISUUDEN NETTOMYYNTI 1000 €	TP 2020	TPE 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025	Yht. 22-25
Toimintatuotot	9 718	8 011	4 555	7 011	7 267	6 643	25 476
Toimintakulut	0	0	0	0	0	0	0
Toimintakate	9 718	8 011	4 555	7 011	7 267	6 643	25 476
<i>muutos-%</i>		-17,6%	-43,1%	53,9%	3,7%	-8,6%	

Järvenpään Vesi

Keskeiset palvelut

Talousveden toimittaminen

Järvenpään Vesi toimittaa toiminta-alueellaan asiakkailleen laadultaan moitteetonta talousvettä. Vesijohtovesi Järvenpään hankitaan Keski-Uudenmaan Vesi kuntayhtymältä (KUVESI).

Viemäriveriesien johtaminen

Järvenpään Vesi johtaa jätevedet puhdistettavaksi ympäristöä suojellen. Jätevedet johdetaan puhdistettavaksi yhteistoiminnassa Keski-Uudenmaan vesiensuojelun liikelaitoskuntayhtymän (KUVES) kanssa Helsingin Viikinmäen keskuspuhdistamoon.

Rakennetun hulevesiverkon alueella laitos hoitaa huleveden poisjohtamisen vesistöihin.

Muutokset toimintaympäristössä ja toiminnassa 2022-25

Talousveden toimittaminen ja jäteveden johtaminen

Vuonna 2022 - 2025 talouteen vaikuttavana asiana ovat Järvenpään Veden kustannusten nousu palvelumaksujen osalla sekä rakennusmateriaalien hintojen korotukset ja muut indeksikorotukset. Investoinnit ovat suuri menoerä ja näiden edellä mainittujen johdosta Järvenpään Vesi joutuu varautumaan taksojen korotuksiin suunnitelmakaudellaan. Taksojen korotukset ovat olleet hyvin maltillisia vuoden 2014 korotuksesta alkaen, koska sen jälkeen taksojen tarkistus tehtiin vasta 1.4.2020. Jäteveden johtamisessa suunnittelukaudella 2022 - 2025 talouteen vaikuttavana asiana ovat myös Keski-Uudenmaan vesiensuojelun liikelaitoskuntayhtymän (KUVES) taksojen korotukset. Lisäksi vuosittaisten sademäärien kasvu on vaikuttanut poisjohdettavaan jätevesimäärään, jonka seurauksena jäteveden johtamisesta aiheutuneet kulut ovat lisääntyneet.

Muita muutoksia toiminnassa

Kaupunkiympäristössä on käynnissä toimitilojen muutoshankkeita, joilla on vaikutusta toimitilojen käyttöön myös Järvenpään Veden osalla. Hallintohenkilökunta on siirtymässä Perhelään rakennettavaan toimitilaan ja operatiivinen toiminta varastoineen, Levysepänkadun toimitilaan vuosien 2022-23 aikana.

Muutoksia ja kehittämistarpeita toiminnassa

Henkilöstössä on tehty vuoden 2021 aikana uusia henkilöstörekrytointeja, joiden yhteydessä on tehty tehtävänimikemuutoksia ja tarkennuksia tehtäväkuvauksiin, joilla on vaikutusta myös henkilöstömenoihin. Korona on vaikuttanut mm. etätöiden kautta toiminnan kehittymiseen esim. Teams-kokouksilla, jotka ovat vähentäneet kokouksien työmatkoihin käytettäviä aikoja. Kustannussäästöä on tullut mm. sisäisten ja ulkoisten matkakulujen vähentymisellä.

Lisäksi on käynnissä asiakaspalvelujärjestelmän kehittäminen/uusiminen, johtuen vanhentuneesta asiakastietojärjestelmästä ja asiakasmäärän kasvusta. Hankinta on vuoden 2021 aikana ja käyttöönotto vuoden 2022 aikana. Asiakaspalvelujärjestelmän avulla asiakaspalvelua saadaan kevennettyä mm. työtilausten ja asiakaspalvelun sähköistämällä ja toiminnanohjauksella.

Perhelän ja Levysepänkadun toimitilat tuovat mukanaan toiminnallisia muutoksia hallinnon ja operatiivisen toiminnan välillä, koska henkilökunta jakaantuu eri puolille kaupunkia. Toimitilamuutokset saattavat aiheuttaa tiedonkulun, vuorovaikutuksen, yhteishengen ja asiakaspalvelun heikentymistä, joihin tulee varautua.

Sitovat taloustavoitteet

Valtuustoon nähden sitova							
JÄRVENPÄÄN VESI 1000 €	TP 2020	TPE 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025	Yht. 22-25
Toimintatuotot	8 848	9 077	9 575	10 325	10 458	10 866	41 223
Valmistus omaan käyttöön	89	139	139	139	139	139	556
Toimintakulut	-4 398	-4 383	-4 571	-4 644	-4 719	-4 765	-18 699
Toimintakate	4 539	4 833	5 143	5 819	5 878	6 241	23 080
<i>muutos-%</i>		6,5%	6,4%	13,2%	1,0%	6,2%	

Keskeiset suoritteet ja tunnusluvut

Talousveden toimittaminen	TP2020	TPE 2021	TA 2022
Veden myynti (1000 m3)	2 333	2 395	2 405
Toimintatuotot (1000 €)	3 608	3 737	4 003
Toimintakulut (1000 €)	2 139	2 138	2 131
Toimintakate (1000 €)	1 470	1 600	1 871
Toimintakulut € /veden myynti m3	0,92	0,89	0,89
Toimintakate €/veden myynti m3	0,63	0,67	0,78

Viemäriveriesien johtaminen	TP2020	TPE 2021	TA 2022
Laskutettava jätevesi 1000 m3	2 342	2 305	2 315
Toimintatuotot (1000 €)	5 226	5 242	5 549
Toimintakulut (1000 €)	2 080	2 126	2 260
Toimintakate (1000 €)	3 146	3 116	3 289
Toimintakulut € /laskutettu jätevesi m3	0,89	0,92	0,98
Toimintakate €/laskutettu jätevesi m3	1,34	1,35	1,42

TULOSLASKELMAOSA

Valtuustoon nähden sitova TULOSLASKELMA (1000 EUROA)	TP 2020			TPE 2021			TA 2022			TS 2023			TS 2024			TS 2025			YHTEENSÄ 2022-2025		
	Kaupunki ilman liikelaitosta	Järvenpään Vesi -liikelaitos	Järvenpään kaupunki yhteensä	Kaupunki ilman liikelaitosta	Järvenpään Vesi -liikelaitos	Järvenpään kaupunki yhteensä	Kaupunki ilman liikelaitosta	Järvenpään Vesi -liikelaitos	Järvenpään kaupunki yhteensä	Kaupunki ilman liikelaitosta	Järvenpään Vesi -liikelaitos	Järvenpään kaupunki yhteensä	Kaupunki ilman liikelaitosta	Järvenpään Vesi -liikelaitos	Järvenpään kaupunki yhteensä	Kaupunki ilman liikelaitosta	Järvenpään Vesi -liikelaitos	Järvenpään kaupunki yhteensä	Kaupunki ilman liikelaitosta	Järvenpään Vesi -liikelaitos	Järvenpään kaupunki yhteensä
Toimintatulot (ilman kom-myyntivoittoja)	38 735	8 848	47 584	41 796	9 077	50 873	40 838	9 575	50 412	41 851	10 325	52 176	41 625	10 458	52 083	41 707	10 866	52 573	166 021	41 223	207 244
Toimintamenot	-283 145	-4 309	-287 454	-292 904	-4 244	-297 148	-292 742	-4 432	-297 174	-139 016	-4 505	-143 521	-141 489	-4 580	-146 069	-142 794	-4 626	-147 420	-716 041	-18 143	-734 184
Toimintakate (ilman kom-myyntivoittoja)	-244 410	4 539	-239 871	-251 107	4 833	-246 275	-251 905	5 143	-246 762	-97 165	5 819	-91 345	-99 863	5 878	-93 986	-101 087	6 241	-94 847	-550 020	23 080	-526 940
Käyttöomaisuuden myyntivoitot	9 718		9 718	8 011		8 011	4 555		4 555	7 011		7 011	7 267		7 267	6 643		6 643	25 476	0	25 476
TOIMINTAKATE	-234 691	4 539	-230 152	-243 097	4 833	-238 264	-247 350	5 143	-242 207	-90 154	5 819	-84 335	-92 596	5 878	-86 719	-94 444	6 241	-88 204	-524 544	23 080	-501 464
Verotulot	201 451	0	201 451	214 316	0	214 316	223 953	0	223 953	113 367	0	113 367	107 020	0	107 020	105 288	0	105 288	549 628	0	549 628
Kunnallisvero	182 979		182 979	191 915		191 915	202 532		202 532	92 817		92 817	86 257		86 257	84 146		84 146	465 751		465 751
Yhteisövero	4 673		4 673	6 058		6 058	4 446		4 446	3 270		3 270	3 232		3 232	3 372		3 372	14 321		14 321
Kiinteistövero	13 798		13 798	16 343		16 343	16 976		16 976	17 280		17 280	17 530		17 530	17 770		17 770	69 556		69 556
Valtionosuudet	50 715		50 715	39 859		39 859	43 668		43 668	11 236		11 236	12 810		12 810	16 388		16 388	84 103		84 103
Verorahoitus yhteensä	252 165	0	252 165	254 175	0	254 175	267 622	0	267 622	124 603	0	124 603	119 830	0	119 830	121 676	0	121 676	633 731	0	633 731
Rahoitustulot ja -menot	1 807	-1 405	402	1 675	-1 407	268	826	-1 407	-581	18	-1 407	-1 389	-308	-1 407	-1 715	-810	-1 407	-2 217	-275	-5 628	-5 903
Korkotulot	221		221	222		222	202		202	202		202	202		202	202		202	808		808
Muut rahoitustulot (sis. JV:n korvaus peruspääomasta kaupungille)	846	2	849	2 221		2 221	1 991		1 991	1 674		1 674	1 674		1 674	1 674		1 674	7 012		7 012
Korkomenot	-392		-392	-517		-517	-1 267		-1 267	-1 758		-1 758	-2 084		-2 084	-2 586		-2 586	-7 695		-7 695
Muut rahoitusmenot (sis. JV:n korvaus peruspääomasta kaupungille)	1 132	-1 407	-275	-251	-1 407	-1 658	-100	-1 407	-1 507	-100	-1 407	-1 507	-100	-1 407	-1 507	-100	-1 407	-1 507	-400	-5 628	-6 028
VUOSIKATE	19 281	3 134	22 415	12 753	3 426	16 179	21 098	3 736	24 834	34 467	4 412	38 879	26 925	4 471	31 396	26 421	4 834	31 255	108 912	17 452	126 364
Poistot	-17 037	-2 959	-19 996	-18 431	-2 856	-21 287	-20 666	-3 129	-23 795	-22 840	-3 200	-26 040	-24 772	-3 288	-28 060	-26 255	-3 360	-29 615	-94 533	-12 977	-107 510
Alaskirjaukset	-1 481		-1 481	-1 142		-1 142	-1 097		-1 097	-1 836		-1 836	0		0	-9		-9			-2 941
Satunnaiset tulot	0		0	0		0	0		0	0		0	0		0	0		0			0
Satunnaiset menot																					
TILIKAUDEN TULOS	763	175	938	-6 820	570	-6 250	-665	607	-58	9 790	1 212	11 003	2 154	1 183	3 336	158	1 474	1 631	14 378	4 475	15 912
Poistoeron muutos	133		133	118		118															
Vapaaehtoiset varaukset																					
TILIKAUDEN YLI- / ALIJÄÄMÄ	896	175	1 071	-6 702	570	-6 132	-665	607	-58	9 790	1 212	11 003	2 154	1 183	3 336	158	1 474	1 631	14 378	4 475	15 912
Asukasluku 31.12.	44 455	44 455	44 455	45 447	45 447	45 447	46 492	46 492	46 492	47 586	47 586	47 586	48 730	48 730	48 730	49 943	49 943	49 943			
Vuosikate eur / asukas	434	70	504	281	75	356	454	80	534	724	93	817	553	92	644	529	97	626			
Vuosikate / Poistot %	113 %	106 %	112 %	69 %	120 %	76 %	102 %	119 %	104 %	151 %	138 %	149 %	109 %	136 %	112 %	101 %	144 %	106 %			

RAHOITUSOSA

Valtuustoon nähden sitova RAHOITUSLASKELMA (1000 EUROA)	TP 2020			TPE 2021			TA 2022			TS 2023			TS 2024			TS 2025			YHTEENSÄ 2022-2025		
	Kaupunki ilman liikelaitosta	Järvenpään Vesi -liikelaitos	Järvenpään kaupunki yhteensä	Kaupunki ilman liikelaitosta	Järvenpään Vesi -liikelaitos	Järvenpään kaupunki yhteensä	Kaupunki ilman liikelaitosta	Järvenpään Vesi -liikelaitos	Järvenpään kaupunki yhteensä	Kaupunki ilman liikelaitosta	Järvenpään Vesi -liikelaitos	Järvenpään kaupunki yhteensä	Kaupunki ilman liikelaitosta	Järvenpään Vesi -liikelaitos	Järvenpään kaupunki yhteensä	Kaupunki ilman liikelaitosta	Järvenpään Vesi -liikelaitos	Järvenpään kaupunki yhteensä	Kaupunki ilman liikelaitosta	Järvenpään Vesi -liikelaitos	Järvenpään kaupunki yhteensä
Tulorahoitus																					
Vuosikate	19 281	3 134	22 415	12 753	3 426	16 179	21 098	3 736	24 834	34 467	4 412	38 879	26 925	4 471	31 396	26 421	4 834	31 255	108 912	17 452	126 364
Satunnaiset erät	0		0	0		0			0			0			0			0			0
Tulorahoituksen korjauserät	-9 781		-9 781	-8 011		-8 011	-4 555		-4 555	-7 011		-7 011	-7 267		-7 267	-6 643		-6 643	-25 476		-25 476
Investoinnit																					
Käyttöomaisuusinvestoinnit	-36 170	-5 445	-41 615	-57 690	-4 500	-62 190	-66 011	-5 500	-71 511	-47 175	-5 500	-52 675	-42 207	-5 500	-47 707	-47 048	-5 500	-52 548	-202 441	-22 000	-224 441
Rahoitusosuudet inv.menoihin	3 907	10	3 917	3 449		3 449	5 005		5 005	4 732		4 732	4 997		4 997	2 222		2 222	16 956		16 956
Käyttöomaisuuden myyntitulot	11 377		11 377	15 996		15 996	5 359		5 359	11 718		11 718	8 527		8 527	7 793		7 793	33 397		33 397
Varsinainen toiminta ja investoinnit yhteensä	-11 386	-2 301	-13 687	-33 502	-1 074	-34 576	-39 104	-1 764	-40 868	-3 269	-1 088	-4 357	-9 025	-1 029	-10 054	-17 255	-666	-17 921	-68 652	-4 548	-73 200
Antolainauksen muutokset																					
Lainakannan muutokset																					
Lainakannan muutos	37 723		37 723	15 987		15 987	38 868		38 868	4 357		4 357	10 054		10 054	17 921		17 921	71 200		71 200
Muut maksuvalmiuden muutokset	-8 211	2 301	-5 910	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Rahoitustoiminta yhteensä	29 511	2 301	31 813	15 987	0	15 987	38 868	0	38 868	4 357	0	4 357	10 054	0	10 054	17 921	0	17 921	71 200	0	71 200
Kassavarojen muutos	18 126	0	18 126	-17 515	-1 074	-18 589	-236	-1 764	-2 000	1 088	-1 088	0	1 029	-1 029	0	666	-666	0	2 548	-4 548	-2 000
Kassavarat 31.12.			20 589			2 000			0			0			0			0			0
Asukasluku 31.12.			44 455			45 447			46 492			47 586			48 730			49 943			51 196
Nettolainanotto	37 723	0	37 723	15 987	0	15 987	38 868	0	38 868	4 357	0	4 357	10 054	0	10 054	17 921	0	17 921	71 200	0	71 200
Lainakanta 31.12.			229 575			245 562			284 430			288 786			298 841			316 763			330 963
Lainat e/asukas			5 164			5 403			6 118			6 069			6 133			6 342			6 684
Investointien tulo-rahoitus %			59,5 %			27,5 %			37,3 %			81,1 %			73,5 %			62,1 %			54,1 %

INVESTOINTIOSA

Investointiosassa esitetään investointeja koskevat tavoitteet, hankkeiden kustannusarviot ja niiden jaksottuminen investointimenoina suunnitteluvuosille sekä investointeihin saatavat rahoitusosuudet ja muut tulot. Investointiosa perustuu Investointi- ja kiinteistöallianssin johtoryhmän (INKAJR) valmistelemaan 10-vuotiseen investointiohjelmaan, joka käsitellään talousarviokäsittelyn yhteydessä erillisenä asiana.

	Järvenpään kaupunki sis. Jäve			Toteutusvaihe			Kehitysvaihe
	1000 euroa	TP 2020	TPE 2021	2022	2023	2024	2025
Maanmyynti ja -osto	Maan myynti	-969	-779	-804	-1 292	-1 260	-1 150
	Maan ostot	1 842	1 045	995	3 743	1 195	1 195
	Netto	873	266	191	2 451	-65	45
Talonrakennus	Tulot	-217	-317	-375	-150	0	0
	Menot	19 049	32 444	38 460	15 649	18 384	24 294
	Netto	18 832	32 127	38 085	15 499	18 384	24 294
Kunnallistekniikka	Sisäiset tulot JV:ltä	-3 674	-3 125	-4 540	-4 550	-2 890	-2 190
	Ulkoiset tulot (ARA)	-508	-8	-90	-32	-2 107	-32
	Tulot yhteensä	-4 182	-3 133	-4 630	-4 582	-4 997	-2 222
	Menot	12 828	17 460	19 040	18 701	15 655	14 796
	Netto	8 646	14 327	14 410	14 119	10 658	12 574
Liikuntapaikat	Tulot	0	-150	0	0	0	0
	Menot	752	1 422	779	2 126	2 355	2 445
	Netto	752	1 272	779	2 126	2 355	2 445
Osakkeet ja osuudet	Tulot	-472	-7 152	0	-4 855	0	0
	Menot	1 251	1 618	1 618	3 018	1 918	1 618
	Netto	779	-5 534	1 618	-1 837	1 918	1 618
Irtaimistoinvestoinnit	Tulot	-29	-54	0	0	0	0
	Menot	538	2 241	3 119	1 938	700	700
	Netto	508	2 187	3 119	1 938	700	700
Kehitysinvestoinnit	Tulot	0	0	0	0	0	0
	Menot	219	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000
	Netto	219	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000
INVESTOINNIT YHTEENSÄ	Sisäiset tulot JV:ltä	-3 674	-3 125	-4 540	-4 550	-2 890	-2 190
Kaupunki (ilman JV:tä)	Ulkoiset tulot	-2 196	-8 459	-1 269	-6 329	-3 367	-1 182
	Tulot yhteensä	-5 869	-11 584	-5 809	-10 879	-6 257	-3 372
	Menot	36 477	58 230	66 011	47 175	42 207	47 048
	Netto	30 608	46 645	60 202	36 296	35 950	43 676
Järvenpään vesi	Tulot	-101	0	0	0	0	0
	Sisäiset menot (kaup.)	3 674	3 125	4 540	4 550	2 890	2 190
	Ulkoiset menot	1 862	1 375	960	950	2 610	3 310
	Menot yhteensä	5 536	4 500	5 500	5 500	5 500	5 500
	Netto	5 435	4 500	5 500	5 500	5 500	5 500
INVESTOINNIT YHTEENSÄ	Sisäiset tulot JV:ltä	-3 674	-3 125	-4 540	-4 550	-2 890	-2 190
Kaupunki ja Järvenpään Vesi	Ulkoiset tulot	-2 297	-8 459	-1 269	-6 329	-3 367	-1 182
	Tulot yhteensä	-5 970	-11 584	-5 809	-10 879	-6 257	-3 372
	Sisäiset menot (JV:llä)	3 674	3 125	4 540	4 550	2 890	2 190
	Menot	38 340	59 605	66 971	48 125	44 817	50 358
	Menot yhteensä	42 014	62 730	71 511	52 675	47 707	52 548
	Netto	36 043	51 145	65 702	41 796	41 450	49 176

Maanosto ja -myynti

Maanmyynteihin ja ostoihin ohjelmoidaan suunnitellut tonttien myynnit sekä alueiden lunastukset. Ostoihin budjetoidaan myös mahdolliset kaupungin omistamien rakennusten purut, mikäli purku kiinteistökehityksen nostaa tontin myyntikelpoisuutta.

Valtuustoon nähden sitova

1000 euroa	TPE 21	INV 22	INV 23	INV 24	INV 25	Summa 22-25
Maanmyynti	-779	-804	-1 292	-1 260	-1 150	-4 506
Maanosto	1 045	995	3 743	1 195	1 195	7 128
Netto	266	191	2 451	-65	45	2 622

Talonrakennus

Talonrakennuksen investoinnit jaetaan erillisiin hankkeisiin sekä allianssi-investointeihin. Allianssi-investoinnit sisältävät kaupungin omistaman rakennuskannan korjaukset, joilla ylläpidetään kiinteistön arvoa ja kuntoa siten, että rakennus pysyy kunnossa käyttökänsä loppuun sekä muutostyöt, joilla mahdollistetaan tilojen käyttötarkoitusten muutoksia ja parannetaan toiminnallisuutta. Suuremmat peruskorjaukset ja perusparannukset, jotka pidentävät rakennuksen käyttöikä ja uudiskohteet tarkastellaan erillisinä hankkeina, joille määritellään hankekohtainen budjetti.

Valtuustoon nähden sitova

Talonrakennusinvestoinnit	Hankkeen budjetti	TPE 2021	INV 22	INV 23	INV 24	INV 25	Summa 22-25
Allianssin investoinnit		8 400	7 800	7 800	5 700	5 700	27 000
Allianssin tekniset investoinnit		6 400	6 400	6 400	4 700	4 700	22 200
Allianssin toiminnalliset investoinnit		2 000	1 400	1 400	1 000	1 000	4 800
Hankevalmistelu ja riskivaraus		1 200	1 200	700	700	700	3 300
Korjaushankkeet	35 660		100	6 110	11 850	15 700	33 760
Koulut							
JYK ja Juhola - Kansakoulunkatu	15 300			1 000	5 500	8 000	14 500
Mankalan koulu, peruskorjaus	5 550				2 350	2 100	4 450
Päiväkodit							
Kyrölän koulun muutos (pk)	1 210		100	1 110			1 210
Vihtakadun yksikkö, peruskorjaus	4 000			4 000			4 000
Muut rakennushankkeet							
Järvenpää-talo peruskorjaus	7 700				3 300	4 400	7 700
Kirjaston julkisivu ja salaojaremontti	1 900				700	1 200	1 900
Uudisrakennushankkeet	85 410	21 119	28 985	889	134	2 194	32 202
Koulut							
Kartanon yhtenäiskoulu	20 000					2 000	2 000
Uusi Harjula	22 200	12 540	4 510	40	40	100	4 690
JYK ja Juhola - uudisrakennus	22 410	5 000	15 410	812	94	94	16 410
JYK ja Juhola - uudisrakennus - valtionavustus	-750	-225	-375	-150			-525
Väistötilavaraus	1 000	500	500				500
Päiväkodit							
Hyvinvointikampuksen pvk	8 600	304	40	187			227
Oinaskadun hanke	8 200	2 000	6 200				6 200
Muut rakennushankkeet							
Kaupungin varikko	3 750	1 000	2 700				2 700
Kaikki yhteensä	121 070	30 719	38 085	15 499	18 384	24 294	96 262

Kunnallistekniikan rakentaminen

Kunnallistekniikan investointiohjelma on jaettu olevan kunnallisteknisen infrastruktuurin kuten katujen, puistojen ja yleisten alueiden korjausinvestointeihin ja uusien alueiden investointeihin. Määrärahat on esitetty alueittain/hankkeittain. Uusien alueiden rakentamiseen liittyy maanmyyntituloja alueiden valmistumisen edetessä.

Valtuustoon nähdän sitova

Sitovuustaso/hankkeet netto 1000 euroa	Hankkeen						Summa 22-25
	budjetti	MTA 21	INV 22	INV 23	INV 24	INV 25	
Kunnallistekniikka	102 971	14 330	14 410	14 119	10 658	10 284	49 471
Uudet alueet	44 916	6 315	7 875	7 294	4 978	5 209	25 356
Alhotien alue	80	80					
Lepola IV	740		740				740
Pajalanpiha	1 880	260		820	700		1 520
Pietilän Yritysalue	1 500		500		1 000		1 500
Seutulan alue	500	500					
Jampan keskus, Mahlapolku	110	110					
Haarajoen pato, kalaportaat	240		210				210
Yleisten alueiden viimeistely	3 120	420	300	300	300	300	1 200
Pilaantuneet maa-alueet, yleiset alueet	3 150	300	300	300	310	310	1 220
Hulevesirakenteet	2 100	200	200	200	200	210	810
Maankaatopaikan laajennus, uusi allas (sis. lumenkaatopaikka)	150	50	50	50			100
Jalostettavat kiinteistöt	400			400			400
Kunnallistekniikan jakamaton määräraha	3 380	380	300	300	300	300	1 200
Kunnallistekniikan suunnittelu	5 005	755	425	425	425	425	1 700
Annitädinpiha	2 500			1 260	1 240		2 500
Lehmustien pientalotontit	2 320		800	1 520			2 320
Väylän ja Elyn yhteiset hankkeet 2024-2031	6 400				800	800	1 600
Haarajoen silta (jalankulku joen yli, tuleva kaava-alue)	175				175		175
Ainolan aluekeskus	11 166	3 260	4 050	1 719	-472	2 864	8 161
Infran peruskorjaus	58 055	8 015	6 535	6 825	5 680	5 075	24 115
Vanhankylänniemi	3 615				300	900	1 200
Yhteiskoulun alue (JYK) + Sipoontien ak	1 500	710	790				790
Wärtsilän teollisuusalue	3 240	2 890	350				350
Keskustan kehittäminen	7 160		2 720	1 890	1 050		5 660
Kinnarin koulun alue	520		100				100
Puistot	2 445	405	210	210	220	220	860
Pyöräilyn kehittäminen	6 815	815		800	1 000	1 000	2 800
Liikenneturvallisuus	700	70	70	70	70	70	280
Liikennevalojen uusiminen	300	30	30	30	30	30	120
Viitoituksen uusiminen	300	30	30	30	30	30	120
Katujen peruskorjaus	12 110	1 150	600	600	1 100	1 140	3 440
Katuvalaistus, elohopealamppujen vaihto ja valaistuksen saneeraus	3 360	360	250	250	250	500	1 250
Katuvalojärjestelmän uusiminen	150			50	50		100
Keskusta-alueen viheralueiden ja kaupunkiympäristön parantaminen	440	30	30	30	30	30	120
Asfalttipäällysteiden uusiminen	7 400	560	500	500	710	730	2 440
Kunnallistekniikan suunnittelu	4 905	655	425	425	425	425	1 700
Yhteiskoulun alue, Juholankatu (St 1)	300	300					
Venelaitureiden korjaus (Vanhankylänniemi, Tervanokka)	10	10					
Sävelpuisto	430		430				430
Sahankaari	415				415		415
Sibeliuksenväylä	1 940			1 940			1 940

Liikuntapaikkarakentaminen

Liikuntapaikkarakentamiseen sisältyy liikuntapaikkojen ja -alueiden rakentaminen sekä erilaiset rakennelmat, jotka eivät ole varsinaisia rakennuksia.

Valtuustoon nähden sitova							
Sitovuustaso/hankkeet netto 1000 euroa	Hankkeen budjetti	MTA 21	INV 22	INV 23	INV 24	INV 25	Summa 22-25
☒ Keskuskenttä ja Juholanpelto	7 515		500	2 005	2 155	2 235	6 895
Keskuskenttä ja Juholanpelto	7 515		500	2 005	2 155	2 235	6 895
☒ Liikuntapaikkojen ylläpito		1 230	279	121	200	210	810
Kuntoratojen ylläpito ja kehittäminen		270	279	71	150	30	530
Juholanmäen tekojään jäähdytyskontti ja muuntaja		880					
Lähiliikuntapaikat		50		50	50		100
Beachvolley peruskorjaus		30					
Harjulan kenttä hiekkatekonurmikentäksi						180	180
☒ Muut		350					
H15 monitoimihallin pysäköinti ja hulevedet		350					
Kaikki yhteensä	7 515	1 580	779	2 126	2 355	2 445	7 705

Osakkeet ja osuudet

Osakkeet ja osuudet koostuvat suunnitelluista osakkeiden ja osuuksien merkitsemisestä tai kaupungin omistamien osakkeiden myynneistä. Osakemenoksi kirjataan myös esimerkiksi Koy Järvenpään Terveystalon lainanlyhennysten rahastoitava osuus.

Valtuustoon nähden sitova						
Kohteet netto 1000 euroa	TPE 21	INV 22	INV 23	INV 24	INV 25	Summa 22-25
Koy Järvenpään Terveystalo	1618	1 618	1 618	1618	1618	6 472
HSL-kuntayhtymä				300		300
Perheläyhtiöt / Koy Järvenpään Liiketalo	-6 500		-3 483			-3 483
Asemanmäen pysäköinti			-1 372			-1 372
Uusi pysäköintitalo	0		1 400			1 400
Kaikki yhteensä	-4 882	1 618	-1 837	1918	1618	3 317

Irtaimistoinvestoinnit

Irtaimistoinvestointeihin kuuluu investoinnit koneisiin, kalustoon ja laitteisiin sekä aineettomat investoinnit kuten järjestelmät. Irtaimistoinvestointeja seurataan palvelualueittain.

Irtaimistoinvestoinnit yhteensä

Valtuustoon nähden sitova						
Irtaimistoinvestoinnit yhteensä 1000 €	TPE 21	INV 22	INV 23	INV 24	INV 25	Summa 22-25
Hyvo	250	245	218	150	200	813
Kauke	428	495	285	70	65	915
Konpa	954	1 884	850	225	285	3 244
Opka	438	495	585	255	150	1 485
Yhteensä	2 070	3 119	1 938	700	700	6 457

Irtaimistoinvestoinnit hankkeittain

Palve	Hanke netto 1000 €	TPE 21	INV 22	INV 23	INV 24	INV 25	2022-2025
Hyvo	HYVO Esikunta (yleisvar.) kalusteiden korvausinvestoinnit	100	100	100	150	150	500
	Siirtoesitys: Jäänhoitokone Juholan kenttä	150					0
	Liikunnan investoinnit (Nurmialueiden hoitolaitteet, Tervanokan lainauskontin päivitys, latujen kunnostus (moottorikelkka) jne.)		50	15			65
	Musiikkiopiston flyygeli					50	50
	Hyvo Summa	250	150	115	150	200	615
Kauke	Levysepänkatu ensikalustaminen (Ktekniikan ja Veden uudet tilat)		20				20
	Kauke Summa		20				20
Konpa	Perhelän ensikertainen kalustaminen		300				300
	Siirtomääräraha: Perhelän irtaimisto/ICT/laitehankinnat	20	130				130
	Konpa Summa	20	430				430
Opka	OPKA Esikunta kalusteiden korvausinvestoinnit (yleisvar.)	10	10	10	10	10	40
	Opetuksen oppimisympäristöjen päivittäminen	200	150	150	100	100	500
	Varhaiskasvatuksen oppimisympäristön päivittäminen	40	40	40	40	40	160
	Uuden Kyrölän päiväkodin kalustus ja varustus (Kyrölän koulun muutos päiväkodiksi)			95	30		125
	Harjulan ensikertainen varustus		175	55			230
	JYK ensikertainen varustus			180	55		235
	Oinaskadun pk/alkuopetus			55	20		75
	Siirtomääräraha: Cooperin päiväkodin ensikertainen varustelu	7					0
	Siirtomääräraha: Esikunnan kalustehankinnat	10					0
	Siirtomääräraha: Opetushenkilöstön luokkien ergonomiakalusteet ja oppilaiden korvaavat kalusteet	50					0
	Siirtomääräraha: Oppimisympäristöjen uusiminen	50					0
	Opka Summa	367	375	585	255	150	1365
	Kaikki yhteensä	637	975	700	405	350	2430

ICT-investoinnit hankkeittain

Palvelualue	Hanke netto 1000 €	TPE 21	INV 22	INV 23	INV 24	INV 25
Hyvo	Virtuaalinen opisto		50	50		
	Finna yhteensopiva/integroitava kokoelmanhallintajärjestelmä		30			
	Opiston (opistojen) hallintajärjestelmien uusinta		15	23		
	Yhdistysrekisterin toiminnallisuuksien siirto CRM-ympäristöön			30		
	Hyvo Summa		95	103		
Kauke	Infran paikkatieto		20	50		
	Katunäkymäkuvat	35		35		35
	Kauken arkistojen digitointi	80	80	30		
	Ortokuvat		30		30	
	Rakennusvalvonnan arkiston digitointi	35	35	30	30	30
	Paikkatietojärjestelmän kokonaisuudistus	100	220	50		
	Siirto:Paikkatietomallin kehittäminen (3D kaupunkimalli)	135	80	80		
	Siirto: Lupapisteen kehittäminen (laskutus, laajennus)	18				
	Siirto:Katurekisterin kehittäminen (karttatiedot)	25	10	10	10	
Kauke Summa		428	475	285	70	65
Konpa	Perustietotekniikka ja tietoliikenne	200	600			
	Tenanttien eriyttäminen		100			
	Hybrid ja virtuaalitapahtumien alusta ja toimintamalli				60	
	Automatisointi: tekninen toteutus + pilottitoteutukset (koulupaikkahakemus ja laskutusmääräykset)	40				
	Integraatiot - uusien perustaminen / vanhojen siirtämistä	25	25	10	10	
	Digitaalisten palveluiden kehittäminen		100	50	50	
	Mobiiliaplikaatio ja mobiiliasioinnin kehittäminen			100	50	
	Tekninen alusta digitaalisille palveluille (alusta, konsepti, visuaalinen ilme)	120	150	100		
	Sähköinen arkisto	100	60	20		
	Asiakirjahallinnan järjestelmien uusiminen					100
	IAM		50	50		
	VDI		50	50		
	SAM-palvelu			100		
	Kokonaisarkkitehtuuri ja tiedonhallintalain vaatimukset	50				
	Kuntatietohanke	49	9			
	Tietojohtamisen ja tiedolla johtamisen tekninen kehittäminen (mm. tietoaallas, -varasto, PowerBI:n käyttöönotto)	100	10	10	10	
	Aktivointivaraus (palkat)	200	200	200		
	Siirtomäärärahat aktivointi	50	100	100		
	Kohdentamaton				105	185
Konpa Summa		934	1454	850	225	285
Opka	Pedagogisen dokumentoinnin ympäristö sekä varhaiskasvatuksen henkilöstön työpöytä		70			
	Varhaiskasvatuksen resurssiohjauksen kehittäminen (prosessi, integraatiot, tietovarastotyöt, raportit ym.)	50	50			
	Siirtoesityksissä: Palveluverkkotyökalu	21				
Opka Summa		71	120			
Kaikki yhteensä		1433	2144	1238	295	350

Kehitysinvestoinnit

Kehitysinvestointeihin on varattuna määräraha tuottavuus- ja vetovoimainvestointeihin. Kehitysinvestointien toteuttamisen edellytyksenä on kannattavuuslaskelma, jolla osoitetaan selkeästi, että investointi maksaa itsensä. Hankkeet valikoituvat vuoden aikana. *Kaupunginjohtaja päättää yksittäisten kehitysinvestointien käynnistämisestä 100 000 euroon asti ja sen ylittävistä hankkeista päättää kaupunginhallitus.*

Valtuustoon nähden sitova

Netto 1000 €	TPE 21	INV 22	INV 23	INV 24	INV 25	Summa 22-25
Vetovoimahankkeet	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	4 000
Tuottavuushankkeet	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	4 000
Kaikki yhteensä	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000	8 000

Järvenpään vesi

Järvenpään veden investointeihin sisältyy veden toimialaan kuuluvat vesihuoltojärjestelmien, viemärien tms. toteutus. Investoinnit toteutetaan suurelta osin kunnallistekniikan investointien yhteydessä.

Valtuustoon nähden sitova							
Sitovuustaso/hankkeet netto 1000 euroa	Hankkeen budjetti	MTA 21	INV 22	INV 23	INV 24	INV 25	Summa 22-25
Jäve	56 260	5 000	5 500	5 500	5 500	5 500	22 000
Uudet alueet	11 000	1 780	1 150	2 730	1 370	1 370	6 620
Lepola III + Maamiehenkadun alue	30					30	30
Pajalanpiha	410			320	90		410
Rantapuisto	50					50	50
Seutulan alue	80	80					
Terholan pientaloalue	250					250	250
Jampan keskus, Mahlapolku	80	80					
Pietilän Yritysalue	500				500		500
Jalostettavat kiinteistöt	440			440			440
Kunnallistekniikan jakamaton määräraha	1 000	100	100	100	100	100	400
Kunnallistekniikan suunnittelu	1 650	150	150	150	150	150	600
Annitädinpiha	500			240	260		500
Poikkien Yritysalue ja Ainolan aluekeskus	2 530	1 370	200	300	70	590	1 160
Lehmustien pientalotontit	1 880		700	1 180			1 880
Väylän ja Elyn yhteiset hankkeet 2024-2031	1 600				200	200	400
Infran peruskorjaus	45 260	3 220	4 350	2 770	4 130	4 130	15 380
Jäve:n omat investoinnit	25 920	960	660	650	2 310	3 010	6 630
Alankotien kevytväylä ja Sahankaari	50				50		50
Liikenneturvallisuus	300	30	30	30	30	30	120
Sibeliuksenväylä ja ak	200			200			200
St 1 ja Sävelpuisto	780	210	570				570
Puistot	400	40	40	40	40	40	160
Vanhankylänniemi	600				600		600
Yhteiskoulun alue (JYK) + Sipoontien ak	2 020	590	1 430				1 430
Wärtsilän teollisuusalue	640	640					
Katujen peruskorjaus	9 600	600	900	900	900	900	3 600
Keskustan kehittäminen	2 820		470	800	50		1 320
Kinnarin koulun alue	280		100				100
Kunnallistekniikan suunnittelu	1 650	150	150	150	150	150	600

KONSERNIYHTEISÖT

Konsernilla tarkoitetaan emoyhteisön sekä yhden tai useamman juridisesti itsenäisen yhteisön muodostamaa taloudellista kokonaisuutta, jossa emoyhteisöllä on yksin tai yhdessä muiden konserniin kuuluvien yhteisöjen kanssa määräysvalta. Konsernisuhteen aikaansaava määräysvaltasuhde voi perustua myös siihen, että tytäryhteisöllä on yksin tai yhdessä muiden tytäryhteisöjen kanssa määräysvalta toisessa yhteisössä. Käsitteet konserni, määräysvalta sekä tytär- ja osakkuusyritys on määritelty kirjanpitolaissa. Kuntalaissa määritelty kuntakonserni vastaa kirjanpitolain konsernia.

Järvenpään kaupunkikonserniin kuuluvat kaupunki ja ne osakeyhtiöt, säätiöt, yhdistykset ja muut yhteisöt, joissa kaupungilla yksin tai yhdessä tytäryhteisöjen kanssa on määräysvalta sekä kuntayhtymät ja muut yhteisöt, joissa kaupunki on osakkaana tai jäsenenä.

Konsernijohdon muodostavat ne viranomaiset, jotka esittelevät, päättävät ja toimeenpanevat konserniyhteisöä koskevia asioita valtuuston hyväksymän omistajastrategian ja talousarvion sekä johtosääntöjen mukaisesti.

Omistajapolitiikassa noudatetaan kaupunginvaltuuston 15.11.2010 § 87 hyväksymää ja talousjohtajan päätöksellä tarkistettua omistajaohjeistusta. Kaupunginvaltuuston hyväksymä strategia ja kaupungin voimassa olevat henkilöstöohjeet sitovat konsernia soveltuvin osin. Omistajaohjeistuksen ja konserniohjeen päivitys on meneillään.

Tytäryhteisöt

Tytäryhteisöjä ovat sellaiset osakeyhtiöt, yhdistykset ja muut yhteisöt sekä säätiöt, joissa kaupungilla on yksin tai yhdessä toisen tytäryhteisön kanssa määräysvalta. Kaupungilla on määräysvalta kohdeyhteisössä silloin, kun

- sillä on enemmän kuin puolet kaikkien osakkeiden tai osuuksien tuottamasta äänimäärästä tai
- sillä on yhtiöjärjestyksen, -sopimuksen tai yhdistyksen, säätiön tai niihin verrattavien sääntöjen nojalla oikeus nimittää tai erottaa enemmistö yhteisön hallituksen tai vastaavan toimielimen jäsenistä, taikka enemmistö sellaisen toimielimen jäsenistä, joka nimittää hallituksen tai
- sillä on sopimuksen perusteella edellä selostettua vastaava määräämisvalta.

Järvenpää konserniin kuuluvat tytäryhtiöt ovat:

- Järvenpään Mestariasunnot Oy
- Mestari toiminta Oy
- Kiinteistö Oy Järvenpään Terveystalo
- Järvenpään Pysäköinti Oy (sis. Kiinteistö Oy Terveyskeskuskampuksen Pysäköinti 1)
- Kiinteistö Oy Järvenpään Asemamaän Paikoitustalo
- Asunto Oy Järvenpään Perhelä 1
- Asunto Oy Järvenpään Perhelä 3
- Kiinteistö Oy Järvenpään Perhelä 5
- Kiinteistö Oy Järvenpään Perhelä 6
- Kiinteistö Oy Myllytie 3

Koy Myllytie 3:n purkuprosessi on käynnissä.

Kuntayhtymät

Osa kaupungin peruspalveluista, erityisesti sosiaali- ja terveydenhuollossa ja opetustoimessa, tuotetaan kuntayhtymissä. Kuntayhtymissä toiminnan pääpaino on tuotettavissa palveluissa ja kuntayhtymään

sijoitetulla omaisuudella luodaan ainoastaan edellytykset palvelutuotannolle. Osa kuntayhtymistä perustuu lainsäädäntöön ja osa vapaaehtoisuuteen.

Järvenpää konserniin kuuluvat kuntayhtymät ovat:

- Keski-Uudenmaan sote –kuntayhtymä
- Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiirin kuntayhtymä
- Eteva kuntayhtymä
- Uudenmaan Päihdehuollon kuntayhtymä
- Keski-Uudenmaan koulutuskuntayhtymä
- Tuusulan Seudun Vesilaitos kuntayhtymä
- Keski-Uudenmaan vesiensuojelun liikelaitoskuntayhtymä
- Uudenmaan liitto

Maakuntauudistuksen yhteydessä sotepalveluja tuottavien kuntayhtymien osuudet siirtyvät hyvinvointialueelle.

Konserniyhteisöjen tavoitteet ja seuranta

Konserniyhteisöjen tavoiteasetanta on vuoden 2020 talousarvion laadinnasta alkaen sidottu tiukemmin kaupungin talousarviokäsittelyyn. Konserniin kuuluville olennaisimmille tytäryhteisöille asetetaan talousarvion laadinnan yhteydessä strategisten päämäärien toteuttamista tukevat, valtuustoon nähden sitovat tavoitteet.

Kuntayhtymien ja muiden kaupungin osin omistamien yhteisöjen valvonta- ja ohjausvastuu on toiminnan sisällöstä vastaavalla palvelualueella. Yhteisöjen toiminnassa tapahtuvista poikkeamista ja muista yhteisöihin liittyvistä, oleellisista, kaupungin toimintaan vaikuttavista tekijöistä raportoidaan osavuosisiraportin yhteydessä ao. sitovuustason raporttiin sisällytettävässä osiossa alla esitetyn mukaisesti.

Raportointi	Yhteisö
Konsernipalvelut	Koy Järvenpään harjoitushalli
	Nimeltä mainitsemattomat ja palveluihin suoraan linkittymättömät yhteisöt
Keusote	Keski-Uudenmaan sote –kuntayhtymä
	Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiirin kuntayhtymä
	Eteva kuntayhtymä
	Uudenmaan Päihdehuollon kuntayhtymä
	Kiljavan Sairaala Oy
	Sosiaalitalo Oy
	Muut terveys- ja sosiaalipalveluihin liittyvät yhteisöt
Tilaomistus	Muut tilojen omistukseen liittyvät asunto- ja kiinteistöosakeyhtiöt sekä muut yhteisöt
Kaupunkikehitys	Kiertokapula Oy
	Keski-Uudenmaan ympäristökeskus
	Muut kaupunkikehityksen palveluihin liittyvät yhteisöt
KOM-myyntivoitot	Kiinteistö Oy Myllytie 3
	Kiinteistö Oy Järvenpään Asemamaän Paikoitustalo
	Asunto Oy Järvenpään Perhelä 1
	Asunto Oy Järvenpään Perhelä 3
	Kiinteistö Oy Järvenpään Perhelä 5
	Kiinteistö Oy Järvenpään Perhelä 6
	Muut kiinteistöjen jalostukseen liittyvät yhteisöt
Opetus ja kasvat	Keski-Uudenmaan koulutuskuntayhtymä
	Muut opetuksen ja kasvatuksen palveluihin liittyvät yhteisöt
Hyvinvointi	Hyvinvoinnin palveluihin liittyvät yhteisöt
Järvenpään Vesi	Tuusulan Seudun Vesilaitos kuntayhtymä
	Keski-Uudenmaan vesiensuojelun liikelaitoskuntayhtymä
	Muut vesiliikelaitoksen palveluihin liittyvät yhteisöt

Tärkeimpien tytäryhtiöiden tavoitteet tuodaan talousarvion liitteeksi kaupunginhallituksen talousohjelmaesitykseen talousjaoston käsittelyn jälkeen.

LIITTEET

1. Järvenpään vesi liikelaitoksen talousarvio
2. Kooste palvelualueiden riskikartoituksesta
3. Konserniyhteisöjen tavoitteet 2022-25 (lisätään kaupunginhallituksen esitykseen)
4. Keski-Uudenmaan sote -kuntayhtymän talousarvioesitys – Järvenpää
(lisätään kaupunginhallituksen esitykseen)

Järvenpään Vesi

Talousarvio 2022

**Taloussuunnitelma
2023-2025**

Johtokunta 22.9.2021

Järvenpään Vesi

Keskeiset palvelut

Talousveden toimittaminen

Järvenpään Vesi toimittaa toiminta-alueellaan asiakkailleen laadultaan moitteetonta talousvettä. Vesijohtovesi Järvenpään hankitaan Keski-Uudenmaan Vesi kuntayhtymältä (KUVESI).

Viemäriveriesien johtaminen

Järvenpään Vesi johtaa jätevedet puhdistettavaksi ympäristöä suojellen. Jätevedet johdetaan puhdistettavaksi yhteistoiminnassa Keski-Uudenmaan vesiensuojelun liikelaitoskuntayhtymän (KUVES) kanssa Helsingin Viikinmäen keskuspuhdistamoon.

Rakennetun hulevesiverkon alueella laitos hoitaa huleveden poisjohtamisen vesistöihin.

Muutokset toimintaympäristössä ja taloudessa 2022 - 2025

Talousveden toimittaminen ja jäteveden johtaminen

Vuonna 2022 - 2025 talouteen vaikuttavana asiana ovat Järvenpään Veden kustannusten nousu palvelumaksujen osalla sekä rakennusmateriaalien hintojen korotukset ja muut indeksikorotukset. Investoinnit ovat suuri menoerä ja näiden edellä mainittujen johdosta Järvenpään Vesi joutuu varautumaan taksojen korotuksiin suunnitelmakaudellaan. Taksojen korotukset ovat olleet hyvin maltillisia vuoden 2014 korotuksesta alkaen, koska sen jälkeen taksojen tarkistus tehtiin vasta 1.4.2020. Jäteveden johtamisessa suunnittelukaudella 2022 - 2025 talouteen vaikuttavana asiana ovat myös Keski-Uudenmaan vesiensuojelun liikelaitoskuntayhtymän (KUVES) taksojen korotukset. Lisäksi vuosittaisten sademäärien kasvu on vaikuttanut poisjohdettavaan jätevesimäärään, jonka seurauksena jäteveden johtamisesta aiheutuneet kulut ovat lisääntyneet.

Muita muutoksia toiminnassa ja taloudessa

Kaupunkiympäristössä on käynnissä toimitilojen muutoshankkeita, joilla on vaikutusta toimitilojen käyttöön myös Järvenpään Veden osalla. Hallintohenkilökunta on siirtymässä Perhelään rakennettavaan toimitilaan ja operatiivinen toiminta varastoineen, Levysepänkadun toimitilaan vuosien 2022-2023 aikana.

Muutoksia ja kehittämistarpeita toiminnassa

Henkilöstössä on tehty vuoden 2021 aikana uusia henkilöstörekrytointeja, joiden yhteydessä on tehty tehtävänimikemuutoksia ja tarkennuksia tehtäväkuvauksiin, joilla on vaikutusta myös henkilöstömenoihin. Korona on vaikuttanut mm. etätöiden kautta toiminnan kehittymiseen esim. Teams-kokouksilla, jotka ovat vähentäneet kokouksien työmatkoihin käytettäviä aikoja. Kustannussäästöä on tullut mm. sisäisten ja ulkoisten matkakulujen vähentymisellä.

Lisäksi on käynnissä asiakaspalvelujärjestelmän kehittäminen/uusiminen, johtuen vanhentuneesta asiakastietojärjestelmästä ja asiakasmäärän kasvusta. Hankinta on vuoden 2021 aikana ja käyttöönotto vuoden 2022 aikana. Asiakaspalvelujärjestelmän avulla asiakaspalvelua saadaan kevennettyä mm. työtilausten ja asiakaspalvelun sähköistämällä ja toiminnanohjauksella.

Perhelän ja Levysepänkadun toimitilat tuovat mukanaan toiminnallisia muutoksia hallinnon ja operatiivisen toiminnan välillä, koska henkilökunta jakaantuu eri puolille kaupunkia. Toimitilamuutokset saattavat aiheuttaa tiedonkulun, vuorovaikutuksen, yhteishengen ja asiakaspalvelun heikentymistä, joihin tulee varautua.

Arvio toimialan riskeistä

Osana Järvenpään Veden valmiussuunnitelmaa on riskianalyysi, joka on tehty vesihuollon eri osa-alueille. Analyysissä on kartoitettu riskitasot ja määritetty niille tehtävät toimenpiteet. Järvenpään Vedellä on käytössä sähköisen talousveden (WSP) ja jäteveden (SSP) riskienhallintajärjestelmän.

Valmiussuunnitelman ja riskianalyysin mukaan Järvenpään Veden merkittävimpinä riskeinä voidaan pitää toiminnallisia, taloudellisia ja ympäristöön kohdentuvia riskejä.

Toiminnallisena riskinä on henkilökunnan vähyys, esimerkiksi maailmanlaajuisen sairausepidemian yhteydessä taikka talousveden saastumisen yhteydessä.

Talousveden saastuminen on myös taloudellinen riski, siitä aiheutuvat taloudelliset korvaukset voivat olla merkittäviä. Riskinä on myös rankkasateiden tai viemärien sortumisien aiheuttamat viemäritulvat, joista saattaa aiheutua ympäristöhaittoja ja korvausvaatimuksia. Rankkasateiden riskienhallintaa auttaa Järvenpään rakennetut hulevesien viivytys- ja käsittelyaltaat sekä viemäriverkostoille tehdyt huolto-ohjelmat. Lisäksi kaavoituksesta annetaan määräyksiä hulevesien tonttikohtaiseen viivytykseen.

Riskienhallinnan tukena ovat mm. valmiussuunnitelmat, Järvenpään Veden kriisiohje, viestintäohje ja varallaolijan käsikirja, joissa on ohjeistus valmiuden ja riskitilanteiden ennakointiin ja niiden hoitamiseen. Lisäksi henkilöstön vesihuollon koulutukset mm. vesityökortin suoritus, toimintaohjeiden selkeytys, asiakkaille teetetyn vesioppaan, pienentävät riskitilanteita ja niiden syntymistä. Kriisitilanneharjoituksia pyritään järjestämään yhteistyössä Keski-Uudenmaan Veden, Keski-Uudenmaan ympäristökeskuksen ja naapurikuntien vesihuoltolaitoksien kanssa. Myös laitoksen omia kriisitilanneharjoituksia järjestetään ja on järjestetty.

Merkittävänä asiana riskienhallinnassa on myös vesihuollon varallaolojärjestelmä, jolla taataan mm. vesihuollon erityistilanteissa syntyvien lisävahinkojen syntymistä ja asiakkaille syntyvien haittojen nopeaa korjaamista sekä veloitteita mm. vedenjakelun keskeytystilanteissa syntyvistä korvausvaatimuksista. Varallaolija varmistaa mm. varavoimakoneiden avulla sähkökatkotilanteissa pumppaamoiden varavoimalla tuotetun sähkön saannin.

Varallaoloa ja häiriötilanteita tukee häiriötekstiviestijärjestelmä ja siihen liittyvä nettisivuilla oleva häiriökartta. Nämä edellyttävät 24/7 palvelua, jotta häiriötilanteista tiedottaminen saataisiin tehtyä mahdollisimman oikea-aikaisesti.

Myös verkostojen uusimiseen on panostettu ja uusimistyötä on tehty alueellisina kokonaisuuksina.

Verkostojen toiminnan riskin pienentämiseen vaikuttaa jo tehdyt ja nyt suunnittelun alla olevat vesihuollon uusimistyöt.

Vesitornille on viime vuosina tehty merkittäviä kunnossapitotyöitä, joilla varmistetaan vesitornin toimivuus vuosikymmeniksi eteenpäin.

Taloudellisena riskinä on mm. mittavat vahingonkorvauksiin liittyvät riskit.

Talousarvioon liittyen on tehty erillinen Järvenpään Veden riskien arvioinnin kartoitus.

Sitovat toiminnalliset tavoitteet 2022-2025

Strateginen päämäärä	Sitova tavoite	Keino	Vuosi	Sitovuus
Tehokkaat palvelutuotantoprosessit	Järvenpään Vesi huolehtii, että toimintavarmuuteen liittyvät keskeiset tekijät on tiedostettu ja huomioitu toiminnan suunnittelussa	Toimintavarmuuteen liittyvien asioiden huomiointi ja seuranta eri toiminta- ja suunnitteluprosesseissa. Osallistutaan toimintavarmuuteen liittyviin koulutustilaisuuksiin. Seurataan riskiarvion tavoitteiden toteutumista	2022-2025	johtokunta
Tehokkaat palvelutuotantoprosessit	Pidämme vesihuoltoverkostomme hyvässä toimintakunnossa.	Vesihuoltoverkostojen uusiminen ja ennakkohuolto on suunnitelmallisesti toteutettu. Ammattitaitoinen ja riittävä henkilökunta. Toimivat ja ajanmukaiset järjestelmät, työvälineet ja kalusto. Tarkoituksenmukaiset toimitilat.	2022-2025	johtokunta
Hyvä elämä ja toimiva arki	Toimintamme on asiakaslähtöistä ja tiedotamme palveluistamme, lisäämme asiakkaidemme tietoisuutta heidän vaikutusmahdollisuuksistaan kestävä kehityksen mukaisen ja toimivan vesihuollon edistämiseksi.	Saatuihin asiakaspalautteisiin reagoiminen viipymättä. Asukkaita tiedotetaan aktiivisesti Järvenpään Veden toiminnasta. Osallistamme asiakkaita vesihuollon suunnittelukohteissa. Ajanmukaiset ja ajantasalla olevat tietojärjestelmät.	2022-2025	johtokunta
Tehokkaat palvelutuotantoprosessit	Mittaamattoman talousveden ja jätevesiverkoston hulevesien vähentäminen.	Talousveden vesimäärän mittaamisen kehittäminen. Rakentamiskohteissa käytetyn talousveden vesimäärän huomioiminen kokonaisvesimäärässä. Jätevesiverkoston alueelliset vuotovesitukimukset ja havaittujen virheiden korjaaminen. Investointimäärärahojen kohdentaminen vesihuollon ongelmakohteisiin. Vuotovesien vähentämisen huomioiminen vesihuollon suunnittelussa.	2022-2025	johtokunta
Osaava ja kehittävä henkilöstö	Koko henkilökunta huomioidaan toiminnan kehittämisessä. Parannamme työhyvinvointia ja työturvallisuutta. Ei tapaturmia.	Henkilökunnan osallistaminen toiminnan kehittämiseen. Itseohjautuvuuden tukeminen. Henkilökunnan koulutussuunnitelman mukaiset henkilökohtaiset tavoitteet ja toteutuma. Edelleen kehitetään hyvin toimivaa sisäistä yhteistyötä. Tyhy toiminta. Työtapaturmien ennaltaehkäisy.	2022-2025	johtokunta

Keskeiset suoritteet ja tunnusluvut

Talousveden toimittaminen	TP2020	KS 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025
Veden myynti (1000 m3)	2 333	2 395	2 405	2 410	2 415	2 420
Ostettu vesi (1000 m3)	2 601	2 650	2 670	2 680	2 690	2 700
Vesitaksa €/m3 (alv 0 %)	1,23	1,23	1,34 (1.4.22 alk.)	1,42 (1.4.23 alk.)	1,42	1,49 (1.4.25 alk.)
Vesijohtoverkosto km	218	218	220	220	221	221
Saneeratut vesijohdot, km	1,6	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2
Vesimittarien vaihto kpl	614	500	500	500	1 000	1 000
Toimintatuotot (1000 €)	3 608	3 737	4 003	4 383	4 528	4 719
Toimintakulut (1000 €)	2 139	2 138	2 131	2 132	2 253	2 261
Toimintakate (1000 €)	1 470	1 600	1 871	2 251	2 275	2 459
Toimintakulut € /veden myynti m3	0,92	0,89	0,89	0,88	0,93	0,93
Toimintakate € /veden myynti m3	0,63	0,67	0,78	0,93	0,94	1,02

Viemäri-vesien johtaminen	TP2020	KS 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025
Laskutettava jätevesi 1000 m3	2 342	2 305	2 315	2 320	2 325	2 330
Puhdistettava jätevesi 1000 m3	4 073	3 590	3 850	3 850	3 900	3 900
Jätevesitaksa €/m3 (alv 0 %)	1,99	1,99	2,11 (1.4.22 alk.)	2,24 (1.4.23 alk.)	2,24	2,35 (1.4.25 alk.)
Jätevesiviemäriverkosto km	198	201	201	202	202	203
Hulevesiviemäriverkosto, km	184	183	185	185	186	186
Saneeratut jätevesijohdot, km	1,6	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2
Toimintatuotot (1000 €)	5 226	5 242	5 549	5 966	6 132	6 392
Toimintakulut (1000 €)	2 080	2 126	2 260	2 360	2 468	2 568
Toimintakate (1000 €)	3 146	3 116	3 289	3 606	3 664	3 825
Toimintakulut € /laskutettu jätevesi m3	0,89	0,92	0,98	1,02	1,06	1,10
Toimintakate € /laskutettu jätevesi m3	1,34	1,35	1,42	1,55	1,58	1,64

Sitovat taloustavoitteetValtuustoon nähden
sitova

JÄRVENPÄÄN VESI	TP 2020	MTA 2021	Kehys 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025	Yht. 2022-2025
Toimintatuotot	8 848	9 027	9 617	10 370	10 497	10 887	41 371
Valmistus omaan käyttöön	89	139	139	139	139	139	556
Toimintakulut	-4 398	-4 403	-4 529	-4 586	-4 631	-4 677	-18 423
Toimintakate	4 539	4 763	5 227	5 923	6 005	6 350	23 505
muutos-%		4,9 %	9,5 %	13,3 %	1,4 %	5,7 %	

Sitovuustasona on neljän vuoden kehys.

Tuloslaskelmaosa

JÄRVENPÄÄN VESI	TP 2020	KS 2021	TA 2022	TA/ KS	TS 2023	TS 2024	TS 2025
TULOSLASKELMA 1000 €				%			
Liikevaihto	8782	8964	9547	6,5	10337	10648	11100
Valmistus omaan käyttöön	89	139	139	0,0	139	139	139
Liiketoiminnan muut tuotot	66	63	71	13,2	78	78	78
Materiaalit ja palvelut	-3163	-3056	-3163	3,5	-3254	-3420	-3516
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1273	-1293	-1295	0,2	-1298	-1341	-1343
Palvelujen ostot	-1891	-1764	-1868	5,9	-1955	-2079	-2173
Henkilöstökulut	-1069	-1165	-1186	1,8	-1196	-1207	-1217
Palkat ja palkkiot	-869	-926	-951	2,7	-959	-968	-976
Henkilösivukulut	-200	-239	-235	-1,7	-237	-239	-241
Eläkekulut	-181	-203	-198	-2,5	-199	-201	-202
Muut Henkilösivukulut	-18	-37	-38	2,7	-38	-38	-39
Poistot ja arvonalentumiset	-2959	-2856	-3129	9,6	-3200	-3288	-3360
Suunnitelman mukaiset poistot	-2959	-2856	-3129	9,6	-3200	-3288	-3360
Liiketoiminnan muut kulut	-166	-181	-182	0,3	-182	-234	-234
Liikeylijäämä (-) alijäämä)	1580	1907	2098	10,0	2723	2717	2990
Rahoitustuotot ja -kulut	-1405	-1407	-1407	0,0	-1407	-1407	-1407
Muut rahoitustuotot	2						
Kunnalle/Kuntayhtymälle maksetut korkokulut							
Korvaus peruspääomasta	-1407	-1407	-1407	0,0	-1407	-1407	-1407
Ylijäämä (Alijäämä) ennen satunnaisia eriä ja varauksia	175	500	691	38,2	1316	1310	1583
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	133						
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	308	500	691	38,2	1316	1310	1583
Sijoitetun pääoman tuotto %	5,2	6,1	6,6	0,5	8,4	8,0	8,5
Kunnan sijoittaman pääoman tuotto %	5,2	6,1	6,6	0,5	8,4	8,0	8,5
Lainakannan muutos (1000 €)	0	0	0	0	0	0	0

Käyttötalous, tuloslaskelma

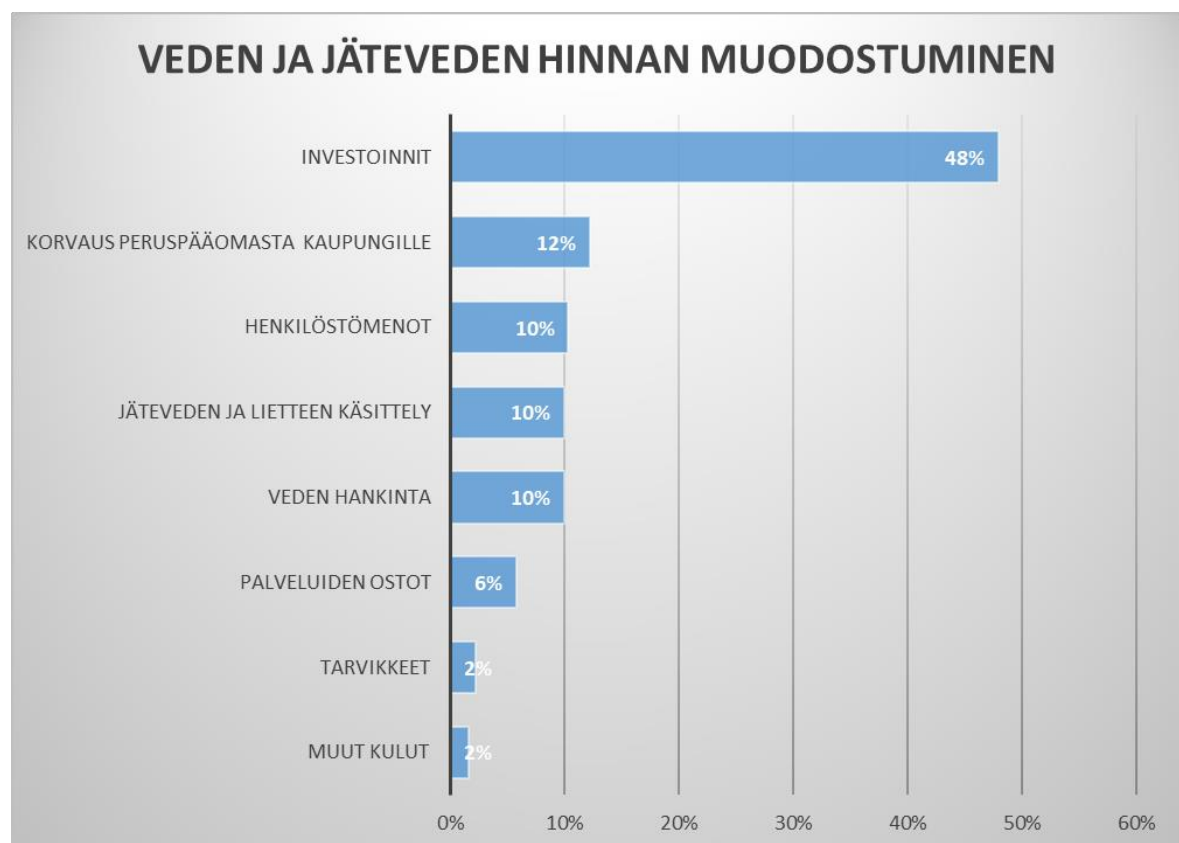
Vuosina 2022-2025 talouteen vaikuttavana asiana ovat Keski-Uudenmaan vesiensuojelun liikelaitoskuntayhtymän taksojen korotukset ja muut indeksikorotukset, jotka vaikuttavat myös Järvenpään Veden taksoihin. Taloussuunnitelmassa on myös arvioitu lisäystä kuluttajilta laskutettavaan talousveden määrään sekä toimitettavaan jätevesimäärään.

Investointien toteuttamisen suuret määrärahat vaikuttavat taksojen korotusten vaikutuksesta liikevaihdon kasvuun sekä investoinneista tehtäviin poistoihin. Liikevaihdon kasvuun vaikuttaa myös Järvenpään kasvanut asukasmäärä uusien alueiden rakentamisen ja alueiden tiivistämisen myötä.

Taloudessa on myös huomioitu digitalisaation vaikutukset, etäluettavien mittarien hankinta ja asennukset. Lisäksi on huomioitu palvelujen ostoissa vähentävästi mittarinvaihtojen määrän pienentyminen.

Rahoituskulut

Järvenpään Veden kaupungin sijoittamalle pääomalle maksaman koron suuruudeksi on palvelumaksusopimuksen mukaan sovittu 6 % peruspääomasta. Tämä tarkoittaa vuosittain 1,4 M€ tuloutusta kaupungille eli noin 15 % laitoksen liikevaihdosta.

Rahoitusosa

JÄRVENPÄÄN VESI RAHOITUSLASKELMA (1000 €)						
	TP 2020	KS2021	TA2022	TS2023	TS2024	TS2025
Toiminnan rahavirta						
Liikeliikäämä (-alijäämä)	1580	1907	2098	2723	2717	2990
Poistot ja arvonalentumiset	2959	2856	3129	3200	3288	3360
Rahoitustuotot ja -kulut	-1405	-1407	-1407	-1407	-1407	-1407
Investointien rahavirta						
Investointimenot	-5435	-5000	-5500	-5500	-5500	-5500
Rahoitusosuudet investointimenoihin						
Toiminnan ja investointien rahavirta	-2301	-1644	-1680	-984	-902	-557
<i>liittymismaksut</i>	1012	1000	1090	1120	1204	1232
Toiminnan ja investointien rahavirta huomioiden liittymismaksut	-1289	-644	-590	136	302	675
Rahoituksen rahavirta						
Lainakannan muutokset						
Pitkäaikaisten lainojen vähennys muilta						
Lyhytaikaisten lainojen muutos kunnalta						
Oman pääoman muutokset						
Muut maksuvalmiuden muutokset						
Vaihto-omaisuuden muutos	-19					
Saamisten muutos kunnalta	1309	644	590	-136	-302	-675
Saamisten muutos muilta	-95					
Korottomien velkojen muutos kunnalta	369					
Korottomien velkojen muutos muilta	737	1000	1090	1120	1204	1232
Rahoituksen rahavirta	2301	1644	1680	984	902	557
Rahavarojen muutos					0	0

Toiminnan ja investointien rahavirta liittymismaksut huomioiden on ollut negatiivinen vuosina 2018 ja 2020 ja on arvioitu jatkuvan vielä vuoteen 2022 asti. Taksojen ja liittymismaksujen korotuksilla tämä saadaan muuttumaan positiiviseksi vuodesta 2023 alkaen (kts. alla oleva taulukko).

JÄRVENPÄÄN VESI TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA 2013-2025													
	TP2013	TP2014	TP2015	TP2016	TP2017	TP2018	TP2019	TP2020	KS2021	TA 2022	TS2023	TS2024	TS2025
Toiminnan rahavirta	2757	3406	3234	3595	3462	3240	2900	3134	3356	3820	4516	4598	4943
Investointien rahavirta	-4110	-3437	-2506	-3386	-3926	-6229	-3772	-5435	-5000	-5500	-5500	-5500	-5500
Toiminnan ja investointien rahavirta	-1352	-31	728	209	-464	-2989	-871	-2301	-1644	-1680	-984	-902	-557
<i>liittymismaksut</i>	794	750	1414	1035	1568	1177	1012	1012	1000	1090	1120	1204	1232
Toiminnan ja investointien rahavirta huomioiden liittymismaksut	-559	718	2142	1244	1104	-1812	141	-1289	-644	-590	136	302	675

Investointiosa

Yhteenveto investoinneista

Yhteensä	INV 20	INV 21	INV 22	INV 23	INV 24	INV 25	INV 26	INV 27	INV 28	INV 29	INV 30	INV 31
Järvenpään Vesi	5 435	5 000	5 500	5 500	5 500	5 500	6 000	6 000	6 000	6 000	6 000	6 000
Menot	1 864	1 260	960	950	2 610	3 310	2 680	3 260	2 750	3 360	3 930	4 150
Sisäiset menot	3 672	3 740	4 540	4 550	2 890	2 190	3 320	2 740	3 250	2 640	2 070	1 850

Hankkeet / Järvenpään Vesi 1000 €	INV 20	INV 21	INV 22	INV 23	INV 24	INV 25
Uudet alueet	1 315	1 780	1 150	2 730	1 370	1 370
Asuminen	1 118	80	700	2 180	350	280
Jalostettavat kiinteistöt				440		
Lepola III + Maamiehenkadun alue						30
Lepola IV	1 118					
Pajalanpiha				320	90	
Seutulan alue		80				
Terholan pientaloalue						250
Annitädinpiha				240	260	
Lehmustien pientalotontit			700	1 180		
Asuminen ja yritysalueet	37	1 370	200	300	70	590
Poikkitie Yritysalue ja Ainolan aluekeskus	37	1 370	200	300	70	590
Yritysalueet		80			500	
Jampan keskus, Mahlapolku		80				
Pietilän Yritysalue					500	
Liikenne	36				200	200
Erikknäsintien Mt 1421 JK-tie	36					
Väylän ja Elyn yhteiset hankkeet 2024-2031					200	200
Puistot						50
Rantapuisto						50
Ympäristö	43	100	100	100	100	100
Kunnallistekniikan jakamaton määräraha	43	100	100	100	100	100
Suunnittelu	80	150	150	150	150	150
Kunnallistekniikan suunnittelu	80	150	150	150	150	150
Infran peruskorjaus	4 121	3 220	4 350	2 770	4 130	4 130
Asuminen	280	210	570			
Hyvinvointikampus	280					
St 1 ja Sävelpuisto		210	570			
Yritysalueet	750	640				
Wärtsilän teollisuusalue	750	640				
Kadunpito	1 548	1 190	2 900	1 900	1 000	900
Alankotien kevytväylä ja Sahankaari					50	
Helsingintie väli Kartanontie- Lääkärintie	473					
Katujen peruskorjaus	536	600	900	900	900	900
Keskustan kehittäminen	136		470	800	50	
Kinnarin koulun alue	403		100			
Sibeliuksenväylä ja ak				200		
Yhteiskoulun alue (JYK) + Sipoontien ak		590	1 430			

Hankkeet / Järvenpään Vesi 1000 €	INV 20	INV 21	INV 22	INV 23	INV 24	INV 25
Liikenne		30	30	30	30	30
Liikenneturvallisuus		30	30	30	30	30
Puistot		40	40	40	640	40
Puistot		40	40	40	40	40
Vanhankylänniemi					600	
Vesi	1 393	960	660	650	2 310	3 010
Jäve:n omat investoinnit (sis. vesitornin)	1 393	960	660	650	2 310	3 010
Suunnittelu	149	150	150	150	150	150
Kunnallistekniikan suunnittelu	149	150	150	150	150	150
Kaikki yhteensä	5 435	5 000	5 500	5 500	5 500	5 500

Talouteen vaikuttavina vuonna 2022 ovat investoinnit muun muassa Poikkien yritysalue ja Ainolan keskuksen rakentaminen, Lehmustien pientaloalue Haarajoella, Sävelpuiston alue, Yhteiskoulun alue (JYK) ja Keskustan kehittäminen Perhelän -korttelin ympäristössä.

Järvenpään Veden omissa investointikohteissa kohteena on mm. Kaakkolan vesihuollon uusimisen aloittaminen.

Tulevien vuosien osalla merkittäviä hankkeita ovat mm. Pietilän yritysalue, Vanhankylänniemi ja suunnitteluhankkeena alkava itäinen siirtoviemäri Nummenkylästä ristinummelle.

Investointien määrän taso vuosina 2022 - 2025 on yhteensä 22 M€.

Investointien vaikutus korjausvelkaan

Investoinneista korjausvelkaan vaikuttavat vähentävästi vuoden 2022 osalla katujen peruskorjauskohteena Kuuselankadun saneerauksen aloittaminen, Yhteiskoulun alue (JYK) sekä Järvenpään Veden omat investoinnit mm. Kaakkolan alueen vesihuollon uusimisen aloittaminen.

Liite 2. Kooste palvelualueiden riskikartoituksesta

Kaupungin riskienhallintaohjeen mukaisesti riskinarvioinnilla tarkoitetaan saatavissa olevan tiedon järjestelmällistä käyttämistä uhkien ja vaarojen tunnistamiseksi strategisiin, toiminnallisiin ja taloudellisiin tavoitteisiin, ihmisiin, omaisuuteen, ympäristöön tai toimintaan kohdistuvan riskin suuruuden arvioimiseksi. Riskinarvioinnilla tuodaan esille merkittävimmät uhkatekijät, joille etsitään ja määritellään tarkoituksenmukaisia riskienhallintatoimenpiteitä.

Arvioinnin aikana selvitetään mm. riskiä aiheuttavan tai mahdollistavan tekijän syitä ja seurauksia sekä päätetään riskin hyväksyttävyydestä. Päätöksen riskin merkityksestä ja siedettävyydestä tekee kunnan taloudesta ja toiminnasta vastaava tilivelvollinen (toimielin tai viranhaltija). Riskiarviointien tuloksena riskit on priorisoitu, minkä tavoitteena on kohdistaa riskien hallintatoimenpiteet merkittävimpiin osa-alueisiin / toimintoihin ja niistä kiireellisimmän ja suurimman riskin poistamiseen tai pienentämiseen, kohdistaa organisaation niukat resurssit oikein edellisen kohdan mukaisesti ja antaa kokonaiskuva merkittävien riskien seurauksista ja niiden hallinnasta.

Talousarvion valmistelun yhteydessä taloudesta ja toiminnasta vastaava tilivelvollinen analysoi toimintaympäristön muutoksia ja tunnistaa talousarvion valmistelun yhteydessä tavoitteita uhkaavia riskejä, arvioi niiden vaikutuksia ja laatii tarvittavat suunnitelmat riskien hallitsemiseksi. Palvelualueet raportoivat riskienhallintatoimenpiteiden toteutumisesta kaupungin johtoryhmälle ja omalle poliittiselle päätöksentekuelimelle sekä tytäryhtiön hallitukselle osavuosikatsausten ja toimintakertomuksen yhteydessä.

Riskien arviointi

Riskitason kokonaisarviointi suoritetaan seurauksen ja todennäköisyyden arviointilomakkeiden perusteella: lasketaan merkityksen ja todennäköisyyden perusteella riskipiste.

Riskin todennäköisyys	Riskin toteutumisen seuraukset			
	Vähäinen (1)	Kohtalainen (2)	Merkittävä (3)	Kriittinen (4)
Vähäinen (1)	Mitätön riski (1)	Vähäinen riski (2)	Tavanomainen riski (3)	Kohtalainen riski (4)
Kohtalainen (2)	Vähäinen riski (2)	Kohtalainen riski (4)	Tuntuva riski (6)	Tuntuva riski (8)
Merkittävä (3)	Tavanomainen riski (3)	Tuntuva riski (6)	Merkittävä (9)	Merkittävä riski (12)
Erittäin todennäköinen (4)	Kohtalainen riski (4)	Tuntuva riski (8)	Merkittävä riski (12)	Sietämätön riski (16)

Riskien priorisointi

Riskipisteiden perusteella riskit jaotellaan eri tasoihin, joiden perusteella voidaan määrittää jatkotoimenpiteitä. Tavanomaisia riskejä, joilla merkittävät seuraukset, tai korkeamman riskitason riskejä seurataan riskien dokumentointilomakkeella.

Riskin merkittävyys (riskitaso)	Riskienhallintatoimenpiteiden tarpeellisuus
Mitätön riski (1)	Riski on niin pieni, että ei tarvita toimenpiteitä.
Vähäinen riski (2)	Toimenpiteille ei ole välttämätöntä tarvetta.
Tavanomainen riski (3)	Jos riskin seuraukset ovat merkittävät, tulee laatia suunnitelma seurausten minimoimiseksi. Muutoin ei tarvita
Kohtalainen riski (4)	Tulee laatia suunnitelma seurausten tai todennäköisyyden pienentämiseksi.
Tuntuva riski (6 ja 8)	Riskin vähentäminen on välttämätöntä, mutta huomioidaan sosiaaliset, taloudelliset ym. näkökohdat.
Merkittävä riski (9 ja 12)	Toimenpiteisiin on ryhdyttävä pikaisesti.
Sietämätön riski (16)	Riskin poistaminen tai pienentäminen on välttämätöntä kustannuksista riippumatta. Jos riskin pienentäminen ei ole mahdollista, toiminnan tulee olla pysyvästi kiellettyä.

Kooste palvelualueiden riskikartoituksista: kaupunkitasolla merkittävimmät riskit

Riskiluokka	Riski	Riskin kuvaus	Riskin kokonaisarvio	Riskin todennäköisyys	Riskin seurauksen merkitys	Riskinhallinnan toimenpide	Toimenpiteen toteutuksen valvonta	Riskienhallintaa valvova toimielin
Toiminnalliset riskit	ICT-laitteiden komponenttien saatavuus	Tietokoneiden saatavuus vaarantuu. Laitteiden toimitusajat ovat pitkiä ja pitenevät tilanteen jatkuessa edelleen. Tiettyjen laitteiden osalta ei voida taata saatavuutta. Voi vaikuttaa laitteiden hintoihin nousevasti.	9	3	3	Laitteiden vaihtoihin liittyvät tilaukset tehdään/vahvistetaan reilusti normaalia aiemmin. Laitteiden käyttöikää pidennetään. Varaudutaan hankkimaan laitteita normaalista poikkeavista kanavista.	Tietohallintojohtaja	Kaupunginhallitus
Tieto- ja tietojärjestelmäriskit	Tiedonhallinta- ja -suojat	Tapahtuu vakava tietosuojatapahtuma, josta aiheutuu vahinkoa kaupungin taloudelle ja maineelle ja seurauksia yksityishenkilölle.	9	3	3	Tietosuojatestien pakollisuus. Tietosuojaan liittyvän informaation viestiminen. Kouluttaminen tietojärjestelmien oikeanlaiseen käyttöön ja tietojen tallentamiseen liittyen. Henkilötietojen käsittelyn selkeä ohjeistus. DPIA osana kehittämistä. Jatkuvuuden hallinnan suunnitelmat. MIM-prosessin kehittäminen.	Tietohallintojohtaja	Kaupunginhallitus
Toimintaympäristöriskit	Globaali pandemia	Globaali pandemia voi uhata kaupungin toimintoja. Palvelujen turvaamisen näkökulmasta kriittisiä tilanteita syntyy, kun esimerkiksi suuri joukko ihmisiä sairastuu samanaikaisesti. Sulkutoimenpiteet estävät palvelujen tuottamisen ja vaikuttavat kaupungin taloudellisiin toimintaedellytyksiin. Talouden toimeliaisuuden hiljeneminen vähentää merkittävästi kaupungin tulorahoitusta ja vaarantaa pitkään jatkuessaan rahoituksen riittävyyden.	12	4	3	Etukäteen laaditut toimintasuunnitelmat, valmiussuunnitelmat ja sulkutasokortit poikkeusoloissa toimimiseen. Sijaisjärjestelyt.	Korona- ja valmiusryhmä.	Kaupunginhallitus
	Kaupungin tilajohtamisen koordinoinnin ja ohjauksen puutteellisuus.	Tilamuutosten hallinnan epäselvyydet vastuissa ja rooleissa aiheuttavat rajapinnoissa, päätöksenteossa (läpinäkyvyys) haastetta. Aiheuttaa ylimääräistä työtä yli organisaatorajojen. Vaikutuksia mm. tilastointiin ja kustannusseurantaan. Kiinteistönhallintajärjestelmä ei anna kohdistettua tietoa.	9	3	3	Uusi tilahallintasovellus otetaan käyttöön. Investointi ja kiinteistöasioissa selkiytetään kiinteistöallianssin ja kaupungin yhdyspintojen vastuut ja eri toimijoiden roolit. Palveluverkkoselvitysten ja erillisselvitysten perusteella palveluverkon ja kiinteistöjen korjausten/investointien päivitys ja päätökset luovutettavista kiinteistöistä.	OPKA, HYVO ja KONPA yhteistyössä. Kiinteistöallianssi. Palvelualuejohtaja.	OPKA ja HYVO lautakunnat, Kaupunginhallitus

Riskiluokka	Riski	Riskin kuvaus	Riskin kokonaisarvio	Riskin todennäköisyys	Riskin seurauksen merkitys	Riskinhallinnan toimenpide	Toimenpiteen toteutuksen valvonta	Riskienhallintaa valvova toimielin
Toimintaympäristöriskit	Yleinen talous- ja työllisyyskehitys heikentää kaupungin taloutta. TE-palvelujen siirto 2024 valmistelussa eteen tulevat haasteet.	Työllisten määrä vähenee ja pandemiasta johtuen työttömyys voi pitkittyä useilla aloilla. Kaupungin taloudellinen liikkumavara pienenee, jolloin työllisyyden edistäminen ja segregaaation vähentäminen vaikeutuu. Vastuu pitkäaikaistyöttömyydestä ja sen aiheuttamista kustannuksista kasvaa edelleen. Valtiovalta suunnittelee työvoimapalveluiden siirtoa paikallistasolle. Työnjaon muuttuminen ja palvelurakenteen uudistaminen kaupungin, työhallinnon ja Keusoten välillä lisää riskin mahdollisuutta.	9	3	3	Toimintamalleja työllisyydenhoidon osalta kehitetään jatkuvasti eri yhdyspinnoilla.	HYVO, palvelualuejohtaja	HYVO-lautakunta
Henkilöstöriskit	Henkilöstön saatavuus ja vaihtuvuus	Henkilöstön saatavuus, (kilpailukyky rekrytoinneissa) ja pysyminen kaupungin palveluksessa (vaihtuvuus). Palkkatason kilpailukykyisyys ja monipuolisuus. Henkilöstöressurssien riittämättömyys ja epätasapaino työmäärässä. Tämä vaikuttaa myös tarpeeseen ostaa ulkopuolisia palveluita. Henkilöstöön kohdistuvien kustannustenvähennyksiin tähtäävien toimenpiteiden merkitys työntajakuvulle merkittävä, mikä voi realisoitua ensin kasvavana vaihtuvuutena ja tulevaisuudessa rekrytointihaasteina myös muutoin hyvillä rekrytointialoilla.	9	3	3	Kiinnitetään erityistä huomiota organisaation eri tasoilla henkilöstön jaksamiseen, työkykyä tukeviin prosesseihin ja palveluihin sekä työhyvinvoinnin edellytyksiin (vrt työterveyshuolto). Työkykyjohtamisen edistäminen, tiedolla johtamisen varmistaminen järjestelmäkehityksessä, korvaavan työn käyttö. Palkkausjärjestelmien aktiivinen kehittäminen ja olemassa olevien palkkainstrumenttien käyttäminen. Työntajakuvan systemaattinen viestintä eri kanavissa.	Henkilöstöjohtaja	Kaupunginhallitus
Taloudelliset riskit	HUS:n taloustilanne kehittyi haitallisesti	HUSin tuottamien palvelujen kustannuskehitys ei pysy hallinnassa 2021-22 koronan kerryttämien hoitajonon vuoksi, mikä aiheuttaa pysyvän valtionosuusleikkauksen kaupungin tulovirtoihin vaarantaen kuntiin jäävien palvelujen riittävän rahoituspohjan. Riskinä on kaupungin talouden kriisiytyminen tai pakote veroprosentin nostoon kilpailukyyn kustannuksella.	16	4	4	Vuoden 2022 tilinpäätöksen järjestelyt. Vahva poliittinen edunvalvonta ja vaikuttaminen kansalliseen päätöksentekoon. HUS seurannan tiivistäminen, edustus HUS Strato ryhmässä.	Kaupunginjohtaja	Kaupunginhallitus

Riskiluokka	Riski	Riskin kuvaus	Riskin kokonaisarvio	Riskin todennäköisyys	Riskin seurauksen merkitys	Riskinhallinnan toimenpide	Toimenpiteen toteutuksen valvonta	Riskienhallintaa valvova toimielin
Taloudelliset riskit	Keusoten taloustilanne kehittyi haitallisesti	Keusoten tuottamien palvelujen kustannuskehitys ei pysy hallinnassa vuosina 2021-22 koronan kerryttämien hoitojonojen vuoksi, mikä aiheuttaa pysyvän valtionosuusleikkauksen kaupungin tulovirtoihin vaarantaen kuntiin jäävien palvelujen riittävän rahoituspohjan. Valtio ei kompensoi koronan kustannusvaikutuksia. Riskinä on kaupungin talouden kriisiytyminen tai pakote veroprosentin nostoon kilpailukyyn kustannuksella. Ennakoimattomuus ylityksistä.	16	4	4	Vuoden 2022 tilinpäätöksen järjestelyt. Vahva poliittinen edunvalvonta ja vaikuttaminen Keusoten päätöksentekoon. Keusote talouden erittäin tiivis seuranta myös kaupungin hallitusedustajien toimesta.	Kaupunginjohta ja	Kaupunginhallitus
	Kaupungin taseeseen kertyy alijäämää, ajautuminen kriisikunnaksi	Kaupunki ei pysty toteuttamaan riittäviä rakenteellisia muutoksia, joilla voidaan saattaa menojen rahoitus tasapainoon maakuntaudistuksesta huolimatta. Kaupungin taseen kertynyt ylijäämä syödään, kaupunki ajautuu kriisikunnaksi, ja joutuu huonoimmassa tapauksessa arviointimenettelyyn. Kunnallinen itsemääräämisoikeus siirtyy valtiolle. Tilanne heikentää kaupungin mainetta ja kilpailukykyä.	12	3	4	Sotemenojen karsinta 2021-22. Talousohjelman toteuttaminen, investointien tarkoituksenmukaisuuden varmistaminen ja turhista kiinteistöistä luopuminen, yhtiöjärjestelyt, veronkorotus	Talusojohtaja	Kaupunginhallitus
	Raaka-aineiden hintakehitys	Raaka-aineiden hintakehitys vaikuttaa rakentamiskustannuksiin siinä määrin, että rakentaminen hidastuu tai kaupungin omia, suunniteltuja investointihankkeita ei pystytä toteuttamaan käytettävissä olevien määrärahojen puitteissa.	9	3	3	Kaavoituksessa ja tontinluovutuksessa tarkastellaan tekijöitä, joilla voidaan hillitä rakentamiskustannuksia hankkeissa. Suunnataan painopistettä vahvemmin pientalotuotantoon. Kaupungin omissa hankkeissa uudistuotannon osalta tarkastellaan hankkeiden aikataulutusta, peruskorjauksessa laaja korjaus siirtyy, mutta tehdään pienempiä kokonaisuuksia käytön mahdollistamiseksi, samalla väistötilojen käyttöä harkitaan laajemmin.	Palvelualuejohtaja, Kiinteistöalliansi .	KAUKE lautakunta, Kaupunginhallitus

Riskiluokka	Riski	Riskin kuvaus	Riskin kokonaisarvio	Riskin todennäköisyys	Riskin seurauksen merkitys	Riskinhallinnan toimenpide	Toimenpiteen toteutuksen valvonta	Riskienhallintaa valvova toimielin
Johtamisriskit	Ohut organisaatio ja suunnittelun lyhytjänteisyys kaupungin yhteisissä prosesseissa	Riskinä yhtäaikaiset toisistaan riippumattomat toimeksiannot, vuosikelloon liittyvien toimintojen päällekkäisyys. Tiedolla johtamisen hajanaisuus aiheuttaa epäselvyyttä prosesseihin ja epävarmuutta tietotuotantoon. Toiminnallisesti riskinä vähäinen aika valmisteluun ja palvelutuotannon johtamiseen.	9	3	3	Koko organisaation tasolla vuosikellojen yhteensovittaminen ja prosessien ennakoiva suunnittelu. Seurannan keventäminen, tavoitteiden ja mittareiden vähentäminen, raportointijärjestelmien kehittäminen ja talousarvioprosessin selkiyttäminen. Kaupunkitasoisen säännöllisesti kokoontuvan tiedolla johtamisen ja strategiatyöryhmän perustaminen.	Kaupunginjohta ja	Kaupunginhallitus
Hallinnolliset riskit	Sopimushallinnan ongelmat	Sopimusten laadinnan ja valvonnan prosesseissa on osaamisvajetta. Kaupunki jää ilman sopimuksen mukaisia hyötyjä/palveluja. Sopimusten jatkuvuuteen voi tulla katkoksia. Tehdään kaupungin edun vastaisia sopimuksia.	9	3	3	Sopimushallintajärjestelmän käyttöönotto ja koulutus. Sopimusoosaamisen vahvistaminen koulutuksella. Painopisteen siirtäminen hankinnasta toimitusketjujen hallintaan. Ateria- ja puhtauspalveluiden osalta henkilöresurssin lisääminen	Hallintojohtaja	Kaupunginhallitus

Riskikartoitus: Konsernipalvelut

Riskiluokka	Riski	Riskin kuvaus	Riskin kokonaisarvio	Riskin todennäköisyys	Riskin seurauksen merkitys	Riskinhallinnan toimenpide	Toimenpiteen toteutuksen valvonta	Riskienhallintaa valvova toimielin
Strategiset riskit	Disinformaatioon, trolleihin, valeutisiin liittyvät maineriskit	Väärän informaation levittäminen kaupungin maineen lokaaminen tai taloudellisen hyödyn tavoittamiseksi	6	2	3	Viestinnän ohjeistukset. Aktiivinen ja proaktiivinen viestintä.	Viestintäjohtaja	Kaupunginhallitus
Toiminnalliset riskit	Kaupungin toimitilojen sisäilmaongelmat	Sisäilmaongelmille altistuminen aiheuttaa asiakkaille ja henkilöstölle terveysvaikutuksia sekä niiden seurannaisvaikutuksia. Ongelmien ennakoimattomuus, puutteelliset tiedot kiinteistöjen kunnosta ja myöhäinen puuttuminen aiheuttavat ylimääräisiä kustannuksia sekä mahdollisesti palveluiden viivästyistä.	6	2	3	Rakenteilla olevat uudisinvestoinnit. Korjaus- ja tilatarpeiden jatkuva ennakointi ja suunnittelu. Mahdollisten väistöjen ennakointi.	Talousjohtaja	Kaupunginhallitus
	ICT-laitteiden komponenttien saatavuus	Tietokoneiden saatavuus vaarantuu. Laitteiden toimitusajat ovat pitkiä ja pitenevät tilanteen jatkuessa edelleen. Tiettyjen laitteiden osalta ei voida taata saatavuutta. Voi vaikuttaa laitteiden hintoihin nousevasti.	9	3	3	Laitteiden vaihtoihin liittyvät tilaukset tehdään/vahvistetaan reilusti normaalia aiemmin. Laitteiden käyttöikää pidennetään. Varaudutaan hankkimaan laitteita normaalista poikkeavista kanavista.	Tietohallintojohtaja	Kaupunginhallitus
Tieto- ja tietojärjestelmäriskit	Kyberhyökkäys	Kaupunki joutuu vakavan kyberhyökkäyksen kohteeksi ja tietoturva pettää.	8	2	4	Valmiussuunnitelma kyberhyökkäyksen varalle. Säännöllinen teknisen ympäristön auditointi. Perustietotekniikan ja tietoliikenteen -kehittämishankkeessa nostetaan tietoturvasoaa (tietoliikenne, verkot, lokien kerääminen, lokien hallinta ja valvonta). Laitekannan yhtenäistäminen, laitteiden etähallinta, MFA, käyttövaltuushallinnan kehittäminen.	Tietohallintojohtaja	Kaupunginhallitus
	Tiedonhallinta-, tietoturva ja -suoja	Tapahtuu vakava tietosuojatapahtuma, josta aiheutuu vahinkoa kaupungin taloudelle ja maineelle ja seurauksia yksityishenkilölle.	9	3	3	Tietosuojatestien pakollisuus. Tietosuojaan liittyvän informaation viestiminen. Kouluttaminen tietojärjestelmien oikeanlaiseen käyttöön ja tietojen tallentamiseen liittyen. Henkilötietojen käsittelyn selkeä ohjeistus. DPIA osana kehittämistä. Jatkuvuuden hallinnan suunnitelmat. MIM-prosessin kehittäminen.	Tietohallintojohtaja	Kaupunginhallitus

Riskiluokka	Riski	Riskin kuvaus	Riskin kokonaisarvio	Riskin todennäköisyys	Riskin seurauksen merkitys	Riskinhallinnan toimenpide	Toimenpiteen toteutuksen valvonta	Riskienhallintaa valvova toimielin
Toimintaympäristöriskit	Gloaali pandemia	Gloaali pandemia voi uhata kaupungin toimintoja. Palvelujen turvaamisen näkökulmasta kriittisiä tilanteita syntyy, kun esimerkiksi suuri joukko ihmisiä sairastuu samanaikaisesti. Sulkutoimenpiteet estävät palvelujen tuottamisen ja vaikuttavat kaupungin taloudellisiin toimintaedellytyksiin. Talouden toimeliaisuuden hiljeneminen vähentää merkittävästi kaupungin tulorahoitusta ja vaarantaa pitkään jatkuessaan rahoituksen riittävyyden.	12	4	3	Etukäteen laaditut toimintasuunnitelmat, valmiussuunnitelmat ja sulkutasokortit poikkeusoloissa toimimiseen. Sijaisjärjestelyt.	Korona- ja valmiusryhmä.	Kaupunginhallitus
	Kuntien velvoitteiden kestäättömät lisäykset	Valtion toimenpiteet kuntien velvoitteiden lisäämiseksi vaarantaa taloudellisten resurssien riittävyyden ja/tai palvelujen tuottamisen henkilöstön saatavuuden kautta.	6	3	2	Vaikuttaminen valtakunnalliseen päätöksentekoon, aktiivinen osallistuminen valtakunnalliseen keskusteluun ja kuntien yhteisten edunvalvontakavavien hyödyntäminen.	Kaupunginjohta ja	Kaupunginhallitus
Henkilöstöriskit	Strategisia tavoitteita vastaavien kyvykkyysien riittämättömyys	Henkilöstöresurssien ja osaamisen riittämättömyys suhteessa toiminnan kehittämiseksi asetettuihin tavoitteisiin (digitalisaatio, tiedonhallinta, toimintatapojen muutos, uudelleen organisointi.) Mahdollisten tavoitteiden ja kyvykkyysien välisen kuilun seurauksena riski, että nykyiset osaaja ja avainhenkilöt ylikuormittuvat tai hakeutuvat muualle töihin. Kilpailu osaajista lisääntyy.	6	2	3	Vastuuttaminen, valtuuttaminen, roolitus, avainhenkilöiden osaamisesta ja kehittymisen mahdollisuuksista huolehtiminen.	Henkilöstöjohta ja	Kaupunginhallitus
	Avainhenkilöriski	Erityisosaaminen keskittyy yksittäisille työntekijöille. Jatkuvuuden hallinta henkilön poistuessa erittäin haastavaa. Riskinä strategisten tavoitteiden toteutumisen vaarantuminen.	9	3	3	Korvausrekrytointi ja taloudellinen panostus ostopalveluun. Osaamisen jakaminen.	(tyhjä)	(tyhjä)

Riskiluokka	Riski	Riskin kuvaus	Riskin kokonaisarvio	Riskin todennäköisyys	Riskin seurauksen merkitys	Riskinhallinnan toimenpide	Toimenpiteen toteutuksen valvonta	Riskienhallintaa valvova toimielin
Henkilöstöriskit	Henkilöstön saatavuus ja vaihtuvuus	Henkilöstön saatavuus, (kilpailukyky rekrytoinneissa) ja pysyminen kaupungin palveluksessa (vaihtuvuus). Palkkatason kilpailukykyisyys ja monipuolisuus. Henkilöstöressurssien riittämättömyys ja epätasapaino työmäärässä. Tämä vaikuttaa myös tarpeeseen ostaa ulkopuolisia palveluita. Henkilöstöön kohdistuvien kustannustenvähennyksiin tähtäävien toimenpiteiden merkitys työntajakuvalla merkittävä, mikä voi realisoitua ensin kasvavana vaihtuvuutena ja tulevaisuudessa rekrytointihaasteina myös muutoin hyvillä rekrytointialoilla.	9	3	3	Kiinnitetään erityistä huomiota organisaation eri tasoilla henkilöstön jaksamiseen, työkykyä tukeviin prosesseihin ja palveluihin sekä työhyvinvoinnin edellytyksiin (vrt työterveyshuolto). Työkykyjohtamisen edistäminen, tiedolla johtamisen varmistaminen järjestelmäkehityksessä, korvaavan työn käyttö. Palkkausjärjestelmien aktiivinen kehittäminen ja olemassa olevien palkkainstrumenttien käyttäminen. Työnantajakuvan systemaattinen viestintä eri kanavissa.	Henkilöstöjohta ja	Kaupunginhallitus
Taloudelliset riskit	HUS:n taloustilanne kehittyi haitallisesti	HUSin tuottamien palvelujen kustannuskehitys ei pysy hallinnassa 2021-22 koronan kerryttämien hoitajien vuoksi, mikä aiheuttaa pysyvän valtionosuusleikkauksen kaupungin tulovirtoihin vaarantaen kuntiin jäävien palvelujen riittävän rahoituspohjan. Riskinä on kaupungin talouden kriisiytyminen tai pakote veroprosentin nostoon kilpailukyyn kustannuksella.	16	4	4	Vuoden 2022 tilinpäätöksen järjestelyt. Vahva poliittinen edunvalvonta ja vaikuttaminen kansalliseen päätöksentekoon. HUS seurannan tiivistäminen, edustus HUS Strato ryhmässä.	Kaupunginjohta ja	Kaupunginhallitus
	Keusoten taloustilanne kehittyi haitallisesti	Keusoten tuottamien palvelujen kustannuskehitys ei pysy hallinnassa vuosina 2021-22 koronan kerryttämien hoitajien vuoksi, mikä aiheuttaa pysyvän valtionosuusleikkauksen kaupungin tulovirtoihin vaarantaen kuntiin jäävien palvelujen riittävän rahoituspohjan. Valtio ei kompensoi koronan kustannusvaikutuksia. Riskinä on kaupungin talouden kriisiytyminen tai pakote veroprosentin nostoon kilpailukyyn kustannuksella. Ennakoimattomuus ylityksistä.	16	4	4	Vuoden 2022 tilinpäätöksen järjestelyt. Vahva poliittinen edunvalvonta ja vaikuttaminen Keusoten päätöksentekoon. Keusote talouden erittäin tiivis seuranta myös kaupungin hallitusedustajien toimesta.	Kaupunginjohta ja	Kaupunginhallitus
	Kaupungin taseeseen kertyy alijäämää, ajautuminen kriisikunnaksi	Kaupunki ei pysty toteuttamaan riittäviä rakenteellisia muutoksia, joilla voidaan saattaa menojen rahoitus tasapainoon maakuntauudistuksesta huolimatta. Kaupungin taseeseen kertynyt ylijäämä syödyään, kaupunki ajautuu kriisikunnaksi, ja joutuu huonoimmassa tapauksessa arviointimenettelyyn. Kunnallinen itsemääräämisoikeus siirtyy valtiolle. Tilanne heikentää kaupungin mainetta ja kilpailukykyä.	12	3	4	Sotemenojen karsinta 2021-22. Talousohjelman toteuttaminen, investointien tarkoituksenmukaisuuden varmistaminen ja turhista kiinteistöistä luopuminen, yhtiöjärjestelyt, veronkorotus	Talusojohtaja	Kaupunginhallitus

Riskiluokka	Riski	Riskin kuvaus	Riskin kokonaisarvio	Riskin todennäköisyys	Riskin seurauksen merkitys	Riskinhallinnan toimenpide	Toimenpiteen toteutuksen valvonta	Riskienhallintaa valvova toimielin
Taloudelliset riskit	Yli-investoinnit	Palvelutarpeeseen nähden liiat suuret uudisinvestoinnit ja kapasiteetin ylläpitäminen. Väestönkasvun ja erityisesti syntyvyyden hidastuminen voi johtaa investointeihin, joihin ei pitemmällä aikavälillä ole tarvetta, mikä johtaa kestävämmiin taloudellisiin rakenteisiin. Ylilaatuiset investoinnit.	9	3	3	Tilahallintajärjestelmä ja jatkuva tilannekuva ja kokonaisuuden johtaminen tavoitteiden mukaisesti. Joustava kiinteistöstrategia, joka on muunnettavissa palvelutarpeiden muuttuessa. Vuosittainen investointiohjelmien tarkastus muuttuneen tilanteen mukaisesti.	Talousjohtaja	Kaupunginhallitus
	Hyvinvointialueen valmistelun kustannukset ja ratkaisut	Valtio ei kata hyvinvointialueen valmistelun kustannuksia täysimääräisesti. Epävarmuus kaupungin omistamien sote-kiinteistöjen tulevasta käytöstä.	9	3	3	Osallistuminen Vate-työhön. Vuokrasopimusten tarkistaminen ja omistustarkastelut.	Tietohallintojohtaja	Kaupunginhallitus
	Raaka-aineiden hintakehitys	Raaka-aineiden hintakehitys vaikuttaa rakentamiskustannuksiin siinä määrin, että rakentaminen hidastuu tai kaupungin omia, suunniteltuja investointihankkeita ei pystytä toteuttamaan käytettävissä olevien määrärahojen puitteissa.	9	3	3	Kaavoituksessa ja tontinluovutuksessa tarkastellaan tekijöitä, joilla voidaan hillitä rakentamiskustannuksia hankkeissa. Suunnataan painopistettä vahvemmin pientalotuotantoon. Kaupungin omissa hankkeissa uudistuotannon osalta tarkastellaan hankkeiden aikataulutusta, peruskorjauksessa laaja korjaus siirtyy, mutta tehdään pienempiä kokonaisuuksia käytön mahdollistamiseksi, samalla väistötilojen käyttöä harkitaan laajemmin.	Palvelualuejohtaja, Kiinteistöallianssi	KAUKE lautakunta, Kaupunginhallitus
Johtamisriskit	Ohut organisaatio ja suunnittelun lyhytjänteisyys kaupungin yhteisissä prosesseissa	Riskinä yhtäaikaiset toisistaan riippumattomat toimeksiannot, vuosikelloon liittyvien toimintojen päällekkäisyys. Tiedolla johtamisen hajanaisuus aiheuttaa epäselvyyttä prosesseihin ja epävarmuutta tietotuotantoon. Toiminnallisesti riskinä vähäinen aika valmisteluun ja palvelutuotannon johtamiseen.	9	3	3	Kehittämistoimenpiteiden ajoittaminen ja priorisointi käytettävissä olevat resurssit huomioiden.	Kaupunginjohtaja	Kaupunginhallitus
	Johtamisen rakenteet ja käytännöt eivät tue konsernijohtamista ja päätöksentekoa tarkoituksenmukaisella päätöstopilla.	Poliittisen ja virkamiesjohdon välinen työnjako hämärtyy. Operatiivisen tason päätösten politisointi hidastaa päätöksentekoa ja muutosten ja uudistusten toimenpanon.	0	(tyhjä)	3	Uusien valtuutettujen ja konserniyhteisöedustajien perehdytys. Toimenpiteiden näkyvä sitominen kaupunkistrategiaan.	Kaupunginjohtaja	Kaupunginhallitus

Riskiluokka	Riski	Riskin kuvaus	Riskin kokonaisarvio	Riskin todennäköisyys	Riskin seurauksen merkitys	Riskinhallinnan toimenpide	Toimenpiteen toteutuksen valvonta	Riskienhallintaa valvova toimielin
Johtamisriskit	Johtamisen rakenteet ja käytännöt eivät tue konsernijohtamista ja päätöksentekoa tarkoituksenmukaisella päätöstopilla.	Osoptimointi konserniyhtiöiden ja yksiköiden välillä. Hallinnon järjestäminen siten, että ongelmat eivät tule läpinäkyviksi. Yhteisöt eivät toimi kilpailukykyisesti, markkinahinta ylittyy ja -laatu alittuu.	0	(tyhjä)	3	Kaupungin sääntökokonaisuuden uudistaminen (hallintosääntö, sisäisen valvonnan ohje, konserniohje jne.) ja konserniohjauksen keinojen kehittäminen. Jäännösriskin hyväksyminen.	Hallintojohtaja, Talousjohtaja, Johtoryhmä	Kaupunginhallitus
Hallinnolliset riskit	Sopimushallinnan ongelmat	Sopimusten laadinnan ja valvonnan prosesseissa on osaamisvajetta. Kaupunki jää ilman sopimuksen mukaisia hyötyjä/palveluja. Sopimusten jatkuvuuteen voi tulla katkoksia. Tehdään kaupungin edun vastaisia sopimuksia.	9	3	3	Sopimushallintajärjestelmän käyttöönotto ja koulutus. Sopimusosaamisen vahvistaminen koulutuksella. Painopisteen siirtäminen hankinnasta toimitusketjujen hallintaan. Ateria- ja puhtauspalveluiden osalta henkilöresurssin lisääminen	Hallintojohtaja	Kaupunginhallitus

Riskikartoitus: Kaupunkikehitys

Riskiluokka	Riski	Riskin kuvaus	Riskin kokonaisarvio	Riskin todennäköisyys	Riskin seurauksen merkitys	Riskinhallinnan toimenpide	Toimenpiteen toteutuksen valvonta	Riskienhallintaa valvova toimielin
Strategiset riskit	Globaalin taloudellisen tilanteen heikkeneminen	Kurjistuva markkinatilanne voi estää parhaan ja kiinnostavimman alueen syntymisen. Institutionaalisten sijoittaminen halukkuus sijoittaa Järvenpäähän voi laskea. • Taloudellinen riski tulopohjan (tonttien myyntitulot, verotulot) näkökulmasta merkittävä. • Alueen kiinnostavuuden väheneminen voi vaikuttaa osaavan työvoiman rekrytointiin alueelle. • ARA-kohteen eivät kiinnostavia, nyt kovan rahan tuotanto korostuu. "	9	3	3	Edellyttää riittävää resursointia, jotta voidaan käynnistää hankkeita. Valmius muuttaa toimintatapoja, kohdentaa resursseja ja kustannuksia uudella tavalla.	Elinvoimajohtaja Maankäyttöjohtaja Hankepäälliköt	Kauke-lautakunta Kaupunginhallitus
					Priorisoidaan hankkeet vetovoimaisuuden ja tuottovaikutusten perusteella. Osoitetaan riittävät resurssit.	Elinvoimajohtaja Hankepäälliköt Emal-työryhmä, johtoryhmä seuraa	Kauke-lautakunta Kaupunginhallitus	
					Visio, markkinointi, viestintä. Imago ja julkisuus kuvan rakentaminen.	Elinvoimajohtaja Hankepäälliköt Emal-työryhmä, johtoryhmä seuraa	Kauke-lautakunta Kaupunginhallitus	
					Kaupunkikehityksen ja konsernipalveluiden (mm. talous, henkilöstö, laki, viestintä, tietohallinto) välisen yhteistyön organisointi tavoitteiden saavuttamiseksi.	Kaupunkikehitysjohtaja, avainaluejohtajat, johtoryhmä Hankepäälliköt Emal-työryhmä, johtoryhmä seuraa	Kauke-lautakunta Kaupunginhallitus	
		Kärkihankkeiden toteuttamiseen liittyvät resurssit ovat niukat, mikä voi vaarantaa hankkeiden toteutumisen suunnitellusti (sisällöllisesti, aikataulu). Kärkihankkeisiin sidotun alueinfran korjausvelan kehittyminen. Elinvoima ja kilpailukyky eivät kehity suunnitellusti, yhteiskuntataloudellisia vaikutuksia ei saavuteta.	6	3	2	Hankkeiden sisältö ja läpiviennin edellyttämä resursointi tarkastellaan ja otetaan huomioon talousarvion laadinnassa (henkilöstö- ja ostopalveluresurssit, investointisuunnitelma)	Elinvoimajohtaja Hankepäälliköt Emal-työryhmä, johtoryhmä seuraa.	Kauke-lautakunta Kaupunginhallitus

Riskiluokka	Riski	Riskin kuvaus	Riskin kokonaisarvio	Riskin todennäköisyys	Riskin seurauksen merkitys	Riskinhallinnan toimenpide	Toimenpiteen toteutuksen valvonta	Riskienhallintaa valvova toimielin
Strategiset riskit	Globaalin taloudellisen tilanteen heikkeneminen	Kärkihankkeiden toteuttamiseen liittyvät resurssit ovat niukat, mikä voi vaarantaa hankkeiden toteutumisen suunnitellusti (sisällöllisesti, aikataulu). Kärkihankkeisiin sidotun alueinfran korjausvelan kehittyminen. Elinvoima ja kilpailukyky eivät kehity suunnitellusti, yhteiskuntataloudellisia vaikutuksia ei saavuteta.	6	3	2	Kärkihankkeet (tavoiteltavat vaikutukset ja resurssitarpeet) arvioidaan ja priorisoidaan hankesalkkujen kautta yhteiskuntataloudellisten vaikutusten näkökulmasta.	Elinvoimajohtaja Hankepääalliköt Emal-työryhmä, johtoryhmä seuraa	Kauke-lautakunta Kaupunginhallitus
					Kärkihankkeiden toteutumisen sekä riskienhallinnan seuranta ja arviointi: Kärkihankkeiden toimeenpanoon sisältyy uhkien ja mahdollisuuksien tunnistaminen ja ajantasainen hallinta. Toimeenpano toteutetaan osahankkeiden avulla, jolloin riskit voidaan havaita ja arvioida riittävän ajoissa ja niihin kyetään reagoimaan ajoissa. - Sisällytetään riskien ja vaikutusten sekä epävarmuustekijöiden arviointi osaksi kärkihankkeiden hallintaa. - Arvioidaan ja osoitetaan riittävät resurssit ja osaaminen priorisoitujen kärkihankkeiden valmisteluun ja toimeenpanoon. - Vastuiden ja rajapintojen määrittely hallinnan toimenpiteiden toimeenpanemiseksi - Henkilöstö- ja taloudellisten resurssien käytön ennakointi ja seuranta, päätöksentekoon liittyvien toimivaltuuksien selkeys.	Elinvoimajohtaja Hankepääalliköt Emal-työryhmä, johtoryhmä seuraa	Kauke-lautakunta Kaupunginhallitus	
		Kurjistuva markkinatilanne voi estää parhaan ja kiinnostavimman alueen syntymisen. Institutionaalisten sijoittaminen halukkuus sijoittaa Järvenpäähän voi laskea. • Taloudellinen riski tulopohjan (tonttien myyntitulot, verotulot) näkökulmasta merkittävä. • Alueen kiinnostavuuden väheneminen voi vaikuttaa osaavan työvoiman rekrytointiin alueelle. • ARA-kohteet eivät kiinnostavia, nyt kovan rahan tuotanto korostuu. "	9	3	3	Elinvoimaan ja kilpailukykyyn sekä tuottovaikutuksiin perustuva läpinäkyvä päätöksenteko. Kustannukset vs. tuottovaikutukset.	Elinvoimajohtaja Maankäyttöjohtaja Hankepääalliköt Valmisteluvastut: hankepääalliköt, talouspääallikkö	Kauke-lautakunta Kaupunginhallitus

Riskiluokka	Riski	Riskin kuvaus	Riskin kokonaisarvio	Riskin todennäköisyys	Riskin seurauksen merkitys	Riskinhallinnan toimenpide	Toimenpiteen toteutuksen valvonta	Riskienhallintaa valvova toimielin
Strategiset riskit	Päätöksenteon hitaus	Kuntalain mukainen laaja muutoksenhakuoikeus voi johtaa viiveisiin päätöksenteossa ja toimeenpanossa. Kaupunki voi menettää merkittäviä hankkeita tai ne voivat viivästyä.	6	2	3	Etupainottainen kaavoitus, kaavoituksen aikataulutus	Kaupunkikehitysjohdaja, Maankäyttöjohtaja	(tyhjä)
Toiminnalliset riskit	Globaali pandemia	Globaali pandemia voi uhata kaupunkikehityksen toimintoja. Kriittisiä tilanteita syntyy, kun esimerkiksi suuri joukko ihmisiä sairastuu samanaikaisesti.	9	3	3	Etukäteen laaditut toimintasuunnitelmat.	Kaupunkikehityksen johtoryhmä	Kaupunginhallituksen
Henkilöstöriskit	Globaali pandemia	Globaali pandemia voi uhata kaupunkikehityksen toimintoja. Kriittisiä tilanteita syntyy, kun esimerkiksi suuri joukko ihmisiä sairastuu samanaikaisesti.	9	3	3	Sijaisjärjestelyt	Kaupunkikehityksen johtoryhmä	Kauke-lautakunnan
	Henkilöstön saatavuuteen ja ohuen organisaatioon liittyvät riskit	Henkilöstön ja erityisesti avainasiantuntijoiden saatavuus, (kilpailukyky rekrytoinneissa) ja pysyminen kaupungin palveluksessa (vaihtuvuus). Avainhenkilöiden rooli merkittävä, työmäärä ja vastuut ko. toimijoilla suuri. Merkittävä työkuorma voi aikaansaada merkittäviä hankkeiden toteutumiseen liittyviä riskejä. Palkkatason kilpailukykyisyys, palkitsemisjärjestelmän toimivuus. Henkilöstöressurssien riittämättömyys ja mahdollisuus korvaaviin ostopalveluihin, epätasapaino työkuormissa.	9	3	3	Järvenpään kaupungilla hyvä maine, mikä kiinnostaa työnhakijoita. Työtehtävät monipuolisia ja henkilöillä vaikutusmahdollisuus työhönsä.	Avainaluejohtajat, Esimiehet HR-palvelut yhteistyössä	Kauke-lautakunnan Kaupunginhallitus
						Palkkaus kuntasektorin toimintamallin ja -kulttuurin mukaista.	Avainaluejohtajat, Esimiehet HR-palvelut yhteistyössä	Kauke-lautakunnan Kaupunginhallitus
						Palkkausjärjestelmän toimivuutta ja oikeudenmukaisuutta tulee kehittää, tulospalkkiojärjestelmän kehittäminen. Heko-järjestelmän kehittäminen, jossa tulospalkkioelementtejä.	Palvelualuejohtaja, Avainaluejohtajat HR-palvelut yhteistyössä	Kauke-lautakunnan Kaupunginhallitus
						Esimies aktiivisesti palkkiojärjestelmän puitteissa tekee tulospalkkaukseen liittyviä päätöksiä. Asetetaan selkeät tuloksellisuustavoitteet. Hyödynnetään palkitsemismahdollisuudet.	Avainaluejohtajat, Esimiehet HR-palvelut yhteistyössä	Kauke-lautakunnan Kaupunginhallitus

Riskiluokka	Riski	Riskin kuvaus	Riskin kokonaisarvio	Riskin todennäköisyys	Riskin seurauksen merkitys	Riskinhallinnan toimenpide	Toimenpiteen toteutuksen valvonta	Riskienhallintaa valvova toimielin
Taloudelliset riskit	Talouden rakentaminen maan myyntien varaan	Kaupungin talouden tasapaino nojautuu liian vahvasti maan myyntien varaan. Kertaluontoisten tuloerien päälle luodaan pysyviä kulurakenteita, joihin ei maan myyntien vähentyessä ole rahoitusta. Asuntomarkkinoiden heikentyminen ja yleinen taloustilanne sekä kaupungin maaomaisuusreservin pienemisen vuoksi riskin todennäköisyys kasvaa.	6	2	3	Talousohjelmassa maanmyyntiriippuvuutta on madallettu tietoisesti ja tunnistettu toimenpiteet rakenteellisen kuilun kattamiseksi. Maanmyyntien realistinen arviointi ja markkina- ja myyntitilanteen jatkuva seuranta.	Maankäyttöjohtaja	Kaupunkikehityslautakunta
	Raaka-aineiden hintakehitys	Raaka-aineiden hintakehitys vaikuttaa rakentamiskustannuksiin siinä määrin, että rakentaminen hidastuu tai kaupungin omia, suunniteltuja investointihankkeita ei pystytä toteuttamaan käytettävissä olevien määrärahojen puitteissa.	9	3	3	Kaavoituksessa ja tontinluovutuksessa tarkastellaan tekijöitä, joilla voidaan hillitä rakentamiskustannuksia hankkeissa. Suunnataan painopistettä vahvemmin pientalotuotantoon. Kaupungin omissa hankkeissa uudistuotannon osalta tarkastellaan hankkeiden aikataulutusta, peruskorjauksessa laaja korjaus siirtyy, mutta tehdään pienempiä kokonaisuuksia käytön mahdollistamiseksi, samalla väistötilojen käyttöä harkitaan laajemmin.	Palvelualuejohtaja, Kiinteistöallianssi .	KAUKE lautakunta, Kaupunginhallitus

Riskikartoitus: Opetus ja kasvatusta sekä Hyvinvointi

Riskiluokka	Riski	Riskin kuvaus	Riskin kokonaisarvio	Riskin todennäköisyys	Riskin seurauksen merkitys	Riskinhallinnan toimenpide	Toimenpiteen toteutuksen valvonta	Riskienhallintaa valvova toimielin
Toiminnalliset riskit	Sisäilmaongelmat ja väistötilojen riittävyys. Kiinteistöjen kunto ja korjausten ja toiminnan yhteensovittamisessa epäonnistuminen.	Puutteelliset tai osittain vanhentuneet tiedot kiinteistöjen kunnosta ja myöhäinen puuttuminen aiheuttavat edelleen ylimääräisiä kustannuksia sekä mahdollisesti palveluiden viivästyistä. Huono sisäilma on terveysriski sekä asiakkaille että henkilöstölle. Korjausten nopea aikataulu ja puutteellinen tiedotus aiheuttaa ongelmia toiminnalle. Suunnitelluista korjaustoimenpiteistä huolimatta realisoituu uusia sisäilmakohteita, ennenaikainen...	9	3	3	Korjaus- ja tilatarpeiden jatkuva ennakointi ja suunnittelu. Koulujen ja päiväkotien kuntoselvitykset ja korjausaikataulutukset. Hyvon palvelutoimintaan liittyvien tilojen kuntoselvitykset sekä korjausaikataulutukset. Palveluverkon päivitys vuosittain. Tiivis yhteistyö Mestari-toiminnan kanssa ja tiedonkulun varmistaminen.	OPKA, HYVO ja KONPA yhteistyössä. Kiinteistöallianssi. Palvelualuejohtaja. 2	OPKA ja HYVO lautakunnat, Kaupunginhallitus
	Keusoten ja kunnan rajapintojen toimimattomuus siirtymäkaudella 2022-23. Kunnan ja sote-maakuntien yhdyspitoja ei saada toimiviksi. Valmistelun viivästyminen.	Keusoten (myöhemmin hyvinvointialueen) ja kunnan rajapinnat, työnjako ja kumppanuudet vaativat kehittämistä. Haasteena mm. työllisyys- ja kotouttamispalvelujen, HYTE-palveluiden LANUPE-palveluiden ja oppilashuollollisten palveluiden yhdyspintojen ja yhteistyön puutteellisuus.	9	3	3	Yhteistyötä ja toimintaa pyritään aktiivisesti kehittämään.	OPKA, HYVO	OPKA ja HYVO-lautakunnat Kaupunginhallitus
Toimintaympäristöriskit	Kaupungin tilajohtamisen koordinaation ja ohjauksen puutteellisuus.	Tilamuutosten hallinnan epäselvyydet vastuissa ja rooleissa aiheuttavat rajapinnoissa, päätöksenteossa (läpinäkyvyys) haastetta. Aiheuttaa ylimääräistä työtä yli organisaatorajojen. Vaikutuksia mm. tilastointiin ja kustannusseurantaan. Kiinteistönhallintajärjestelmä ei anna kohdistettua tietoa.	9	3	3	Uusi tilahallintasovellus otetaan käyttöön. Investointi ja kiinteistöasioissa selkiytetään kiinteistöallianssin ja kaupungin yhdyspintojen vastuut ja eri toimijoiden roolit. Palveluverkkoselvitysten ja erillisselvitysten perusteella palveluverkon ja kiinteistöjen korjausten/investointien päivitys ja päätökset luovutettavista kiinteistöistä.	OPKA, HYVO ja KONPA yhteistyössä. Kiinteistöallianssi. Palvelualuejohtaja.	OPKA ja HYVO lautakunnat, Kaupunginhallitus

Riskiluokka	Riski	Riskin kuvaus	Riskin kokonaisarvio	Riskin todennäköisyys	Riskin seurauksen merkitys	Riskinhallinnan toimenpide	Toimenpiteen toteutuksen valvonta	Riskienhallintaa valvova toimielin
Toimintaympäristöriskit	Yleinen talous- ja työllisyyskehitys heikentää kaupungin taloutta. TE-palvelujen siirto 2024 valmistelussa eteen tulevat haasteet.	Työllisten määrä vähenee ja pandemiasta johtuen työttömyys voi pitkittyä useilla aloilla. Kaupungin taloudellinen liikkumavara pienenee, jolloin työllisyyden edistäminen ja segregaaation vähentäminen vaikeutuu. Vastuu pitkäaikaistyöttömyydestä ja sen aiheuttamista kustannuksista kasvaa edelleen. Valtiolta suunnittelee työvoimapalveluiden siirtoa paikallistasolle. Työnjaon muuttuminen ja palvelurakenteen uudistaminen kaupungin, työhallinnon ja Keusoten välillä lisää riskin mahdollisuutta.	9	3	3	Toimintamalleja työllisyydenhoidon osalta kehitetään jatkuvasti eri yhdyspinnoilla.	HYVO, palvelualuejohtaja	HYVO-lautakunta
Henkilöstöriskit	Työvoiman saatavuus	Ei saada koulutettua henkilökuntaa ja henkilöstön vaihtuvuus on suurta. Lakisääteisen toiminnan toteuttaminen vaarantuu ja toimintaa joudutaan supistamaan esimerkiksi varhaiskasvatusaikoja supistamalla.	9	3	3	Monimuotoiset rekrytointimenetelmät, koulutautumismahdollisuudet henkilöstön työhyvinvoinnin ja johtamisen kehittäminen.	OPKA, KONPA (HR)	OPKA lautakunta, Kaupunginhallitus
Taloudelliset riskit	Talouden tiukentuminen	Opka: Lakisääteisten palvelujen tuottaminen vaarantuu. Opka & Hyvo: Palvelujen supistaminen ja rajaaminen. Palvelujen laadun heikentäminen vaikuttaa kaupunkilaisten hyvinvointiin.	6	2	3	Mahdollisimman taloudellinen toiminta ja resurssien oikea kohdentaminen. Säästökohteiden määrittäminen palvelualueella. Tiedolla johtamisen välineiden hyödyntäminen. Talousseurannan kehittäminen.	OPKA, HYVO, KONPA (talous)	OPKA, HYVO lautakunta, Kaupunginhallitus
Johtamisriskit	Ohut organisaatio ja suunnittelun lyhytjänteisyys kaupungin yhteisissä prosesseissa	Riskinä yhtäaikaiset toisistaan riippumattomat toimeksiannot, vuosikelloon liittyvien toimintojen päällekkäisyys. Tiedolla johtamisen hajanaisuus aiheuttaa epäselvyyttä prosesseihin ja epävarmuutta tietotuotantoon. Toiminnallisesti riskinä vähäinen aika valmisteluun ja palvelutuotannon johtamiseen.	9	3	3	Koko organisaation tasolla vuosikellojen yhteensovittaminen ja prosessien ennakoiva suunnittelu. Seurannan keventäminen, tavoitteiden ja mittareiden vähentäminen, raportointijärjestelmien kehittäminen ja talousarvioprosessin selkiyttäminen. Kaupunkitasoisen säännöllisesti kokoontuvan tiedolla johtamisen ja strategiatyöryhmän perustaminen.	Kaupunginjohtaja ja	Kaupunginhallitus

Riskikartoitus: Järvenpään vesi

Riskiluokka	Riski	Riskin kuvaus	Riskin kokonaisarvio	Riskin todennäköisyys	Riskin seurauksen merkitys	Riskinhallinnan toimenpide	Toimenpiteen toteutuksen valvonta	Riskienhallintaa valvova toimielin
Toiminnalliset riskit	Vesihuollon toimimattomuus	Vedenjakelun pitkäaikainen ja alueellisesti laaja keskeytyminen esim. iso putkirikko ja ilkivalta	8	2	4	Huomioitu WSP:ssä (water safety plan) ja SSP:ssä (sanitary safety plan) ja lisäksi valmiussuunnitelmassa	toimitusjohtaja, verkostopäällikö ja vesihuoltopäällikkö	Johtokunta ja kaupunginhallitus sekä terveys- ja suojeluviranomainen
		Talousveden laaja saastuminen (koko kaupungin alue), esim. pandemia, pohjaveden saastuminen	8	2	4	Huomioitu WSP:ssä (water safety plan) ja SSP:ssä (sanitary safety plan) ja lisäksi valmiussuunnitelmassa	toimitusjohtaja, verkostopäällikö ja vesihuoltopäällikkö	Johtokunta ja kaupunginhallitus sekä terveys- ja suojeluviranomainen
		Jätevesien johtamisen pitkäaikainen ja alueellisesti laaja keskeytyminen, esim. keskuspumppaamon rikkoontuminen	3	1	3	Huomioitu WSP:ssä (water safety plan) ja SSP:ssä (sanitary safety plan) ja lisäksi valmiussuunnitelmassa	toimitusjohtaja, verkostopäällikö ja vesihuoltopäällikkö	Johtokunta ja kaupunginhallitus sekä ympäristönsuojeluviranomainen
		Laaja alueellinen sähkökatko (pumppaamot), esim. myrsky, lumisade, kaivinkone	6	2	3	Huomioitu WSP:ssä (water safety plan) ja SSP:ssä (sanitary safety plan) ja lisäksi valmiussuunnitelmassa	toimitusjohtaja, verkostopäällikö ja vesihuoltopäällikkö	Johtokunta ja kaupunginhallitus
Tieto- ja tietojärjestelmäriskit	Asiakasjärjestelmän toimimattomuus	Laskutusjärjestelmät eivät toimi, esim. toimittajan ongelmat	6	2	3	Huomioitu WSP:ssä (water safety plan) ja SSP:ssä (sanitary safety plan) ja lisäksi valmiussuunnitelmassa	toimitusjohtaja, verkostopäällikö ja vesihuoltopäällikkö	Johtokunta ja kaupunginhallitus
	Tietosuojan pettäminen	Asiakastiedot päätyvät ulkopuolisille, esim. inhimillinen virhe	4	1	4	Toimitaan kaupungin tietosuojajohtajien mukaisesti	toimitusjohtaja, kaupungin tietohallinto	Johtokunta ja kaupunginhallitus
	Vesihuollon toimimattomuus	Automaatio- ja johtokarttajärjestelmät eivät toimi, esim. toimittajan ongelmat	2	2	1	Huomioitu WSP:ssä (water safety plan) ja SSP:ssä (sanitary safety plan) ja lisäksi valmiussuunnitelmassa	toimitusjohtaja, verkostopäällikö ja vesihuoltopäällikkö	Johtokunta ja kaupunginhallitus
Henkilöstöriskit	Rekrytoinnin ongelmat	Osaavaa henkilökuntaa ei välttämättä löydy	2	1	2	Oppisopimuskoulutuksen hyödyntäminen	toimitusjohtaja	Johtokunta

Riskiluokka	Riski	Riskin kuvaus	Riskin kokonaisarvio	Riskin todennäköisyys	Riskin seurauksen merkitys	Riskinhallinnan toimenpide	Toimenpiteen toteutuksen valvonta	Riskienhallintaa valvova toimielin
Henkilöstöriskit	Henkilöstön sairastuminen	Pandemian aiheuttama samanaikaisen sairastumisen aiheuttama henkilöstövaje	6	2	3	Huomioitu WSP:ssä (water safety plan) ja SSP:ssä (sanitary safety plan) ja lisäksi valmiussuunnitelmassa. Huomioidaan ennaltaehkäisy jokapäiväisessä toiminnassa saatujen ohjeistusten mukaan.	toimitusjohtaja, verkostopäällikö ja vesihuoltopäällikkö	Johtokunta ja kaupunginhallitus
Taloudelliset riskit	Talousarvion taloustavoitteet ylittyvät merkittävästi	Ennalta arvaamattomat vahinkokorvaukset, kaupungin taloustilanne ja toiminnallisten riskien talousvaikutus	4	2	2	Huomioitu WSP:ssä (water safety plan) ja SSP:ssä (sanitary safety plan) ja lisäksi valmiussuunnitelmassa	toimitusjohtaja	Johtokunta ja kaupunginhallitus
	Saneerausvelan kasvaminen	Investointien kohdentamisen painottuminen pelkästään uudishankkeille kasvattaa saneerausvelkaa	6	2	3	Huomioitu WSP:ssä (water safety plan) ja SSP:ssä (sanitary safety plan) ja lisäksi valmiussuunnitelmassa. Huomioidaan investointiohjelmassa	toimitusjohtaja	Johtokunta ja kaupunginhallitus
Vahinkoriskit	Henkilökunnan tai urakoitsijan aiheuttama vahinko	Esim. korjaus- tai huoltotyön yhteydessä tapahtunut virhe voi saastuttaa talousveden tai aiheuttaa muuta vahinkoa	6	2	3	Huomioitu WSP:ssä (water safety plan) ja SSP:ssä (sanitary safety plan) ja lisäksi valmiussuunnitelmassa	toimitusjohtaja, verkostopäällikö ja vesihuoltopäällikkö	Johtokunta ja kaupunginhallitus
	Tulva	Vesihuollon järjestelmät aiheuttavat tulvan takia kaduille tai kiinteistöille vahingon	6	2	3	Huomioitu WSP:ssä (water safety plan) ja SSP:ssä (sanitary safety plan) ja lisäksi valmiussuunnitelmassa	toimitusjohtaja, verkostopäällikö ja vesihuoltopäällikkö	Johtokunta ja kaupunginhallitus
Johtamisriskit	Kehittämisen vaarantuminen	Emokunnan päätöksenteko ei tue vesilaitoksen toiminnan ja kehittämisen tarpeita, esim. kaupungille maksettavan korvauksen huomattava korottaminen	2	1	2	Johtokunnan päätös- ja vaikutusvallan huomioiminen	toimitusjohtaja, johtokunta	Johtokunta ja kaupunginhallitus